

శ్రీరస్తు.

శ్రీసుబ్రహ్మణ్యకవితాచిత్రంబగు

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు.

ఇది.

పండితులచే

లేఖకప్రమాదాదిజనితదోషంబులు లేకుండునట్లు

బరిష్కరింపఁబడి.

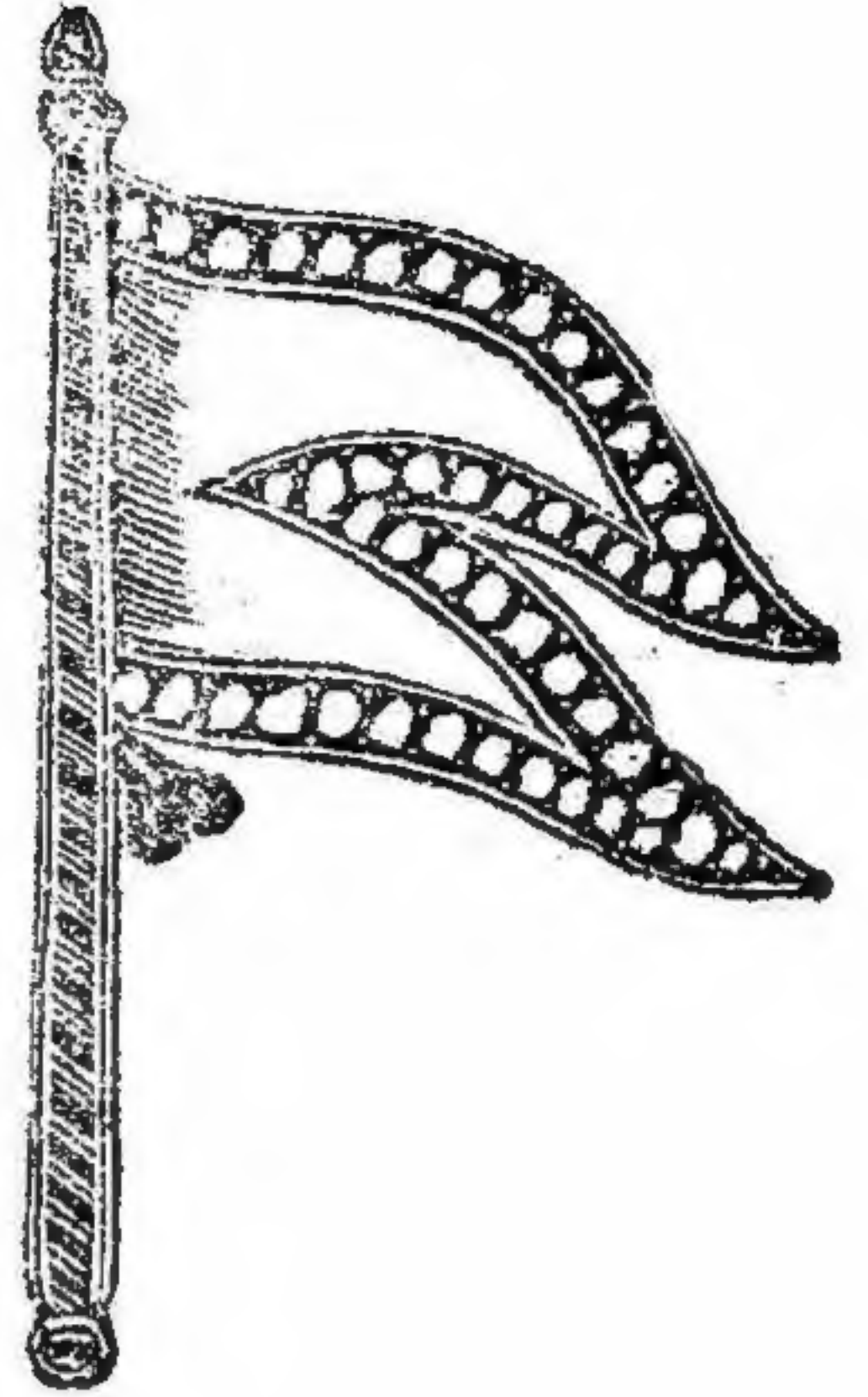
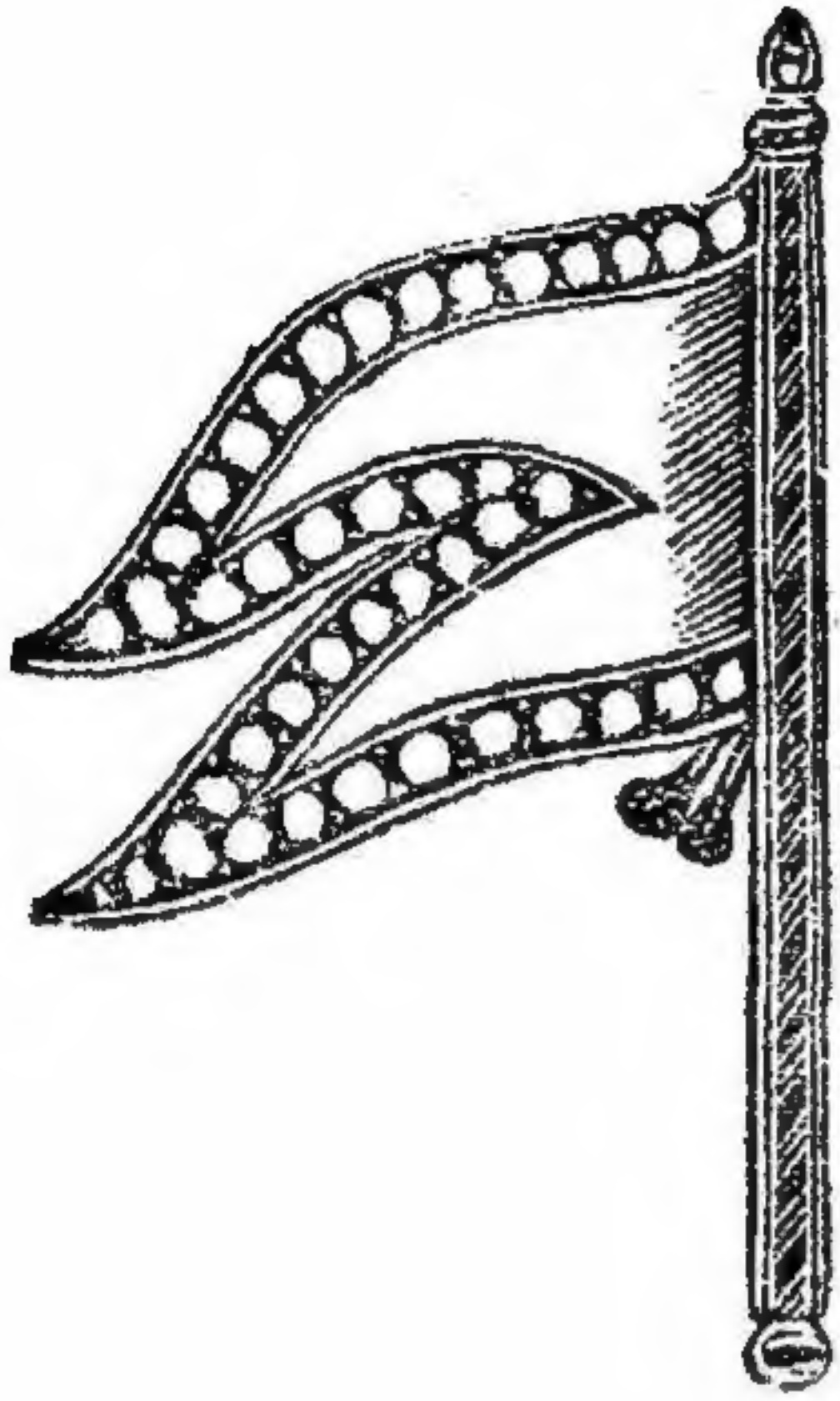
చన్నపురి.

జ్ఞానసూర్యోదయ-గీర్వాణభాషారత్నాకర

ముద్రాక్షరశాలలయందు.

ముద్రింపించి ప్రకటింపఁబడియె.

౧౮౯౧ సం॥

చారవమదిశల్పిండెదివిమా- నారూఢులగుచుఁగనుగొనుదేవతు

లారాముని- శ్రీమీరా- బాగడిరి

తోరంబుగాబ్రసూనరవము- దుందుభిధ్వనుల్పురవనితావన

చారునాట్యములుచేలగరాఘవుని- జనేకుడర్చిలిగొగిటనుంచెను॥

... పద్యం॥ ౪

పుల్లంబుజపత్రాక్షుఁడురాముడు- విల్లువిటచుటలువినియంతఃపుర

పల్లవాధరులుమనసీతకుశ్రీ- వల్లభుడనదగిన

వల్లభుఁడిదెవచ్చెనుచల్లనివా- డెల్లజగములనుసేలఁచాలువా

డల్లమరునైనజక్కదనమున- నుల్లసంబులాడునటెయమ్మ

జెల్లా-రాముని-వల్లా కోరిక

లెల్లాఫలించువంశపావను- డీమహాత్ముఁడంచనిపలికిసరస

సల్లాపమువాడుసీతకుమణి- సరుల్విరుల్ హరుపుగఁగైచేసిరి॥

... పద్యం॥ ౫

పట్టుచీరెఁగట్టిఁగట్టిరవికెచను- కట్టుదిట్టముగగట్టిక్కగమడమా

బాట్టునుదుటనునిచికనులకాటుక- బెట్టికురులుదువ్వి

చట్టముగాగీలుముడిపై చిమరిక- మట్టుమీఱవేడుకచేసరములు

జట్టిస్వణఁధూమణములుమేనను- దట్టముగాఁబూనియొక్కచెలికెత్

పట్టి-జనకుని-పట్టి-శారికి

పట్టంపురాణినాదునెనని- చాలితోడఁగుండనపుబామ్మవతె

నెట్టనరాజమరాళకరిగతుల- నెరానిరాకరింపుచునడిచెను॥

... పద్యం॥ ౬

తాటంకద్యుతిదిక్కునెల్లను- దీటుకొనఁగఁబాపటబాట్టునుసరి

సాటిలేనిచంద్రసూర్యులునుసల- లాటముననుమెఱయ

తేటముత్యపుసరులుపతకములు- మేటిచిలుకతాళితోడఁబెనఁగొన

మాటికినఁదెలుఘల్లనిమ్రోయఁగ-దీటులేనివైఖరిసీతావ

ధూటి-గుణముల-పేటి-హరికి

రీటాదిహుషణాద్వలశేషగి- రీతురామభూవిధునిచేరిమణి

హాటకమయమాలికగళముననిడి- హరికవరించితినిచనెముదమున॥

... పద్యం॥ ౭

౧౫. కాపి - జంపారాళము.

పల్లవి॥ వినుపైమవతీఘనాఘనసుందరాకృతీ- వినుతధృతీకరణామతీ

అనుపల్లవి॥ తనమంత్రులనుబనిచె- దశరథునితోడితె

మ్మనిజనకనృపతివీ-గాదాగా॥

... పద్యం॥

అరూఢిదీపసత్ర- యమునవార- లయోధ్యఁజేరిదశరథునిగాంచి

ధీరులైమ్రొక్కి- బహుదివ్యవస్తువులనరు-చారగాఁనన్మయించి

శ్రీరామునకుజయ-శ్రీరమారామునకు-సీతనునిశ్చయించి- నేడుశ్రీ

మీరమిమువిలువనం- పెనుజనకు-డనసంభ్ర-మించెవేడుకదలించిమించి॥

పద్యం॥

జనవిభుఁడుశ్రీరామ-చంద్రునకుఁగల్గ్యాణ-మనిచాటనానతిచ్చి
 జనక మంత్రులకును-త్సాహనవరత్నభూ-వ.ణమకూలములుసిచ్చి
 తనగురుండవగువసే-మృనిసుమంత్రునిగనిరా-మునిపెండ్లివాతఁదెచ్చి-తగుగదా
 జనకవిభుబాంధవ్య-మనినకడులేస్సయని-రనువుగాముదముహేచ్చిమెచ్చి॥ విను॥ ౨
 మరునాడుగురుహితస-మస్తజనులెల్లవే-మటుబలసేకొలువగాను
 అరుదైనయాణిము-త్యములగొడుగులనిడ-నధికవైభవముతోను
 భరతశత్రుఘ్నులిరు-వురుగజారూఢులై- యిరుగడలఁజేరిరాను-రభమెక్కి
 నరవరుఁడుమిథిలాన-గరమునకుఁజనెనెలమి- నాలుపెనములతోను-తాను॥ విను॥ ౩
 హితమతినిదశరథున- కెదురుగాఁజనిపురో-హితసహితుఁడైజనకుఁడు
 చతురుఁడైపూజింప-సరసులైరామ-జత్కుటుతమతండ్రికపుడు
 అతిభక్తిఁప్రతిమిల్ల-నాలింగనమొనర్చె- నానందముననుసృపుడుతతమహా
 న్నతజనకరాజసద-నమునసుతకౌశికా- నివృతుఁడైనసింఁచెనతఁడు-జనహితుఁడు॥ విను॥ ౪
 తనయాగకమఁమం-తయుదీర్చిజనకుఁడుశ- తానణదుతోడననెను
 దనరుకాశ్యపుర-మునమదనుజుఁడుకుశ- భృజుడుండుమోదమునను
 మొనసేపిలువనంపుమనవినియట్లుసేయ- జయ్యనవచ్చియతడన్ననుపొడగాంచి తనకుమారి
 కలుతా-నునుమ్రొక్కివధికల్లు-మనుచుదీవెనలుగొనెను- మనెను॥ ... విను॥ ౫
 లలినిజనకుఁడుపురమ-లంకరింపుమనఁదో-రణచయేల్లాసితంబు
 అలఘుసాధద్వజో-జ్వలముగోపురవితా-నావళిరాజతంబు
 ఫలభాతనమ్రం-భాస్తంభభోభితప్రతిగృహప్రాంగణంబు-కర్పూర
 కలితాంబుపూరగం-ధిలరాజమాగఁమును- కైజేసిరాపురంబు-డంబు॥ విను॥ ౬
 క్రమముతోనంతఃపురమలంకరించి- గారుకుంభములనుంచి
 సమమైనపచ్చరాజగలపైనిలిపిసి-లములబోదెలుఘట్టించి
 రమణీయముగనువిగ-డములదూలములువ-జ్రములగోణిగెలురచించిచతుర్దా
 రములగొమరొప్పఁగల్గ్యాణవేదికగట్టి- రమరికనుసంతసించి- మేలెంచె॥ విను॥ ౭
 ఎలమిసీతాదికాం తలకునలుగులుబెట్టి- తలలరిటిజలకమాచి
 జిలుగులనుదడియొత్తి- చెలఁగిసరిగంచుచీ- తెలుగట్టికురులుగూచి
 వలనొప్పగొప్పకొ-ప్పలుబెట్టిచందనంబు- బలదితిలకములుదీచి
 రవికలను పొరయచను-కటుపెనల-వకనకైజేయనలరిరసముగజేచి-మదిచేర్చి॥ విను॥ ౮
 పరగకేకయపతికు మారుఁడుయుదాజిత్తు- వచ్చెనచ్చటికినంతా
 వరుసదశరథుఁడున ల్వరుసుతులఘావణా-వళులఁగైజేసిచెంతా
 శిరులనందానుఁడు-తరిజనకుఁడానంద-భరితుఁడైభద్రదంతావళములను
 గరిమమునబనుపరా-ఘవులెక్కిరాజమా-గఁమునఁజూపట్టిరెంతా-వంతా॥ విను॥ ౯
 పొదలుచునుగొసల్య మొదలౌసతులుగొల్వ-భూపతులుజేరికొలువ
 నితమాగధవఁచి బృందములుగొలువనట- విటగాయకులునుగొలువ

సదయులువసీష్ఠవి శ్వామిత్రులాశీర్వ- చనములొసంగుచునుగొలువ-కళ్యాణ
సదనమునకరిగె శేషగిరీశుండగురామ- చంద్రుండెదముదము మొలువ-చెలువ॥ విను॥ ౧౦

౧౬. కళ్యాణి - అటతాళము.

కల్యాణమువినవే-నేడుసీతా-కల్యాణమువినవే
కల్యాణమయమైన-కల్యాణనిలయమున
కల్యాణప్రదుడాయ-హల్యవరదుని-కల్యా-
వేదనాదములుపేణుద-వశవీ-ణాదుందుభిడిండి-మాదిన్నహవాద్య
నాదములుపుణ్యంగ నాబృంధశుభగాన
నాదములుజెలంగజ నకుండెదుర్కొనిదశర
ధాదిభూపతులక హాసనమునిచి యీ
మీందసపురోహితుండైదేవముఖుహ్నేమ
వేదిబ్రతిష్ఠించి వివిధమంత్రములచే
వేదోక్తహోమ విధులొనరించి సీతాదికన్యలధన్యలల్వరను
సమ్మోదమునరావించి మురియుచుశుభజాలా
పాదకముగమధు పర్కమిచ్చి వేడ్క
బ్రోదిజేసిన్యపుడు పూజించెరాముల॥ కల్యా॥ ౧
శ్రీమీరజినకుండు శృంగారవతియైన
దామినీలతమార్కిందనరెడుసీతా
కోమలితెఱమరుగుననుంచిచాలగా
రామునరామాభి రాముడైనశ్రీ
రామచంద్రునిపాద రాజీవములుగడగి
సేమమునతెజ్జలము సేరమునధరియించి
నేనుముతోసీత నిఖిలలోకమాత
గామితసీద్ధసం కల్పపూర్వకము
భూమీశుండుధారబోయినగ్నిసాక్షి
గామానవతనిరా ఘవుండుచేకొనెదేవ
తామందారసుమ ధారలుగురిసెభ
ద్రామితగుణులై యలరువధూవరులపై॥ కల్యా॥ ౨

అంతచెరదీయ నతివమోముజూచి సంతసించెనురామ చం
ద్రుకన్గవతారకాంతుగనుంగొనియలరు కలువలపొరెనా
యింపిచూపులుదనరె హృదయేభుపదయుగళి
నెంతయుదామరల నెనయుతేలులనంగా
కాంతామణినిపాణి గ్రహణమొనరెజేసి

కంతుజనకుండమం గళసూత్రముగట్టి
దంతిగమనకుమణులు తలంబ్రాలుపోసిక్రి
మంతుడైలాజహూమముజేసికృతకృత్యస్వాంతః
య్యెనుతాట కాంతకుండటమీద
సంతతానందమున జనకుండూమిళనిచ్చె
మంతుకైక్కగానుల త్తుణకుమారునకు॥

... .. కల్యా॥ ౩

వరుసతోడనుకుశ ధ్వజునికొమార్తెల
సురుచిరమాండవి శ్రుతకీతుకాల
నిరువురనుభరత శత్రుఘ్నులకునుజనక
భగవీశుండానంద భరితుండగుచునాసంగె
వరుదారఁగాఁబెండ్లి యలరారెనాపేళఁ
జరతరయకులు వశిష్టవిశ్వామిత్రు
లురువుగనావధూవరులకుసేసలు
శిరముననిడిరియా శిర్వాదములుజేసి
రిరవందదశరథా భీశుండదీవించె
గరిమనుఁగొసల్య కైకసుమిత్రాది
గరిగమనలుకుం గళహరతులొసంగిల్ రా
తటిరామలత్తుణభరతశత్రుఘ్నులకు॥

... .. కల్యా॥ ౪

జనకవిభుండకాశి కునివశిష్ఠుఁగనుఁ
గొనిపల్కెనారద మునియిచటికినొకనాఁడు
చనుదెంచిననువినుమనిపలికెహరిభక్త
జనవరదుఁడైన జకారులనుబ్రోవరా
వణువధియింపరఘువంశముననురామఁ
దనుపేరదాశిరథి యైనాలుగంశమరి
జననమొందెనుసీత యనునామముననీయిం
టనుయోగమాయఁబుట్టెనుదెలిసికొసల్య
తనయునకుసీతనిమ్మనిచావనదిమొదలు
గనుసీతక్రీనతి యనిదలఁచియేవిధ
మునరామండల్లుండొననిచింతించిథను
పనునెపమునమీదయనుకుభముగంటిననె॥

.... .. కల్యా॥ ౫

క్రీరామచంద్రునిజేరిజనకుండబలికె తొరినాజశ్చముసాఫల్యమాయెను
దారసీంషాసనస్థునిసీతాయుతుండవైరంజిలునిన్నుజాడనహుండనైరి
రావణరణభువనిఘాతాణ్నేపుణిగలిగె నీరజపునకునీపాదవారిచే
నీరమ్యపదజలమునెరిదాలిబలిమహా వీరుండయిసురరాజ్యవిభరముచేకొనె
సారమునీపాదరజముననహల్య ఘోరశాపముదొలఁగెకోవిదులునునీయ
నాగాఁఘ్రిరేణువులు కోరిభవభయదూరు తై నట్టిసీతేశరణనిపొగడెరాముని॥ కల్యా॥ ౬

సారిదియాసమయమున సురదుందుభులుమోసె
 భ్రీక్కుతద్దీస్నాంకితక- తాదైదైయ్యయనుచున
 చ్చరలాడిరిగంధర్వవరులుచాడిరిభూ
 సురవరులధరణి వరులఁబూజచేసె
 సరసమృష్టాన్నభో-జనములిడిరి
 కరణిపరశనాల్లునాల్లు- జరుగుటయుగౌరవం
 డరిగెనల్లుండ్రకు- నరుణమిచ్చిన్యపుండ్రు
 కరుణచేఁబుత్రికల ఘనమతులఁగావించి
 త్వరతోడఁబనుపనా దశరథక్షీతిపతి
 వరసుతులుగోడండ్రునిరులలరనాశేష
 గిరివాసుఁడైనరఘు వరునిమున్నిడుకొని
 పురికిప్రయాణోన్ముఖుండయ్యెముదమున॥

...

...

కల్యా॥ 2

౧౩. సురటిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి ॥ చేరివిసపెకొరిచరితము- గౌరీసుకుమారగిరివరకుమారీ
 అనుపల్లవి॥ వారిజాక్షుండంతటనుత్రి- మీరిపెడ్కలోనయోధ్యకు
 గోరిపోవుదారిలోన్యప ద్విరియైనపరశరాముండ్రు
 కారుమొగులకరిణిచాపధరుండ్రై కాలమృత్యువోయనఁగఁబంత్తిరథు
 కోరిహరియెదుటనునిలిచివలికెను వీరాధివీరుండనియెటుంగక॥

చేరి॥

కెందువంటివిల్లునడిమికి-రెండుజేసేపల్లుపొంగెదు
 కొండునెనయఁజెల్లు నావిలు దండివైరులకుముల్లు కడు
 గండుమిగిలిదీనినెక్కుచెట్టిన గానిరాముండ్రననునినునటు గా
 కుండినఁజంపుదుననరాముండ్రతనికో దండముగొంతచక్కనెక్కిడియి
 ఖండాశుగమతగఁదొడిగితెగ- నిండాదిగుచిభాగకావుండనిను
 కాఁడాహతచరణుఁజేసేన్యప కాండాభిరాముండ్రనౌమననినఁ
 బుండరీకలోచనుండితండని- పూర్వకాలసంస్మృతిపొడమిపొగడి
 భండనప్రచండపండితుండవ- జాండాధిపతివవ్యయండవనెడు॥

...

చేరి ౧

బాల్యముననునేను-ఘోర తపంబుసేయుచోను హరిహ
 త్యల్య మొప్పఁగాను-వేగఁప్ర-సన్నుడైపలికెదాను- సా
 ఘల్యమయ్యెనీతపమునుజనస-మ్మతమునుచ్చివంశయుతుండవగుసా
 పల్యబలుండవగుచుచిత్తహననుండగు కౌతఁవీర్యగెలిచిఖలన్యపులవై
 కల్యాత్త కులఁజంపిశమదమ-మూల్పాధికతుండవగుమునేగొ
 సల్యాగభామనరాముండ్రనఁ- గల్యాణదాయి నైజనించయ
 హల్యాసతిబవిత్రఁజేసినీతను గల్యాణమైనీకుదరిశనమ
 తీల్యముగనొనఁగుదుననిబనియెదయ తోనాహరియనీవనిచనియెదొ॥

...

చేరి ౨

స్వామి నేనుమించి హేహయ వంశజులనుద్రుంచి-శాంతుఁ
డైముదముదలంచి-చెలఁగెద- నీమహామహిమనుంచి-భగ
గామినీబలంబునీవుగొంటిని-గాన నేనుధవ్యతముఁడవైచిని
నీమహానీయదరిశనముగలిగెంచి తామహాదులకిగోచరుఁడవుశ్రీ
రామామహాహరుఁడవగురఘు-రామాప్రకృతికంటెపరుఁడవు
కామాద్యరివగఁదూరుఁడవ హోమాధవభవరహితుఁడవు
కామకతఁ గుణవజ్ఞతుఁడవునుద కమునభేనజాలములుననలమున
ధూమమటులనటుల నెయభిలమును- నీమాయచేఁగల్పితంబనె॥ ... చేరి॥ ౩

ఎంతదాకనరుఁడు-నీపద- హితులపొత్తుజొరఁడు-నినువా
డంతదాకకరుఁడు-వలెనుభ-వాల్చిదిరుగుపామరుఁడు- ఏ
కాంతుఁడైసుజనసంగతివలనను-గనినభక్తిచేతనెపుడునిన్నున
నంతునాశ్రయించినపుడు మాయకు నంతమజితుఁడునుశ్వప్రకాశుఁడును
శాంతాత్మకుఁడునైసద్గురుఁ-డంతవానికగపడునుసుని
తాంతానందమతఁ చేగని-చింతలతలనెల్లఁద్రుంచిని
రంతరాత్మసుఖముఁజెందునీపద- రాజీవయుగభక్తిలేనినరు
లంతమొందిజ్ఞానము క్తిసుఖముల-నందవశముగాక చెడుదురనె॥ చేరి॥ ౪

ఈశశరణుశరణు- దురితవి- నాశశరణుశరణు-సుజన
కేశహరణుశరణు-జయజయ-శ్రీరామశరణుశరణు నేఁ
జేసినట్టిపుణ్యమెల్ల నీదుమ-హాశుగమునకొసఁగినాడననువయ
జేసిబ్రోవుతునఁబరశురామునకు-సీతావిభుఁడుప్రసన్నుఁడైఁపలికె
వాసినీమనంబుననుదల- పోసీవరముఁగోరుననుకృప
జేసినాననినభృగుకులుఁడు-భాసీల్లుచునీమపదర్జో
లేకమునకుయేవరంబుసమమభి- లేకభక్తినిమ్మనఁగృతాధునిగఁ
జేసిపనుపఁజనియెజామదస్మిని జేచ్చందసుజరింపునులిఁచుచుఁజనె॥ చేరి॥ ౫

ప్రీతుఁడయ్యెఁజాలా-దశరథవిభుఁడంతటలీలా-గుణముల
చేతనలరిశీలా-తగపురి జేరిచక్రియావేశ-ఘా
జాతననసీతనరెననుజులునునిజ-సతులరతులనేవిరతులవిభవస
మేతుఁడుజగత్ప్రభుఁడుఁబ్రధితగుణ- జాతుఁడవ్యయానందమూర్తికాసం
గీతానంతకీర్తితసుగుణ-ఘాతాద్యభిలసాక్షిమాయా
జాతాభిలకలుషహరుఁడుసా-కేతాధిపుఁడైయుండెహరిధ
యాతిశయతనిదియుఁజెప్పెసుబ్ర-హ్మణ్యకవిశేషగిరీశుపేరవి
భ్యాతిమీఱనధ్యాత్మ రామాయ-ణాభ్యాసమునబాలకాండమేది॥ చేరి॥ ౬

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు-బాలకాండము-సంపూర్ణము.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు.

అయోధ్యాకాండము.

కణాకటకసారంగ - అటతాళము.

పల్లవి || శ్రీసద్గుణాన్వితా-స్థితాద్రిసుతవినవే- కాశేయ

వాసునిశేషాచలవాసునిచరిత్రము

అనుపల్లవి || భాసిల్లునంతఃపుర- వరమునందుమణిసిం

హాసనస్థితుడైమునిసుతుడైమహా

ల్లాసుడైదరహాసుడై-శ్రీవాసుడైశ్రితదాసుడయినీ

తాసహితుడగు-రామునికాగను-తలపూనిసురమానివచ్చెను||

శ్రీస|| ౧

శరచిందుచంద్రికా-సదృశమాతనుద్యుతుల

మెరయుచువచ్చువాని నారదుగా

నెరిగిసీతాజానకిదేవీయుతుడయి

పొరపొరమింతలేని భక్తిచేమొక్కి

సరగఁబూజించినూని నీవరినసం

స్తరణచేవివయాసక్తచితులమైసం

సారచింతమాటికిగల్గుమమబాటికి

దొరకదిదిదుర్లభమునినుగని పరమపావనుడనైతినిభా

స్కరుడగురాఁదదుమడఁగుక్రియన-జ్ఞానమడఁగుననమునిపల్కెను||

... శ్రీస|| ౨

శ్రీరామభ్రమయజే-సెదవోననులోకానుసారవాక్యములచేనుసం

సారిననుటిదియరయసత్యమేను- జగదాదియామా

యారమణిగృహణిగాను-జేయుటనునీసుతు

లైరిబ్రహ్మదులెల్లనుత్రిజగన్తహాసం

సారివీపుహరివిజనకజాక్షిపుర-వైరివీపుసితహిమనైలజాత

చారిజభవుడవీపుధరణిజ-వాణిరవివీపుప్రభజానకి

యాచాధిస్త్రీపురుషవాచ్యములన్నిసీతయునీయనియెను||

శ్రీస|| ౩

స్వామీనీచాయయ-వ్యాకృతమనబడునది

యేమూలప్రకృతినా నమహత్తత్వ

మామమహత్తత్వా-నలింగశరీర

మైమరియదినకలమైన-తనువులఁజేసెన

హంకార-బుద్ధిప్రాణాజ్ఞానకర్ణేంద్రియ

సామదాయకములింగ-శరీరమనబడునదై

౨౪ అధ్యాయ రామాయణకీర్తలు - ఆయోధ్యాకాండము:

జన్మకమకమాలముఇంద్రజాలము - ఆమహాత్మయెజేవ- సంజ్ఞననాద్యవిద్యోపాధినందిన
దైమిం చెస్థూలాదిదేహ-త్రయమెజేవోపాధియనియును॥ క్రి.స॥ ౪

హూలసూక్ష్మకార-ణాలజాగ్రత్సృష్ట
సుక్త్యవస్థలుమాడుగల్గెనీసంస్కృతి
వీలచేసెనయువాఁడుజీవుఁడెపరమాత్మ త్రి

కాలసాక్షియీశేడులోకమలకాది
మూలమదినీపేచాడుమాయాభువన
జాలములునీయందె- జననస్థితిలయములై
జరుగుచున్నవిరా-మారాక్షసవిరామా

వ్యూఠమఃత్రాడుగనిబెదరిన-పోలికనుదనుజీవుడనుకొను
బాలుడుఘనుడాత్మతానని భయరహితుడయియలరుననియెను॥ ... క్రి.స॥ ౫

ఏనీతేజముననీయఖలములుపెలుగునిదిపుణ్యశ్లోకయందాకన
జ్ఞానముతెగిపోకయుండునందాక దీచుడగుజనుడునీ కారుణ్యమునవి
జ్ఞానానందమొదవిననమలుడొనదినీపా

దారవిందభక్తినిగలిగెదేవముక్తిని
దానమగురామనీదాసుల దాసుడనుకరుణననుబ్రోవుము
నీనాభికమలజడుమాతంద్రియటుగాననేబాత్రుడననె॥ క్రి.స॥ ౬

అనిచాలాప్రణతుడె-యానందబాహ్మములు
కనులజడిగొనబడదారి- రఘువంశతిలకుని
వినుతించిబలికజేరి- రావణచధాధికామ
జనియించినావుశౌరి దశరథుడునిన్ను
దనవిధునిజేయగోరి- యున్నాడటుల

యినరావణుడుజచ్చు టిటులతనీజంపుదు-ననిప్రతిజ్ఞ జేసి-నావుమునుడాసి
వినుముభూధారహరణమునకు- మొనయుమిదివనజభవువాక్యము
లనినఁజేటునగవుముగమునజగి- బెనగొనగననియెక్రిరాముడు॥ క్రి.స॥ ౭

నినునారదనేనెటు గనిదేమియునులేదు
మునుప్రతినసాచే-తనెటు జేయబడెనటు
లనేజేతునకలధూతముల-నుభానుఖములు
భునకాలసంజా-తములుప్రపారబ్ధ
ములగునవిభువననే-తనైతగులకనేనే
నెననీవినాందితు నిదిలేవుదండ కాటవికేగి

మునిలేమముదార్చిసంతోషముననుజతుడక శవత్పరములందును
నీతయన్నపపముననురావణునినవలముగజంపుదుననవినిదేవగతిజనెమునీంద్రుడు॥ క్రి.స॥ ౮

౨. పూరికళ్యాణి - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినవేళుకవాణిచూణిమాణిశ్య-వీణావాదనపటుపాణి

ఆనుపల్లవి॥ మనువంశ్యుడ౯ దశరథుడ౯తట- మంతనమునవసేయించినవశిష్ఠుని
ఘనముగరావించిమన్నించి- విరుమనిబలికెమహాత్మనిభిలజను
లుసుమాటికివాగడవరుక్రీరాముని. ఘనగుణాభిరామునియుపరాజునుగా
నానర్పవలెనిపుడెభరతుఁ- డనుజానిగూడిచనెనుమామనుగను
గొనకుభదీక్షనునుపురామునిరయముగననె॥ వినవే॥

వరమౌనిదశరథునివీడ్కొనిరఘు- వరునగరికివే-గరాగాత్రి
వారియెదుర్కొనిబాగా- వశిష్ఠునిపరగసత్కృతుగాగాజేసిస్తేతా
తరుణిప్రేమకలశో- దకములలొసంగగ
గురునియడుగులుగడి- గిరిరముననవ్వారి
ధరియించినేమవడి- గిపూజించినీ
చరణనీరధారణ- మునగృతార్థుడనై
మెరసితిననుదా- శరధిపలుకువిని
చిరునగవునొలుకంగఁబలికెమునినీ

చరణజలముహరుడగుకరమునందిడి- శరమపురుషుడ౯యెమాతండ్రి
నలువయునీపదాంబువులసభియయ్యెననెను॥ వినవే॥ ౧

ఇటులనడగునేలోకగురుడవువి- శ్వేషుడవనియురమాపతివనియునము
త్కటయశుడవనియుఁబర- మాత్ముడవనియునిన్ను
కుటిలులకెటుంగవశ- మాభక్తపాలన
చటులుడవైభూధా- రముమాన్వరావణుని
జుపకమదినెం- చిపుట్టితివని
దిటపుననిశ్చయిం- చినానునేను- అటులైనబహుగోప్యముజేసేతిని
పెటులమాయచే- సర్వముజేయుదు
పటులనేగురుడనిశిష్యుడనీ- ననుమనటనసల్పితస్వామిజగ
న్నటనసూత్రధారియభిలఘాతాం

తర్యామియ- నకవెలయుదుననెనుదడనీ॥ వినవే॥ ౨

నీవుశుద్ధన- త్వమయమైనమేను
నెరిఁబూనిభువియఁ- చుమాయామనుజ
భావమునఁబెరిగుచుం- దువకటరాజ
నేవచేగాసిబె- దుపొరొహిత్య
జీవనమశిం- డితమనిదెలిసియు
నీపురఘువంశము- నజనియించువని
భావించిసతతము- నీకుగురుడనై

౨౬ అధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు - అయోధ్యాకాండము.

యేవేదుకఃకిదిసే- నియ్యకొంటినాతప
మిష్పదుఫలియిం- చెనన్నికనీమా
యావిభూతికగళటుపకుదశరథ- భూవిభుఁడుఁన్న పట్టముగట్టకు
భావహుఁగన్తు సెనుసీతతోదీ- శావిధినుండువనిచనియెవసివ్వుముని॥ వినవే॥ ౩
శ్రీవిభుఁడుఁత్తుఁడునిగనినన్నయవరాజ్యాభి- పిక్తుఁజేసెదరునేసాక్షిమాత్రుఁడను
నీవెసకలముఁజూ- నుకతఁపుభోక్తృ
నీవేనాప్రాణములుమే- నుసమ్మనబచికె
నావేళపౌరజనులురా-మునియువరాజ్య
శ్రీవీనికడుహెచ్చిదశ- రఘునిపెచ్చి
యావాతఁలపుడెడె-చ్చికొసల్పా
దేవితోనుసుమిత్రా- దేవితోఁడెలుపవార
లావాక్యాకణఁ- నమునసంతోషపూర్ణ
తైవెలసిరిసుమలు- సరస్వతిఁగని
దేవినీవయోధ్యకుజనివిన్నము- గావింపుమురామాభిషేకమన
నావిబుధప్రార్థనకియ్యకొనెవాణి॥ వినవే॥ ౪
కొమరారుకైకనరదానియొకతె- కుంటిదిఁగూనిదిఁగజ్జూపు
దిమడిగుడ్డుముడిబామలుఁదొంకుమైగల-దియయోధ్యతోజేరవణులకు
సవ్వలొటదిమందరయను
కుమతియొక్కతెగలదుభారతీగానిజెంది-కుదరైయొఁడెనంతపురిశృంగారముల
ననురియంతయువింతయైయున్నఁజూచి
భ్రమసిమందరతోఁడ- రతోవచ్చికైకరేపు
రామునకుపట్టాభి- షేకమనినకైక
ప్రమదమొదవిబంగారందెలొసగా- పడఁతియొల్లకిదిభయసమయమునుఖ
సమయముగాదబలనేవకైల- స్వామియైనరామునశభమనీకనెను॥ వినవే॥ ౫

౩. తోడిరాగము - అటతాళము.

పల్లవి॥ సరసగుణమణిసన్నందిర- సభీకృతేందీరావినవే
అనుపల్లవి॥ గరిమముసరాఘవునియభిషే- కమహాత్మనముశభమసకభయా
కరమహటయేమిశ్రీరామఁడు- కౌసల్యగౌరవముఁజూచునను
వరమశ్చత్తములైనకైక- వచనముల్వినఁజాలకను
ధరఁగిసుతకునీకుసుఖము- దలఁచినాను దాయఁగాను వెలిసె॥ సరస॥
కైకవినుభరతశత్రుఘ్ను- కేకయపురికనిచినీకాంతుఁ
దోకాంతయేకాంతమునీ- తాకాతుధరశ్రీకాంతుగాను

చరణకమలయుగళికిబ్రణమిల్లెడు- యెరుకువానిరాముఁడుసభజల్లెడు
గురుదయాదృష్టిఁగనెకాగిటనిడు-కొన్నఁబొగడెకుహుఁడుభక్తిరచ్యుతుని
హరిధరియిం చెడటలుమునినైపని- జరియింతుననుచుఁత్తులుఁడును
ధరియిం చెను సత్యవ్రతుఁడని- కురియించిరివిరులుసురలుశ్రీ
ధరుఁడుగంగనీకుఁగ్రుంకిజలములు- ద్రావితమమూలమానఁబచ్చళిం చె
దరుణిలోడనటరామచంద్రునా- గరలుగాన లేకపురికిఁబోయిరి॥
మాయామానుషపేషధారిత్యు- శాయియైనిదురహోవఁగమథను
స్సాయకములుబూని గొలిచియిం డెడు- సామిత్రితోనిషావవిధుఁడుబలికెఁదృణ
శాయిశ్రీహరినిటుగనికను- దోయిసుంతోషింపకున్న
దోయియీదుఃఖమునకుకయి- కేయిపేతువుగదాయ నెను
మాయకముసుఖాసుఖమునొరలుతమ- కేయెడలెఁవనిలత్తులుఁడుశర
నాయకునకుఁదెల్పఁగనరహోదయ- మాయేశేషగిరిపతియుమేల్కొనెను॥

చీకుర॥ ౬

చీకుర॥ ౭

౬. భూపాలము - ఆటరాళము.

పల్లవి॥ సభమణివినపేసినీ- సచ్చరిత్రముసలలితానం-వదాయకమనపే
అనుపల్లవి॥ సుఖాజడశుభసమస్తదేరి- ముఖాబ్జకాంతిపొదలరఘుమల
శిఖామణిగుహసీతానుజుల్- సేవింపస్నాతుఁడైసుప్రీతుఁడైలస
దఖండమగుయోడయెక్కియమ- రాపగగడచిగుహునిచిలిచి
సఖాపురికిఁబొమ్మనుచుఁబనిచె- సదయుఁడైప్రయత్నపూర్వముగ॥

సభి॥

మించిరాఘవలు- మృగమునొకటివ
ధించివచనముమంచిగాగా- వించిముగ్గురుభు
జించియచటవసించిమేల్ కాంచి- మరునా
డంచతగలిధ- రాత్తజరాను- దంచద్భరద్వాజాశ్రమము
గాంచిమునికితమ- వేంచేయులెరు- గించగాబంచిహ
ర్షిరేచేరమ్మనిశిష్యుచేన్మప- పంచాసనులు-వచ్చుటచెలిసి
చంచిదర్భ్యము-గొంచెమరుజని- చక్రిసీతీంచితనుపుపల
కించెనుతియించమునికనఘుబనమస్కరించకొగలిందేర్థామునిపూ
జించెనుశ్రీరామునస్తోతముఖ- జితసోమునిజగదభిరాముని॥
నాదబిందుకళాతీతజగ- దాచిపురుషమహత్తవినునీ
పాదరజమునబ్రోదిసేయుము- నామమందిరముఆగినముని
నాదరించితదాశ్రమమునవి- నోదించితదన్నజ్ఞసుజనా
హ్లాదినాల్మికాశ్రమముక్రతి- నాదబంధురముగనిముని
పాదములకునవనిజానుజుల- లోదలిప్రణతుఁడైయలరుచు
హదేవునిసమాస్త్రురుదిరుని- మజ్జుకళనేత్రురమాకళప్రసిక్రిత

...

సభి॥ ౮

39 అగ్నిత్వ రామాయణకీర్తనలు - అయోధ్యాకాండము.

మేదినిసూతాత్మజులవాల్కి గాంచి గారవించిపా

ద్యాదవిధులనర్పించిఫలము- లర్పించిభజించవారిబలికె॥

...

సభి॥ 2

స్వామివినువనభూమిదశరథ- భూమివిభుపంపునఁజరింపఁగ

మేమువచ్చుటమీకుదెలియని- దేమియున్నది నేనుయీమానవతి

తోమెలఁగియిచటశ్రీమించనవి- నేమింపుమనిరాముడబలుక

నామానియభిలార్థసంపేదియై- ప్రేమచేబల్కెభువనములకు

రామనీవేనిలయచువిసేకు- ధామమిదిసాదారణమను తమమైనదే

వామహాసుధానావినుమేమహాత్ములతిశా- తులుసమలిచ్చాసూయావిరహితులునిను

శేముషిగలవారిమదిసేకు శ్రీయతముగనిలనునికియనెను॥

...

సభి॥ 3

శమదమవయాసత్యములుతల- సుమతులెవ్వరుభావభముల

సమయములహరవిధానముల- భ్రమయలెవ్వరుసుజనబృం

దములగూడిధమాకథవక- సమరసమువీడిమదిగనుశత

ణమువేడిగర్వముదిగనాడి- మమతగోరాడియెమ

తవలుతైతనరారుచరుయెవ- తమితధృతిశ్రీరామనీమం

త్రముజపింతురుద్వంద్వరహితులై- తజ్ఞులస్వాంతమునిశాంతమునీశుభ

ద్విమతవదూమికవద్భా- వములకుమితీయవలపెలుగునిచే

హమునిసర్వగతునిగనొకనిగ- నరయుజనులమదియిలుసేకనె॥

...

సభి॥ 4

అనవరతయోగా- భ్యానబలమునదృఢీకృత

జనస్కులునినుప్రతినిమిషమును- గనఁగొనుచుననఘలైమించు

భునులహృద్వనజముననీతాయుతుండవై- మొనసేసవిహరింపుమదియనీకు

ననుపై నతావునినువర్ణింపబాల- సంచుబలికి

ననజాతనీప్రభావముచే- ననువందబ్రహ్మయుషినైతిని

జననమాత్రమేత్తైమరుడనుని- మాదపురిఁబెరిగివిలుబట్టనెరిగిబో

యనెలతనొకతెనెననీకొడుకుల- గనిసేరారిబ్రోవజీవుల

మనిమిడియమునివలెనెజంపుచు- ముచ్చలతేడననెగడితిననె॥

...

సభి॥ 5

ఈగతిచరియించనప్తయుషు- లాగమపేత్తలరుగవారల

సాగిపోనీకాగినననిరి- వేగనీవరిగినీసుశల

నీగరితలనునెమ్మిగిలిలిచి- భోగఫలములపోల్కిదురితము

భాగములుగొన్ననిమీవారి- నాగరికమెటిగిరామా

తోగర్వమెందుకనఁజనినే- నాగరితనడుగనాలుబిడ్డలు

మూగియడచినమొఱకునైమరలి- యోగివరులనుగనియదిచేలుపవనికడు

రాగిలియుపదేశమిచ్చివారవలజనమ- రామరాయనివి

రాగిడైవంపిండితిపుట్టలు- ప్రబలెనాదుతనపుకననెము॥

...

సభి॥ 6

అంతటబహుససాప్రాబ్ధులు-పంతముననుదపంబుచేయగ
దాంతులగుసప్తరుషులువచ్చి-దనరననుజెలుపభానుఁడు
మంతుమీఱఁదమమునడఁచుక్రియ-వింతగావాల్మీకముపెడలి
సంతసముననుసంయమఁలగని - సద్భక్తిసలువధి
మంతుఁడపుట్రహ్మకృషివైతిని-వంతనీరెఱువాల్మీకియని
యంతరిశ్చత్రైలోకతయను-శేషాద్రిశనినుచుదిరుచుఁచుఫలమిదియని
కొంతహాగదినురసదీక్షిచిశ్రీ-కూటగిరికినిచుమగృహముమని
కాంతుఁడుతచీంపనీతాల-క్షణయునుఁజేహరియొండెంచట

శబ్ద ॥ ౩

౨ - ఆసాపేరితాగమ - ఆదితాశము.

పల్లవి- హృద్వనజ్జాతరామాయణ - క్రితనికల్పరామా
సద్వదోభిరామారామావినపె

అనుపల్లవి- అద్వయముగనుమంతుడగుఁడగుఁగొని - యయోధ్యకరిని జశరధునకరిగిర
ఘూర్వహుఁడుజానకీ-క్షణులను-గూడిగంగికావలజనన్మృత్యుఁడు
విద్వన్నతరామచంద్రాక్షికా-విభోజగత్ప్రభావిధాతనినుమ
హద్వైభవానుభవయోగ్యునడవి - నడలవ్రాసెనాయనియడతెను॥ హృద్వ॥

పుడమిజనులునుదయగలవాఁడని - పొగడగవైకల్యమేటికి
అడగినదుకోరికలన్నియుఁ-తకటాసాఫల్యమాయెను
పెడపెడయేడ్వకయుడుగుమనుచును- ర్వీకుఁగొనల్యదూరిన
నిడుదగన్నులనీరొడియుఁతపికా-గుడియెప్పుడయశల్యమాయెను
పిడుగుబడీసవానికొనవిజాడిన - వడుపుననేచదుప్రాణముల్నిలద
పడఁతినుముపుత్రశోకనదనువు - పెడలుననుచునొకమనితిట్టెదొల్లి
కడఁ జేనువఁపేటలాడమని - గొడుకొకఁడురేయినదిఘటముమంచ
బుడబుడమనగజమనిశరమేయన-తఁడుహయతినవేదనపతి ... హృద్వ॥౧

దాయఁజయయోమునిసేమనివద - తోయజములుదడవియోముని
నాయకసేనపరాధినిదశరథ-నరపతిననిమిడివిమ్రొక్కిన
సాయకవేదనకోర్వతేనునా-జననీజనకులదవినొకలేద
రామొడకేగుమువైశ్యుఁడననశ-రముజేరితినిడివిసేయక
తోయముఁగొనిచనిహకుమారకా-హయజ్ఞదత్తాయనిజీరువారి
కాయతమనివి-గొలియుదకమొసఁగియయో-ధ్యావిధుఁడటశరధుఁడదంతి
సేయఁజుతనయఁడీల్లెననవీపు - మాయటులనెనుచుసేవసినపుడెచని
పోయెదననగెనిరనిదెలిపిమృతుఁ-దాయోహరిహరీయనుచున్మృత్యుఁడు ... ౨॥
మోముననియహయ. కాస-హృదిముదితలువిలపింపదశిముఁ
దాదయితలనారి-చిత్రము-త్రేయచేగ్రాగింపఁబంచటు
మీదభుతశత్రుఘ్నుఁచింపనం - పనిత్వగదీపింపవారే
దోషమేవచ్చియయోధ్యుఁగనిభయ - భేదములుతనిపఁజూరజతు
లాదరింపమియగనియదేమోయనీ-యంతిపురికేగితెకకుమ్రొక్కిన
మోదమొదవినుతుగొగిలించితన - పుట్టినింటిసేదుమరసభరహఁడు

మేదిసీకుండేదనికైకనడుగవిని- సీతారామలక్ష్మణులని
 మీదిదయచేసడవికనిచితివతి-మృతదాయెనా సొలసెనతఁడు
 శాంతవడికినేడదేభరతుఁడు-కోపవృష్టిఁజూచితె
 శాంతయూర్తిగృహభుస్మశ్రీరామ - చకచక్రవర్తివిద్రోచిభువిపతి
 మాంతపైతినియయోనరకము - నంశుశబ్దజేభియనిన
 నంతపాపకర్మకికొడుకై-నింకేలననుచులేనిపోయి
 కాంతచాసివనరెడుకొసల్యను-గాంచిపాదములపైబడియేడ్చిన
 చింతయేమీసీపుకైవరుణును-శ్రీమంతుడైతనిజననిపలుక
 యుంకికైకత్పతమేనెఱిగివగురు - పింసజేతనట్లనఁగొసల్యా
 కాంతనిసయ్యగొగిటండికొనియా-క్రందించెమహారవమెసగఁగ
 అపుడువసేడ్చుఁడువచ్చిభరతుతో - ననియెనగవుమేలాదశరథుఁ
 నపరిమితసుఖములనుభవించిదివి-కరిగెజ్జానశీలజేవుఁడు
 చపలనన్మృత్యురహీతుఁడమలుఁడు-శాశ్వతుఁడుత్రికాలబాధ్యుఁడు
 కపటశరీరముడదమనృతమిందు-కైవికారమేలామాధుఁడు
 ఆపవిత్రమైనసంసారముఃఖా-నాతులైచాంధవులుతెగిరినిపొగలు
 నిశ్చలుఁడుజీవితముచిగురాకుకొన-విరబందువునుగాఁడలఁచుననుచు
 కృపచేతఁజేరింపన్మృత్యునితమవ - గ్నిచేదహించిక్రయల్జేసిపోద
 రవురస్సురుండేభరతుఁడుశేషని - రిపతిరామునికొజ్జాడఁడలఁచె

హృద్య || 3

హృద్య || 4

హృద్య || 5

౯- మంగళకౌశిక రాగము అటతాళము.

పల్లవి- ఎలమిచేసేవింపజి-శ్రీరామునిచెలిమిచేభావింపవే-యొలలనా
 అనుపల్లవి. సలలితముగ మ-చంద్రునిశ్రీపాద
 జలరుహానవ్యంద - సద్భక్తిమకరంద మెలమి||
 భరతుఁడామీఁడఁబంధుమిత్రమంత్రి-వరసేనాపరివృతుడైకోసల
 పురికిహరించెనుద్యుక్తుడైసిస్థాది-గురుసజ్జనాన్వితుఁడైకదవిగంగ
 సరిదమలపులినాం-తరములవిడిసెన
 చెరువందిగుహుఁడుచె-జ్వరశరశరాసన
 ధరుడైయోధులతోడ-దరమిడిచియితఁడు
 పరమపావనుడేని-సురనదిదాటిండు
 హరికిఁబంజరుడేని - యరుగనీననివచ్చి
 భరతురామసేవా - నిరతురాజ్యకాంక్ష
 నిరతుగనిమెచ్చియ - ర్చించెకాన్క-అమృతకి
 కూరిమిభరతుఁడు - గుహునిమహామహుని
 సారెఁగొగిటనుంచియచ్చుతుడెంత
 జేరినట్ట నెంచియెచ్చటనీపు-శౌరినిబొడగాంచి నావనియతని

ఎలమి|| 6

శ్రీ సామయోగవిశ్రమించియున్నచో-టారసితలకించిమొక్కిరియచట
 నా రాత్రియుండిమఱునాడుప్రొద్దునభా-గీ-ధి హాతీయరుదారభరద్వాజ
 శ్రీరమ్యచరణరాజీవమలువలగొని-యూరూఢి తావచ్చుటంతయుదెలిపిన
 తాగరములతనిచే - గాంచి నాడచటశ్రీ
 మీరసల్చి మునిచెదారి నెలిసి వేగ-శ్రీరాములుండెడిచిత్రకూటమండలేరె ఎల||౨
 బలములభరతు-డి-మ్ములనుచిగుహశత్రు
 ఘ్నులురానడచితనమై - పులకలునిండ
 దిలకించెముఃధవమై - ఫలకుసుమకు
 ట్కుళ పాళికాఘనమై-శాఖిశాఖా
 విలసద్ద నాఘనమై-మయూరకో
 కిలకీర సేవనమై - పాకనమెత్తి
 యలరు పాకనముపరిహాసి - తానందనమచటహాల
 కులిశద్వజనీలాబ్ధ రే-ఖలచాలుబోపొదుసీ తారా
 ములపావముద్రిత - స్థలులుగనిహషోత్త్రు
 నీలముకన్నులజార - ఫలియించెనాదుకో
 రైలు నేధన్యుడనై - వెలసితివనియెంచివిసుతించిహరియున్న
 నిలయముశుభలక్ష్మి - చలయముజూలెను నెలమి|| ౩||
 దెలిదంమిరేకులగెలుచుకన్నులవాని-వెడలయురమ్మువానినల్లనివాని
 మొలకనప్పులవానితాతత్త్వ-ఋతశౌఁగ్రీడించువానినాచీ
 రలజడలదనరువానినీరేడుజగ-నలనేలినవానిరామునిజూచి
 సలలితభయభక్తి-సంభ్రమాద్భుతములవలగొనితత్పాదననిసములమై
 ములుజేర్చిపాష్టాంగముగమొక్కి-కనులసం
 గుళములాత్తుచుమేలు - దలచుభరతునికృపా
 కలిశదృష్టిగాంచి-కొగిలింపజొడల
 నెలకొల్పెగుహశత్రు - ఘ్నులుచతురాలగ్నగ
 లితుండనీనించివెలలేనిచనువిచ్చె నె మి||౪||
 స్వామికౌగల్యదిజనులుతామొక్కి-వసిష్ఠమునిగాంచిపూజశేసి
 భూమిశునెచ్చరించి నేమమడుగ-నీమీదికామతమించిదశరథుఁడుని
 న్నేమదిలోనుంచిదివికరిగెన-వేమారుకోకించిగంగానదికి
 రాములందఱువెంటరానరిగిస్తాతుడై-ప్రేమచిలోదకక్రియలుదశంధునకు

సౌమిత్రియును దాను సల్పి కృతకృష్ణుడై
 నేమమున నాదినము - నెరివేర్చి మరలినజ
 ధామము నేరిన - త్వలములందఱి కొసంగె
 శ్రీమద్రామాయణమున చెప్పిన గీర్తనలు
 శ్రీమహాశావిధుడి - లీలవిహారిని

నెఱవి|| ౫

౧౨-జుజావంతి-అదితాశము.

పల్లవి. వినవేదశివరవిందదళసుంవర-విశాలలోచననిజఃకరజనభయమోచన
 ఆనుపల్లవి. మనకులతిలకల-యోధ్యకురంఘుక్షమాపతిపై మంఘ్రబ్రోవుము
 ఘనయోగములుజే-శిశుతులగాంచి తనయులరాజ్యము-ననునచిపింపట
 వనమున కేగుటరాజధమకామిటు-వలెజేయుముకై కదురితమతియై
 యొనరించినయపరాధముక్షమింపు-మవిభరతుఁ

దన్నపాదములకు మ్రొక్కెను||

వినవే|| ౧

భూమిని రాముఁడుతోడ పైనిడుకొని-దరబుజ్జగించిదశరథ
 నిరచాఁడు మన-రణ్యము ట్రీపకు-నాల్లేండువసించిమీఁదట
 పు-ముఁజేసి-నెనంతదనుకే నుధరణిఁ నావఁగబంచినాడిది
 యులపు మునునెరవలెనినికర-డిందిరేశుఁగాంజనకుఁడు
 దానిని గాముఁడుబ్రా-హ్మ-దత్త-వా-క్యమన్వతినవత్సాదశరథుఁ
 దశరథునినశ్య-దియలనిమా-కు-మనిన సామిమునినై నేవనమున
 మునిమంత్రునిపుతర-మేలునునఁడు-హరి గుడేటితగవటంద నేనునీ
 చరితముల్ గొలిచివత్తు-నీనతా-శ-ధివల-యోధ్యకుఁడొంఘనెదమ్ము|| ౧
 శ్రీయొల్లనయోధ్యయొల్ల-దనువుత్య-జి-తుననుచులేచిభరతుఁడు
 ప్రా-యోపవేశమునకై కుశధూ-శ-యియైనఁజూచిరాముఁడు
 మాయురే యనికుంగునికనునై-క-జేయనతండేచిభ-తుని
 దానిఁబోయ నాపాక్యముతండ్ర-మాయబుబోఁద్రోచివినునా
 గాఁగఁబడచ్యుతుడిరాముఁడు. బ్రహ్మజేత్రబార్ధితుఁడై ఘుకుల
 తో-నిధిబుట్టెను రావణాసును-మనిమివచ్చునననతఁడచ్చితముగ
 శ్రీయము-మన-వత్తు-డై పాదుకల-ర్ధింప రాముఁడొసంగ-మాల్గినిడుకొని
 పో-జుజావంతి-మ-మాతీత మన-వేయ-లముబొచ్చుకాడననెభ-తుఁడు|| ప|| ౨

పువలవి-ననయై శారి-నిమంతనమందు రామా
 నీక-పరాధముజేసికభలనై-నింద-బడితి నెందుననుదయ
 జేకరుణిపుమునీమహానుసామ-శ్రీనివాసముందుఎటుగగు

తాకరుడవగుణులు విష్ణుడవ వ్యయుడవునీయందులోకా
 నీకముల్నీదుమాయ చేజనన-నీయవిలయ ములనుజేందును
 నీకన్యయలేదు ఇద్రజాబకు-నితెగులమాయామనుజులనువు
 చేకొనటియింతునీవునీ జే-లోకులుప్రేమకు జైచరితురుది
 వాకసకార్యమునర్చితనీమా-యాకళామోహితాత్మనై నేననెనె|| విన. 3
 పాహిపాహి దేవదేవనమోస్తు-పద్మనాభనీతానాయక
 మోహమనెడి యిడివిడుమనిజనవి-బాగడనతప్రా రావనుడగు
 శ్రీహరిచిటువగువుదొలకబరకెను-జెలగిధీసజేతనజమేయు
 దాహరించితివినిజకరకార్యా-ధకమునోరీ జేతనటుల
 జ్యాహృతముగబలకీరితిసికుభ-వములే ఇదవన్నదలపుము
 ద్రోహమున్నహములు లేదితనికని-దుష్టులునను జేయలేరనిసఖగ
 వాహనునకుక్రుక్తికై వీడొనె-వరసేనాయుతుడై భరతుడుజని
 మోహనిముగనంగ్రామమునను-చాహుకంఠలుండనుదలదుడుండెను|| విన
 కుండవితేయానుడిదటజనసం-కులమనిభూమినుతాలత్తులు
 లుండవండలనునడువదండకార-ల్లముబొచ్చిశ్రీతాశ్రీముడై
 యుండెడి బ్రహ్మమునికిమొక్కి-ననత-దొసగెనఖ్యుకామి జితాహితనక
 భండభక్తిననిసూయకుజానకి-దండముడనభిమతాగ్ధిద్ధి
 దండిగననిదీవించి యచ్చె-గుండలయుగమనీతనయకు
 మెండుగజతునక శాబ్దములకుకా-శ్రీరచందనాద్యలంకారములు
 నిండుమనఁబుననొసగెన. నూచు-న్యసలనుడగురాముడతముని
 మండలాఖండలునితోడదక్ష్వ. విహితగోష్ఠియందె సమ ససుడై || విన. 4
 భాషావతీసుతుడుగుశ్రీరామని-భాభక్తులుమీ జేరియ
 శేషభుజనములున్పజించియవిదో-షించుటకును దారాకృతులను
 వేవధారివలెబూనిదవునీవు-గోషమా రామాయా
 యోషామణియభిలక్షణమిచ్చునది-యొదుగునీకువీరాధివీరా
 దోషాచ హరహరచామదళన గోషిణమునినవనాయునికడు
 భూషించెన్మృణులుచుచె-మ్ముగబలుకపడివయూనిరితఁడొంధ
 భావసధ్యాత్మ రామాయణమన బరగనయోధ్యాకాండమురచింపె
 శేషాచలపతి పేరనతనికృప-జేసుబంహ్యకవీంద్రుడుముదమున|| విన. 5

శ్రీమధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు-అయోధ్యాకాండము

సంపూర్ణము.

శ్రీ

శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి వేదము.

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు-అరణ్యకాండము.

దేవగాంధారి రాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి- శ్రీ శేషాచలవాసుః వినుతి- సేయ నైః రికినై నదరమా- ఉమా-
అనుపల్లవి- శ్రీశుక్రత్రయం చేచా రెటిగది- నేశోదయకాలమునగదలనీ

తాసుమిత్రసుతులతోమదవే-చండపుండరీనీకాకచమ

రీశశవహమహీషశభకపీ-వృకాదిమృగభయదమైఖిలా

వాసమైప్రచండమాదండకా-వనముజొచ్చిజను

జాసితోనియెను

శ్రీ శే

మనుజాశనకటగాన్యతంత-ముమ-మతిప్రయత్నముగబో

జచుభేటకముల్లానుచు-జనకజముందరవెనుకరామల

క్ష్మణులిరువురుజనికనిరియగుర-భునిమానభగవ్యాధునివిరాధుని

భునశూలముద్రిప్పుచువాడువచ్చి-కట్టుకుకొమ్మిరెవరనినాడిగవ

వినురాఘపులముధశరధవిఘటను-భునసుజనులబ్రోవభుజిబీవ

ధనమునుగొనవచ్చితిమనబ్రహ్మకై-తలంపుగరినలలననొసగిచను

డనికదియమహాసి నేగా-దాదనుజకరదాణశిరమునువరుసనదికై

శ్రీరామునిగొగిటజేర్చెనీత-చెలగెడుదుభిరజమునిరులుగుసె

దోరిముగాగజశృంగారముగా-సారెకు-చ్చరలాడిరిబాడిరి

శేరికిన్నగున్విరాధుజత్తుట-శేరాజిలిరరికదిహరియైనహరి

చారుమాషణ్యకనసమధృతిచు-దారశుభాకృతినమలా-బరభృతి

తారాపథమధ్యగుడగుకవిగతి-దనరుచక్రధరుశౌరిగని

కోరికకీటవినిముడైమొక-గుణాఢ్యవిద్యాధరుడదుర్వాసు

భూరిశాపముననుసుతనైతినిదె-ముక్తినివలననగుటనెవిరాధుడు

శ్రీ || ౨

భవశౌగవైష్ణవమాకనమో-ధవశౌంబుజాడినినుదలచుచుగను

చుచినుచునునుదువుచుంటుచును-వవిరళముగమ్రొక్కుచునుండగవే

యవలెనామనోనేత్రశ్రోత్రజి-హ్వ-రశిరములురామతారకనామ

భవనుశయింబుకహరిగుడునాభక్తి-ర్లభంబిదీక్షగల్గె

బ్రహ్మలసుజ్ఞానివైతివనినిప్రకటనుగుణభక్తారావిభద్రదా

యెవరునీసము-ధికులటచ-శిశ్చనరిగవిధ్యాధరుడంతట

రవికులమాళిజేరేశరభంగా-శ్రమమమ్మునియుగనేసీతానుజుడగు

శ్రీ || ౩

చూచియెదుర్కొనిపాద్యముసగియ - భృశముఖాసీనుజేసిపూజించి
 నీచమణ్డల్లునసంసారరతుల్ - ఓచిత్రజజంజనుదేలియలే
 రురుతరమగునీ - టాడిమననిను - జూచితినేచియిఘములబోద్రోచితయ
 యెఱుంగిప్రమనునునిలికిశరభంగ - యోగితారువుల్ప్రొడియనలము
 చేచితిదగికోర్చియందురికెనీ - తాచంపకగంధీయతువృద్ధింధీ
 మోచనవిశాలబోగనుమాన - మునందునిచిముక్తతనుడయ్యెదటి
 చేచిదండకావాసులైనమును - లాచతుర్భుజునిజేరజుపొడగనర
 మ్రొక్కిరథుఁ తముదుమునులా రాసుఖ - ముగదామికనివరక్కనులజే
 జిక్కితిమిబాధలఁసుక్కిరిమి - గ్రక్కునచుముబ్రోవుమనుచురామున
 కక్కడనున్నకపాలముల్జూపి - వెక్కనమునవృజనులమునుల
 జక్కజేసిరింతయుదైత్యకృతమే - శఃణుమామిరాలింపుమనినవిని
 యుక్కడంతుదానవులననీయభయ - మొసగెనునులకెల్లమదిరంజిల్లి
 ముక్కువతోభ - తాగ్రజుడునిలిచె. మౌగ్యహమలందుగొన్నేండ్లదట
 నక్కరతోననికనియెసునీతి. ణ - డనుమునీ ద్రుడుపరబ్రహ్మమూర్తియగుశ్రీ॥

శ్రీ॥ ౪

౨ - మంగళకాళిక - ఆదితాళము.

పల్లవి - వీనులవిందుగవిన - జేయూదరితమిమ్ముగను
 అనుపల్లవి. శ్రీనివాసునిబూజించి సుతీతఁబుడునం - మానము
 గాంచిసానందుడైపలికెను వీకల॥
 రామనీతారక - సామమంత్రజపము
 నేమమునఁజేసితి-నీరజాక్ష
 శీమహిళాధీశ-శివవిరించిసేవ్య
 కామసంసారసా-గరతరచరణాయని వీనుల॥ ౨
 నతినుతాదిఘోరసం-సారాంధకూపపతితుడనై
 నతిగాననినను- గనినిర్దేతుకగయా - మతినైనివేవ-చ్చితవనెనుసంయమి
 సకలభూకమాన-సాలయుడవైనను - బ్రకటించినీన్నజ- పముసేయని
 నకలులమాయా-వివశులగాజేతు
 కటనినుభజియించ-నఘముచావుదుపనెను వీనుల॥ ౩
 విశ్వసృష్టిస్థితివిలయములకజహరి
 విశ్వేశరూపముల-వెరయుదీవుహరి
 దశ్వుడనేకపా-త్రములగనబడుభంగీ
 శాశ్వతుడవిదిమూఢ-జనులెఱుగర నదపసి వీనుల॥ ౪

౪౦ అధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు - అరణ్యకాండము:

పరమేశ్వరప్రకృతికి - బరుడవొనీదివ్య
చరణముల్లంఠిద్య - క్వాంతమలకుగో
చరుడవు వైన - హరినినామస్మరణ
పరమేశ్వరకృపామగన - పట్టుదుననెమాని వీనుల|| ౫
రూపాగ్యపాధిదూ - రుడవైనమాయానట
నాపాదితమానిమా - నవరూపములుది
గోపాడగంటిస్మర - కోటిసుందరముశర
చాపాన్వితమురుణా - శ్రయనేత్రయనెనుముని వీనుల|| ౬
స్మితలిలిజాస్యమసీతా - యుతమజిహ్వంబరమ
జితమసౌమిత్రసే - వితపాదమాల
ప్రతిమనుసిరోత్పలా - భముణధ్యాగభేద
మతికాంతమగునీశు - భాంగముగంటిననె వీనుల|| ౭
జేశకాళకర్తా - తీగవిజ్ఞానమఖ
లేనీరూపమతి - హితమమలము
నాశరహితముస్వప్ర - కాశమనిభిలావ
కాశమచిద్భూనా - కాశమనీరూగడమాని వీనుల|| ౮
ఈరూపుభావించి - యికనొకటినామనసు
కోరిలేదనివముని - తోరాముడుచె
న్నాగగబల్కెముని - నాథనీమధిమత్ప
మారాధనమునిని - ర్మలమౌటెఱుగుమనె వీనుల|| ౯
మీవంటిభక్తులఁ - బ్రోవవచ్చితినన్న
భావించివీనుతించి - సేవించిమా
కీదేగతియనువారి - కృపాదుఁజూపట్టుదుఁ
గోవీదుఁడవీపుము - క్తుఁడవైతివనెఁజక్రి వీనుల|| ౧౦
ఈపావనస్తోత్ర - మెవరుఁఁదించినఁ - దాపత్రయమ్ముచు - బాపుదురు
తీపించిమద్భక్తి - దృఢమానుజ్ఞానము
ప్రాపింతురుపరము - పదమనెనురాఘవుఁడు వీనుల|| ౧౧
మనమగస్త్వవిజ్ఞాడఁ - జనవలెననిసుతీ
క్షణయతుఁడైసీతాల - క్షణులతోడఁ
జనియగస్త్యానుజుని - గనియవలశేషవై
లనివాసుఁడగస్త్యా - శ్రమమఁజేరివినుతించె వీనుల|| ౧౨

(౬)

అధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు - అరణ్యకాండము.

౪౯

3- నవరోజురాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి. వినవేతరుణీమణిశ్రీరాముని-వినుతగుణస్తామనిసుచరిత్రము
అనుపల్లవి. భునమైన-షడ్రతుఫలసుమళో

భనమె-రాజితబహువిహగ-స్వనమై-జితనందనమైచుని
ధనమై-నరసురమనోసురం-జనమై-తగునగస్త్యునితపో

వనమినకులమణి-గనిమెచ్చిసుతీ-తగునీగురునకు-మారాక జెలుపుచున్||వి||

స్వామీమహాప్రసాదమనిసుతీ-తగుండగస్త్యునిదాయంజనిమ్రొక్కి-య
హోమహాత్మసీతాలక్ష్మణులతో-రాముండిటకువచ్చినాడనినమాని
యామాటవినిహేచ్చియెదురేగిహరికి శ్రీమీఱనఘృణమిచ్చితోడతెచ్చి
రామా-యంబుజహీతకులాబ్ధి-సోమా-నీలవారివాహస్తామ
శ్యామా-శ్రీరామాశ్శూద-యాభిరామసంగర

భీమాపాలకడలికడనజు-జేమనువ్రార్ధితుండవైదళరథుని
నోముపంటవైపుట్టితివనినుకించె

వి||౧||

సకలభువనసృష్టికిపూర్వమునం-దొకండవై నిరుపాధికుండవైయె
వికల్పములేకయున్ననినుజేందిచూల-ప్రకృత్యైవనీచూయయవ్యాకృతమనగ
ప్రకటమైసృజనసేరుమహత్తత్వమున-నొకటిగల్గెమునిజేయదానికహంకిన
మకమై-యొకటిజనించెగుణాత్మకమై-యహంకారమునక
ర్చకమ-య్యెగుదానివలనయకమై-తన్మాత్రభూతేంద్రియా
త్మకమయ్యునన్నిటికిసూత్రా-త్మకమగులింగమొదవెనందువిరా
టుకలిగిజగములంగ-దుస్సజ్జించెనదిముని||

విన||౨||

నీవురజస్సత్వతమోగుణముల-జేర్చుననుగొనిబ్రహ్మవిష్ణుమహా
దేవరూపములగ్రీడింపుచుజగదుదయ-స్థిలమునుజేయుచుదువు
మాయాగుణభేద-భావాభావములనొందవు-అవస్థాత్రయముండ
గేవలుడండవైకనుంగొందువురా-క్షీవిచిన్మయండవు
జేవా-ధిజేజయోమహాను-భావా-యెవుడుసృష్టిలీలకు
గావాం-భితువపుడుమామను-నీవం-గీకరించిగుణవంతుని
ప్రపనుందువామాయవి-ద్యావిద్యలురెండైనయవిద్య

యమృతకరవిద్యమృతకరమనేనుముని

వి||౩||

వినుమవిద్యనొందినఖలులగుదురు-విద్యనెనయనమరులొడరనిపా
దననినభక్తిజేగనిదొరకనేదు-కనుకనీసేవలూనిజేసినయతడె
ఘనుండకమలజానిపాససేవకు-మొనయనివాడజ్ఞానిగ్నప్నమునందైనను

౪౨ అధ్యాత్మ రామానుజకీర్తనలు - అక్షర్యాకాండము.

కనరా-దతసికీము క్తిమాగణ

మనరా-బుధులు వేయు నేటికి

దనరా-రును మోక్షముబుధ

జనరా-జితోడసంగతిననిమును

లనరా-జనగర్వమోహమద

గుణరహితులు శమదమయతులు స్వర

జనహితులు భగవద్భక్తిరతుల సతపసి॥

వి.స. ౪

వీయు పాముమున-నై వనీయండు

దోయజాతునా-కుప్రపత్తిగలుగ

జేయుమునిరతన-నీవర్చనము సఫలమై

చెలగెనాజన్మమునే-మనాక్రతువులెల్ల

శ్రీయుక్తములాయుఁజూ-మనాటనుండి నే

జేయుతపమునకునీడు-నీపాదార్చనముగ

దోయి-నీతతోడనీచహి-శాయి-నామదీనిల్వ మెండు

బోయి-గావుననుని-ర్థాయి-స్మృతిగలుగ

జేయునతసుఖ-దాయియనుచుఁబొగడియెడయు

సామకతూణీరచాపకృపాణ-సాధనములగన్మృత్యురాగువులకొనఁగె వి॥౫

మేదినిభార-హారణార్థము-యీ మేనుబూనినా. పుగావునరావ

నామలకజంపు- పొంముపంచవటిగౌతమీ-నదిచెంతఁదనరా - మరెండుయోజనముల

మీదనదిచెలుపుమీ-రునటకొన్నివాళ్లువి- నోదింపుముదముచెకూ - రుంగమవాకాంతావి

నోదీగర్వితదనుజచయవి- భేదీయోగిదనావందా

పాదీనిరతముజగ- దాదీనత్వవాదీయభేదమణి

వేదియనిపలుకుంభభవు-వాదములకుచతుంజై శేషశైల

వాసుదవలంజనెనవనిజానుబులతో

వి.స. ౫

౪- జేశీయ జేత గాంధారి గాగము. అటతాళము.

పల్లవి. చానరోవినవెశ్రీ రామ-చంద్రునిచరితము సభరితము

అనుపల్లవి. శ్రీనివాసుఁడు శ్రోవఁబోవుచోఁబర్వతశ-రీరునిజటా

యువునిగనిసొనుత్రితోఁబలికెను॥

చాన॥

విలుదేలత్మణావీనిఁబొలియింతువీడసుర

పలెకున్నాడనిననామాట-వినిఖగరాజు

అశుకుచ్చునిచ్చో-టరామానీవుశ్రీరామానీవి

అలుగజుభవత్పితృసఖుఁడనుజ టాయువసువాఁడనానై దయి

బలుక జేయనాడు తొగిట-నలమియతనికిహరి సెలవాసఁగె॥

చాన॥౧

భానువంశమౌళీ-పంచపటేగౌత-మీనదీతటమునం-దుఁజేరనచ్చట రా

మానుజుఁడునునొం-దుపణఁకౌలలు-అపణఁకౌలలు

పూసిరెండురచిం జెనొకశుభ-మైనలగ్నమునీతాయుతుఁ

డైనరేండుఁడవటసిలిచి-యలరుచునుగడపెమాఁడుగలలు॥

చాన॥౨

కందమూలములు-శ్శుశుడుదెచ్చియన్న

ముందరనిడిచరణ-ముల్ గొల్పుచురాత్రు

లదెల్ల జాగరణ-ముల్సేయుచును సేయుచువి

ల్లంవిశరములుఁబూసి నేనా-నంద డైయుండియొకతటిగని

మణిపహసవదనార-విందుడుగురాఘవునకినియెను

మోక్షకారణమౌ-ముచలితత్వమంబు-జాతనీవలననే-నుదెలియఁగోరితి

రక్షింపుమీకన్నదేశికులులే-రుదేశికులులే

రక్షయజ్ఞానవిజ్ఞానవి-రాగయుతమనిదానిదెల్పు

మీక్షణంబయనననుజన కిల్లినెనుదాశరధీధీధీ॥

చాన॥౩

వినుమాఁడుస్వరూపమువివరించి-వెనుక సంవిద్రూవుఁడెలిపెదను

ఆత్మయైః యీతనువె-యాత్మగానెదనుదోచుటేమాయతోచుటేమాఁడు

అనఘదానివలసఁసారమా-యావిక్షేపావరణము

లనెడుయీరెండామాఁడుకాఁపులనెరామఁడనువుగ॥

చాన॥౪

పరగజగములింగాద్యబ్రహ్మాండముగవిక్షే-పమునృజింజెమించియా

వరణమువరమాత్మచావరిం-చిజ్ఞానరూపమైజ్ఞానరూపమై

బెంసెండాడహీయసిభ్రమసిక-ట్లురుమాఁడుచెనైనజగములు

పరతత్వమునగలవను-టరయనవిచారమనెరామఁడు॥

చాన॥౫

కలహఁగన్నకస్తువుల-దలసెనత్తుగాదఖిల-ములుమహేంద్రజాల

ముసంసారమనె-బలుచెట్టునకుమూల-ముదేహమేననిదేహమేనని

దెలితనాంత్రిభూతహృ-దింద్రియహంకారబుద్ధిప్రకృ

తుంనమాంతయునుతనువన-జెఁగునన్నిటికాత్మసాత్మనే॥

చాన॥౬

కునకునహంకార-మానడంభజయమలుక

ఓరుభావముసేవించిభక్తి-జేనిజగురునిదైవముగాఁగ నెన్నుటగాగ

పములెఱుఁగుటతనుమ-నోసగ్రహముఈషణిరతి

(నెన్నుట

కందననగ-జెనమాతయనునాధనమలనె॥

చాన॥౭

అధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు - అరణ్యకాండము.

అసలన్నిటిజ్ఞా-నానిజేడని- సచ్చిదానందచైతన్యమిముతాననిదెలిసి
భాసిల్లుటెసౌజన్యము-పాఁడెధన్యఁడుపాఁడెధన్యఁడు
దాసియనుభవముగరుకొస్తా-భ్యాసమునఁగనిజీవపరులవి
లాసవై ఖరులఁగూర్చుదొ-లంగుమాయయిదెముక్తియనె॥ చాన॥౯
మచ్చరణస్త్వః తేని-మనుజులిదిజెందతే
రచ్చపుతమములో-నజ్యోతిలేకగన
వచ్చనేయేరికై-నగావునన-న్నగావునన
న్నిచ్చఁగలఁచువారలకనిం-మావిద్యయొరులకీవలదని
హొచ్చుగాఁదెలిపెశేషగి-రీశుఁడనుజునకు మదమొదవఁగ॥ చాన॥౧౦

౫- అతాణ-రాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి. వినఁగదవేమద-వేదండగమన
మనసారసార-ససేత్రుచరిత్రము
అనుపల్లవి. మనుజాశనికా-మరూపిణియుశూ
గృణఖయ నేదుమా-నినివచ్చియపుడు
కనుఁగొనెరఘవ-రుజగద్గురుని॥ విన॥
ఆరదహసజూమహోల్లాస-మాదర స్మేరకటాక్షవిలాస
మాదరదళితాబ్జాస్యవికాస-మాయందిరాసభీసుఖనివాస
మైదనర్చయురముసుందర-మైయలరునుదరముఅనతజన
భేదములనడఁచిమోదములనొసఁగ-గాదగుజరణల్లవములుఆ
మీఁదటనఖసౌష్ఠ్యవములుజగి
బ్రోదీయిడుతొడలచందమురాముని-పాదపద్మములయందముగనీ
యాదానవిమదనాశుగములచె-నదరిచెదరిదనుజాతితోఁబలికె
ఎవ్వరుమీరువీటుమీపేరు-లివ్వనికిట్టెలసేతెంచినారు
ఎవ్వరికుమారు-లీచెలువారు-జవ్వనియెవ్వతె-నిన్నుచేమాటు
బువ్వవిల్లు శిశిఁగలయఁగ-బూనినానుబాళినన్నెలుము
నవ్వుగాదనఘనాపేరుకూర్చ-ణఖయంద్రురావణునకుఁజెల్లెలి
నివాళకకతడుముకముచెఁగడు-నివ్వటిల్లుఖరదూషణాదులు
నిన్నుగొల్తురిభీషణాయనిన
నవ్వుచునీకవిసఁగరాముఁడనియె-నవ్వనీతకుభయహితపులాదవ
మనుకులఁడనురా-మాభిధానుఁడను-వినుదశరీధసిభు-దనయఁడ
నిన్నుగొల్తురిభీషణాయనిన

గొనుమీసతినే - సనలసాక్షిగాను - ఘనతఁజెండ్లియా - డీనాసటు
 -గనుకదీనితో - డియిపోటికి - మునసినిపునో - పుదువెసామిత్ర-
 నైనయమునఁ - జనివేడిననతఁ-డనియెలలననను - గూడిననీ
 పునుదాసీవపుటనిజి-మనరామునియొద్దికేగియుదిఘనాకృతఁగనలిసీతపైఁజనలత్తుణుడని
 గొనిముక్కుఁజెపులు - గోసెరక్కెసికి వినగ॥ ౩
 ఆరచుచుఁబారి - యదిఖరునిఁజేరి
 మొరవెట్టసురారి - భూరిరణభేరి
 పరగఁగదలి - శూర్పణఖతేదారి
 సెరిగిబలములరి - మురినడజేమిరి
 పరులుబచ్చటగనియనుజుని - ధరణిబనుందోడ్కొనియొగ్గిరిగుహ
 కరగఁబనిచి కాఘవుఁడుధనుశ్చర - వరికరుఁడైబలునీయలదారొక్కనే
 ఖరదూషణత్రి - శిరులుదాకిరి హరిపైబనుసే - నుఁగులునాహరి
 మెరయిసేన - నొకబగలునఁదెగ
 నరికిపారాయ - ణాస్త్రమునరాముఁ
 డరులదొరఁదలల - వొరలనేసెనిసమై వినగ॥ ౪
 తమ్ముఁడువచ్చిసీ - తనుదోడితెచ్చి
 యమ్మెయినన్నసా - హాసముమెచ్చి
 నెమ్మిఁకుండెను - ఖమ్మునహెచ్చి
 యమ్ముదిరక్కసి - యటలంకఁజొచ్చి
 పమ్మిరావణుచరణములఁబడి - వగువనతఁడుకరుణఁజెలిఁగొగిటఁ
 గ్రమ్మియదేవనరామలత్తుణులు - కాంతా-నీహమెలగరామునికలికిఁబలువలరిచెలగగానీ
 కిమ్మనినన్నిటుజేసిరినీ - తమ్ములిందుకైపొలసిరియనిన
 కొమ్మనూరార్చిర - ట్తోవిఘ్నండురాముని
 నిమ్మహిశేషగి- రీశునిగాఁదలచె వినగ॥ ౫

౬. — ఘటజురాగము - ఆటతాళము.

పల్లవి. ఇంతచెంగల్వ-బంతిచెలువలమేల్బంతిగుణముల-వొంతివినవేళి
 ఆగపల్లవి. కాంతుఁడుతాకున్న - ఖరదూషణదొదులనా
 వంతలోపలఁజంప - నెంతవాసునరులని
 చింతించిదశకఁతుఁడసురుల - శిక్షింపఁజక్రియనకులమున
 మంతుకెక్కజనించెశ్రీరా - మాఖ్యబ్రహ్మాదిసుతుఁడైయనె ఇతి॥
 శ్లోకము - హరిచేతఁబొలిసితే

౪౬ అధ్యాయరామాయణకీర్తనలు - అరణ్యకాండము.

మానుగజైకుంత - మందెరమేలుదు

నేనతనిగలిచితి - నేనిరాక్షసరాజ్య

మినేలగలదనుకా - వేలుదుననిలించి

భానునిభమగురథమెక్కి-విధి - భూనిత్రేపక్షర్మతివై

రానుగతహృదయంబుడైచనియెను - రావణుండుమారీచునింటికి నిం|| ౧

వచ్చినదనుజేళు - జెచ్చెరఁబూజించి

వచ్చినపనిదెలుప - పలెనన్నమారీచు

మచ్చిక జేసి రావణుండు - ఎలికె రాముండు

హెచ్చికానకుశశర - భేళుండుబంపంగ

వచ్చిముడలమనెల్లనభయం - బిచ్చిమంభరదూషణౌదుతి

ప్రచ్చిచాడట రామునిసతని - దెచ్చియేలుదునసనతడనియె నిం|| ౨

రాముండుఁడుండురావణ - తలచేపు

శ్రమహవిష్టువు - సీతమహాలక్ష్మి

యూమేమబూనితా - దీచబనినుబారిగొన

సామహాస్థునిచేసెను - టదితేమృత్యువునినువి

శ్వామిత్రుక్రతువుఁను - బాహుని జంపిరఘుపతిన - న్నుశరమున

నీమహేమావధివైద్రెదికితి - సేమిసుకృతముకతననోయె నిం|| ౩

హరినన్నబొలియింప - నవతరించినట్లయితె

వెరచితేజఃపక - విమచుతాలేలెమ్ము

మెరఁగినీవుమాదూ - మృగమైరాఘవులన

త్వరముగభ్రమియింపు - ధరణిజనేదెత్తు

మరుమాటలాగనినుబంపుదు - మారీచయనిరావణుండన

చెరచిగారిచేరిగినమూతము-వీనిచేరిబడనేలనికవలె నిం|| ౪

పదియాటువన్నెలు - బంగారువలెదనువు

జేదలమేనిజైవెండి - పువ్వులవలెయిక్కలు

గుడిగొనయిటివయలఁ గొనురాగుకొమ్ములు

కొడమరత్నములనగా - గొరిసెలుదనరగ

నుదురునీలములవలెగన్గవ - యెప్పమారీచుండులేయె

కగలిజేషగిరికుండలరా-ఘవుండున్నపంచవటి-జేరెను

తి. — నాయకి రాగము. - ఆదితాళము.

పల్ల. కజనసౌఖ్యనాయకి - పాణనాయకివివే .

అనుపల్లవి. భానుకులుండవీకాంతమునసీత-లోనిటుల నెరావణా మరుండి

దెనినుగొని పోనరుగుదెంచేనీవంతసోకత-వైదగెభాయామాత్రచానిలు

మీనకువర్షాంతమునందుకాందు-గానీకగున-ట్లనిత్యసతి॥దీన॥

చెలగుకపటశృంగముచూచిశూయానీతదీనిగొనితెంచునినశౌరి

విలునంములుగొనిచనుచుజానకిని గొలిచిచూండుసొమ్మిదేసేలేడిని

కలితనముమీరఁదెత్తుననివల-త్తుణుండినిశూరీడుండుచేయుటో

కలువలదీకార్యముబూనగాన-గారిస్తుతయనదిల్వకేగహరి॥

దీన॥౧

సర్వపూర్ణకయ్యునచలుడయ్యెను-సాక్షిచుచుట్టోకానసారియై

పర్వితమాచూష్యగమువెంటదగితె-భక్తప్రేమలుండెడిసుడివిదితముగా

నుర్వీతనూజకోరికదీర్చగ-నందండాటవిరఘువీడుడుచని

దుర్వారామషణ్ముడైమృగంబు-నర్విబడనేసెనిశితాస్త్రమున॥

దీన॥౨

శ్రుల్లడంగికపటరూపుచెడిమా-రీడుడొలచుచోహరిత్తునా

చెల్లరేనన్నుప్రోవుమనిచక్ర-చీరినటులచోచనాతలరవమునని॥

ప్రశ్నగమహేశునన్నిధిజేము-త్తింజెలకెనచటచాతకధ్వనివిని

శల్లడవడిభూమిజరాముజాప-దంబొండెనుజగలత్తుడాయనిన॥

దీన॥౩

మూడుజగములనికిదొడరిననురా-ముడుభయానుడొనెచెనియలెలిక

నాథినివనుచుఅదినియితివసుజను-లాడరానిమాటబాడరాండదిన

గూడకహరీయనుచునన్నబనిన-జూడంజనరావణుడిష్టముచే

కూడెనుచుశేరెనుమానియెచి-గూడాత్మాత్మయెధరాసుతను॥

దీన॥౪

పూజశేసీసీ-తలలికెమహా-పురుషులుపుమ-త్సవచ్చుదనుక

నాజనకజగఃమీరెవరుదెలుపు-నాతియనిననయోధ్యాధిపతియగువశంధ

రాజుకోడలనురామునిభార్యను-లక్ష్మణుణుడనుకంఠమురానునువని

రాజీవాత్మనుపదునాలువత్స-రంబునీనిలజనకజన్మవచ్చెననె॥

దీన॥౫

నిన్నువిందునన-రావణుడనా-నెలపులంకవను-జగభుడజగముల

నన్నిటికెలిచి-నాచననుబొందు-నకన్యపొందునీ-కెమకనచినిగియన

నన్మలత-మోరిఖుణుడనినురాము-డస్తామాకజేయునకరావణు

దెనికటకతలలిరువైకరంబు-లింజెనకగధమందునీననిడె॥

దీన॥౬

అఘుగణినిపోవశేషగిరివిల-యాహరిరామ-లక్ష్మణుణులుచు

కలికేవిలకింప-వినిజటాయువది-కలికేవచ్చిగా-నావచ్చిగాదెనగిరివలె

గులుమచుదశాన్యుడగుగిరినైచ-గుంకపులంకని-జొంపుల్ముడుచుడి

చెలివైరేనవటలంకాపురంబు-శరీయగోకవర్షిసతిఁలప

దీన॥౭

౮- లలితపంచమిరాగం ఆదితాళము.

- పల్లవి. ఓకనితామణికోవినవే నొకటిదలచే నోవని॥
- అం పల్లవి. వేవచ్చులత్కుణవి . వీక్షించిహారీమది
 నేసాక్షినాదునైన - నీజగముమాయామోహ
 వ్యాసంగమొందజేతు - ననియెంచి
 హాసామిత్రహాసీత - నచటడించినత్తురాతప్పు
 జేసితివింక నేమి - నేతుననినరామునిగనియెతఁడుపలికె నోవని॥ ౧
- అర్తనాదమునిని - యకనిజనన్నబొమ్మన్న
 నార్తరక్షణడతని - కడలకుమనిన
 నార్తీచేవినరానిదు - ర్వార్తలాడనీహుగ్ధాను
 వర్తినైవచ్చితిన్నమన్నం - పవేయోదయానిధియనెను ఓపని॥ ౨
- అమోదబర్ణశాల - కరిగిసీతలేకున్న
 రామబంధుఁడుశోకవా - రాన్నిధిఁజునింగి
 తామహమహుఁడయ్యుని - ర్థభితదుఃఖి కాశియెయ్యుం
 బామరులకుఁబాడజింతా - పరవశుఁడైనట్లువిలపింతుఁడొడఁగె నోవని॥ ౩
- హాపూర్ణచంద్రాసన - హాదకోరాక్షియింత
 కోపమానాతోఁబలుక - కున్నావేమి
 ఓహమసాధ్వియింకనేనె - ట్లోర్తునిమిషమొనియుగమాను
 బాపపుడైనమింత - పగవాఁడొటెరుగననికతనువెదకె నోవని॥ ౪
- వెనకుదురాగా - హతపక్షుడైపడియున్న
 హతగేంద్రుఁగనిలత్కుణా - పరికించితే
 అతివెనీయరునమ్రంగి-హాతుఁడైనట్లున్నాడువిని
 ధృతిజేఁజ పుదువిలునమ్ములు- దెమ్మచినరామనేజటాయువుననె నోవని॥ ౫
- హరిహరియనిదాయబోయి - యతనిచేదద్విధమెల్ల
 నెరిగిపక్షిరాజుమై - శరమువసీమిది
 హగబోధించినరామా - హరిహరమాత్మకపునిన్ను
 కరమర్థిబాచితముక్తి - గంటిననిప్రాణముల్పకిచేనతడు ఓపని॥ ౬
- చితిశేర్చిపులుగుమేనిశిఖిచేదహించెనంత
 భృతశంఖచక్రగదాస్తా - స్వితుడైహీతుడై
 నతుడైరుచితనుడైపరవిమా - నారూఢుడైజటాయు
 నరచి కిజేసాగలు- పతియాగామునినుతియింపదొడగు ఓపని॥ ౭

౯-చూశికాకజటాయుస్తవము.

శ్రీమదగణితగుణమణిగణాలంకృతరుదిరచితరశభస్వరూపం-సకలజనభయా
 వహదజ్ఞానజనితకలికలుమాంధతామిస్రనివారకభవతారకదీపం - ఆనుపమాద్భుతమహా
 త్పత్రితాపం-హతదీనజనతామనస్తాపం-కరధృతవిదితామోఘశతచాపం- జగమహయస్థితి
 సంహారావిర్భావతిరోధానాదిమహామాయావిరోధనిదానం - అంగీకృతరంగిస్తంగళా
 భంగతుంబురునారదసంకీర్తదీణామృదుగానం - భూతభవిష్యద్వర్తమానకాలత్రయీచా
 భ్యమానం - అసమానం - అక్షీణకటాక్ష పీక్షణరక్షిదాక్షోయణి ప్రముఖనిఖిలభక్తజ
 నసమాహం - నిరళితసకలసందేహం - దుర్యారోర్వీభరణ హరణనిర్వహణచరణలీ
 లామానవదేహం-నిరీహం- శ్రీశుక్తురుణావలోకనమాత్రక్షపితఫాలాక్షతుర్ముఖాదిసర్వ
 సుపర్వాఖర్వభేదం-నిరంతరామనస్క-సమాధిపరిపూర్ణపరమయోగీంద్రహృదయసరసిరు
 హకర్ణికోపరిస్థితవీకతజగత్పవిత్రాకృతాద్భుతప్రభావభాసురవియన్నదీజనకవిభవాభిశో
 భితకీసలయమృదుపాదం-సమస్తజనానుమోదం- నతజనశంతతసకలకల్యాణగుణసంపా
 దం- దళత్కుండరీకపత్రైత్రవిపులతరమనోహరవిలోచనం - శిలామయమౌసియోమాఘ
 షణ్ణాదోమవిమోచనం-యోచితవైరోచనం- కుముదబాంధవకిరీటప్రచండకోదండఖం
 డనోర్ధంధదోర్ధంధసముమం-బాద్దేవతాసార్వభౌమం-రఃకులపయఃపారాబారపరిపూర్ణ
 సోమం- గర్వితపూగీర్వాణవాహిని సందోహకరీసకంతలుంతనగళచ్ఛోణితారుణితసహ
 స్రకరసహస్రకోటిప్రభాభాసమాన మహాభూతభయంకరనుదర్శనాభిథానావక్రచక్రా
 యుథాభిరామం- మారీచసుదాహువిరామం - హరహీరనీహరకర్పరసుధాసారడిండిర
 తరన్నీరదశారదానారదపూర్ణిమాచంద్రచంద్రికాదిక్కారదశదిగ్వాప్యితధవళయశో
 ధామం-శ్రీరామం-జననమరణాదీఘోరసంసారమహాగహనదావదహనాయమానసకల
 జగజ్జేగీయమానపావననామధేయం - సూరిజినభాగధేయం - ఇంద్రనీలమణీప్రతీకాశా
 తిస్సుటసుదరకాయంర - మాకాంతాకుచకుట్టలతటిచర్చితపటీరకుంకుమసలకుమద
 మిళచ్ఛందన పంకముద్రిత శోభనవిశాలవక్షసం- హతఖరదూషణాదిరాక్షసం - రూ
 డ్మక్షాశిక్షితవిపక్షం- ప్రవన్ధావనదీక్షం- పరధనపరదారావిముఖమనిజనసేవ్యం-దుష్ట
 జనదుర్విభావ్యం- ప్రణవైకసంస్తవ్యం.శ్రీతిశిరోవీధి కాశావ్యం-విలూనదంభాభిమా
 ననానాభువన సంస్తూయమానమానవవపుర్నిర్మాణ సమానమానససరోవరముహుర్ము
 హురుద్గతసముత్తుంగా ఖండానందపీదీపరం పరాలోకాదోలాంధోళితచిన్నయరాజహం
 సంతరాజకులావతంసం- రత్నప్రభాచకచ్ఛక్తితచామీకరదారుకిరీటకుండలం- పోషితాఖం
 డలం - గుణత్రయశక్తిశ్రయమూర్తిత్రయానువృతం- కరుణామయచిత్తం - పనసామ్రుక
 దళీక్రముకభర్తూరజంబుసంబంబీరపున్నాగచంపకమఘావకుళాశోకతమాలసాలరసా
 లాదిరోగకీత పుష్పితఫలితలలిత మహామహీరుహరాజీవిరాజితరత్నచ్ఛవిచ్ఛటాలంకృత
 సామప్రదేశసంతత సముత్పతన్నీర్లరాకళిత ప్రశస్తసమస్తవిలాసోల్లసిత శేషచలశిఖ
 రమగ్యసువర్ణప్రాసాదవిహరణశీలం - తోషితాశేషధూపాలం - సురాసురయక్షరక్షోర
 గరుడగంధర్వసిన్ధుసాధ్యకిన్నరకింపురుష విధ్యాధరచరణాప్పరో బృందరచితబహువం
 శనం-భక్తజనచందనం-రఘునందనం- త్వాంభజామి. ... *

౧౦ - శహసఅటతాళము.

పల్లవి. కోరికూరిమిమీరికామాఃఖ-రారితచరితమువినవే
 అగ . ల్లవి- శ్రీరాముఁడుజటాయువుభక్తిజుచ్చి

మీరంగం గైవల్యమిచ్చి యావలనిపూచ్చి కోరి॥
 సే-నా జం డె సీత నరయచు రాముండ-జని ఘోరా కాగుండె నరక్క నునిజూచి
 మానధనుండోల క్షణునితోడ బలికెను-వీని బాహువులలో ననిప్పుడు మనము
 వూని చిక్కితిమిక-న్నులు గాళ్ళు దలచేను వీని కీదసి తెగువతో నరాభువులిరువురు
 జూని యోజవదీర బాహు-ద్వయము దెగ నరికినంగ బంధుండు
 బానిక డ్భుతమందిమీకెవ-రే వెలుంగ ననంబక్రిపలికెను కోరి॥౧౬
 దశరథ సూనులము-రామలక్ష్మీమణులము-తండ్రి యాజ్ఞ వనముననుసీతతోడ
 వసేయించియుండుము-వంచించియెవడండో నా-వామాక్షి గొనిచ నెనువెదకుడువచ్చి
 పెసరిన్ను గంటిసివెవండున గంధర్వ-విభుండు జానివరముననుజర జీవినై
 కొసరియట్ట-వక్రమునిగను-గొనిన గివననురక గుమిత
 పసీశపిం చెవి మోచన మురగు-పతిసేయున నెనుదైత్యుండు కోరి॥౧౭
 దళజత నువు గాల్పు-మెఱింగంతునీ-తావృతాంతముననీట్లు నేయయరుగరుదిది
 యనన సురాకృతివిడిచిదివ్వగంధర్వుడ-వినుతిం చెహరినీమా యమానవకా
 య-నభు కుష్టుని గ్రహ-ర్థము బూనితివిపర-మాత్తుడవు దైవ రా-య సంమనిగే
 యమనావాగి గోచరుండవ నా-దినిధమడవభిల సాక్షివిచి
 ద్దనానంపమయండభుక గునం-దని వందనములు శేజానునుజేర కోరి॥౧౮
 రూపరహితుండవ గురై-దు-రూపములుగల-వోపరమపుతువనీ-కుష్టుల సూక్ష్మములు
 ప్రాపున జగములు-గలుగువెలయునడంగు-నీ నాదమానవరా-కుహిరణ్యగచ్ఛ
 యేపున సూక్ష్మముయి-విరాటపుష్పస్థూలమయి-దీపిం చెనదిమాకు-దెలుసుమునులలమటు
 కోపి ధ్యానము సేయంగవిరా-ట్పురుషుండ నధారణాశ్రయండ్ల
 చేపట్టి రామునితను దెనుం మభిల-జగములున వెంగబంధుండు కోరి॥౧౯
 నా : జ్ఞానము మెచ్చి-వరి కుండబలికెను-వర మూయిపావన స్తవమునుడివినవినిన
 గానివాతీసేరులు-గలు : దురితముదొలంగు-గలుగ దెన్న దుభయమనిసెలవియ్యం
 గాదెరావణుండచురా-క్షుండుసీతనులంక-లోనుంచి నాడిదిన-ముశబరివద్దికీజనుం
 డా నెలత చేసకలమునువిన-గానగుననుచుగిన్నరుండబసె
 ఛానుటలమోళి నేమాచల-పతిమతంగా శ్రమముం జేరెను కోరి॥౨౦

౧౧-మాంజి-రా-అటతాళము.

పల్లవి- . హితమలిసరీపా-ర్వతీ-యీ దరితమువినవే

అనుపల్లవి. రతిపతిశతాధిపరుది-రాంగులోరామలక్ష్మీమణుల

నతివేడ్కంజనియానం-డాబ్బి దేలిశబరియెదు-ర్కొనెను॥

హిత॥

పదయుగళికీమొక్కి - పాద్యమొసంగి

తదంబుకణ్ఠార్ధ - సదమలసర్వాంగి-యైహారివర్మన

ముదితవిరోచనజితసారంగి-యై రాభువులనుస

ప్రదుభలగంధమాల్యముల-దృష్టులంజేసిహృదయముల

ముదమొదవలెలికెనురామతోశబరిక ఘటితాంజలియగుచు హిత॥౧

ననుగనధన్యనై-తనరికీభుజుల-దనుమగమునల మనవగదశర

భునిసుతుడైనారా-యణుడజనియెను

ననినాగురుడునువతు-డై డెచ్చెనుమతంగ

మొనియెదినేడునిజమా-యశరణుశరణుడైవరాయా

తనితనుహీనకులజను-నినుజెలయజాలననరాక్షసుడుపలికె

హిత|| ౩

కులనామాశ్రమా-దులుహేతువులుగాన

బలననుదెలియగ-భక్తియొకటివినాయుజనదానతపోమంత్ర

ములుభక్తిహీనములైనవి ఘనములుగనుక

దెలిపెదభక్తిమార్గము - సుబభిమగనభవర్గము

తొలుతసన్మంగతియా - వలమిత్త-ధాలాపగుణరతులనేను

హిత|| ౪

ననుగొనుయాడుటయు ఘనగురుసేవయ

మనియయాదులను - ననుబూజించుట

ననుభజించినవారలను - గనిసంభావించుటనకలఘాతముల

వను - గనిశమడమముల-నెనయుటవిములచిత్తముల

ననువివరించుటయునిసినవపిధభక్తు - లెనిరుగాహరిబలికె

హిత|| ౫

భావమానజ్ఞన-సేవనుషలమెనదీనీకు

గావుననుజూడ-గాగలిగెనికజ్ఞానకితైరగునేవేగమెజూడగా

దెలుపుమనసఱిని రావణుడెత్తుకొనివేరక - లంకజుజనెనహాభాగా

దేవాదిదేవనీకుదెలియని - దిగలదేవునుడుదెలిపలికె

హిత|| ౬

పంపానామసరో - పరతటియుక్తమూకాద్రిపై

బెంపునసుగ్రీవుడున్నా - డతనిఖ్యముచేయు

డింపునవతడుదోడ్చు - డుననితెలిపిశబరి

తెంపుననదటజితిదేర్చి - దేహముచిచ్చతోఁగూర్చి

సొంపునశీవిభునిదల - చుచుదనువెడసిరమపదమునకరిగె

హిత|| ౭

ఈరఘువరస్తవము-దేవరుపతిచినవిన

వారుకోరినకోరె-లవిచ్చిశేషాదలేకుడుకృపను

ఘోరురితములనుబు-చ్చనివిజయాకరము

మారిజనానంకరమి-దారిద్య్రసంకటవరము

అరణ్యకాండముశ్రీ-మీరసుబ్రహ్మణ్యకవిగెనుగించె

హిత|| ౮

శ్రీమధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు అరణ్యకాండము-

సంపూర్ణము.

అమి

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు - కిష్కింధా కాండము.

మారువ - రాగము - రుంపాతాళము.

పల్లవి- శ్రీహీనూచలవరసుతాయీకతస-మాహితమతివైవినపే
క్షినుపల్లవి- మోహచాబ్జోత్పలా. మోదయుతమైవిమల

మైహంసచక్రవాఃకాదివిహగకులకో

లాహాలమైపనసామ్రవక్షళః దభీతరు లసితకీర

మైతగుపంపాతటిఃడాసి

సాహసక్రమకేళాకు-శల. లగురాఘవులు- స్నాన

పానములు జేసి-శ్రమము పాసియలరిరి

శ్రీహీ॥

జరయుశ్యమూకాద్రి-సరణీచప్తకనదురు-వారిశరచాపధరుల-న్యపవరుల
మరుజటావల్కలం-బరుంజూచి. వె-గొందిసుగ్రీవుఁడరునితఁచిమంతి

వరుఁడైనహనుమంతు-వారి నెఱుగఁగఁబనువ-జెరవడుగైచనిమారుతి

శిరచు సోఁకనతుఁడైజగదుదయ-స్థితిలయ-

(రాము-నియంఘు)లు

కరణశీలులై పురాణ-పురుషులై తనరు

నరనారాయణులొక గాకమీరె-వరనియడిగెను

శ్రీహీ॥౧

వినులక్ష్మణాయితని-వినుకవాక్పటిమంబు- ఘనశబ్దశాస్త్రమతమైశృతిహితమై

తనరెననిహారివటువు-నతిమైత్రితోఁగనినే - దాశరథిననురాముఁడందురునా

యనుజుఁడీతఁడులత్కృణాఘ్యుఁడు సీతయనునా-వనితము నేనునితఁడు

నడవులచరించమ-జ్జనకుశాసన-మనవచ్చిపంచవటినుం డ

దనుజుఁడెవఁతోకన్తొరిగిస్తీత నెత్తుకజనె-దానివెదకెదమునీ వెవరో

జెలువునరా-ముడు

...

...

...

శ్రీహీ॥౨

వానరేంద్రుఁడుసుగ్రీ-వాఘ్యుఁడీగిరినమాత్యులఁ

దానున్నాగువాని- కిభయపడిమ హనుభావాసమమీ- పాకికెంబంపె

నేనుసుగ్రీవుచుంత్రిసి-వాయుసుతుఁడను

మానాహ్వయుఁడనూర్య-సూనునకుమీకుఁజెలిమి

మానితముఁజేసెదవనుటకురాఘవులకును - మతింపవారిఁదనమూపుపైనిస,

తెచ్చిభాషజుకెఱుగసేయఁజెలంగిరామునిపాద - పద్మములకెరగితరుశా

ఖపీరమిడియెనతడు

...

...

...

...

శ్రీహీ॥౩

రామాభిగనునంబు-సౌమిత్రిచేఁబ్లవగ- రాజునిరిపువిఘ్నాలవగజేలభూమి

సుతజాడయేలీలవైనంజెత్తు-స్వామియొకదనుజుండొకసటనెత్తుకొనిపోవ
భావమైతొడవులిటు-పాటవైచెననియియ్య రాముండొకనిహాసీ

తా. యనివిలాపింపఁ

బామరునిరీతిదైన్య-పడఁదగదనిగవిజుఁ - దామహామహునిదెలిపియగ్నిసాక్షిక
ముగఁబ్రామాణికములుచేసుకొనిరిసఖ్యమునన్త శ్రీహీ॥ ౪
మయనుతుఁడుమాయావి-వానితోనఁజెనఁగి

వయిలోడియసురతోలఁగి-గుహఁజొర-న్బియ్యుండైవాలితోలి-చెలఁగియచట
దయచేనన్నచిహ్నియమానెలరాకునకు.

లయమామెనన్నయనిద-లఁచిగుహనుశిలఁద్రోఁచి

భయమునఁజనీయదిదెల్పుసచివుల్ః సుకపి=పతినిశేసిరరిఁ

బారికొనిమాయన్నవచ్చి-ప్రియనురాజ్యమునుగొననను

దరమినశేషగి- రీశనే దిమిదల్ ఇచటనునికియనెనినబుండుశ్రీహీ॥ ౫

౨. కళ్యాణి-రాగము- ఆటతాళము.

పల్లవి- తగవిన జేయించరిత్రదళతక్కుండదళమంజునేత్రా

నగవిభేదనమణినిచయకాంక్షిస్తుట నుగాత్రనుతిపాత్రా

అనుతల్లవి- వగళాగలురఁజుఁగనిహరినీ-పగతఁదునిమెదననబలాధికుఁ

డగువారిగలువనెట్లగునని- యతఁడన్న బలమెన్నఁగడఁగెను॥ తగవిన॥

దుందుభియనెడిదనుజుండాహవ - దోహాతమహిషరూపు

శైలివానినిదొడఁగంగొమ్మల-సందెడలఁజీల్చియతఁడేవు

మ్రందించికాలఁదన్నివత-ద్రక్షమీగిరి నెఱయవాలిని

ఇందురాఁదలపగులుననిశపి-యింజెనుమతంగుండనేగపిపతి

తగవిన॥ ౧

ఆదిమొదలిచటనుందునభయత-ననఘదుండ భిశిరంబు

అదెయోజనముజిహ్మనవాలి-సనిగెలుతువనవినిముదంబు

గందురపదియోజనాత్ జిమ్మినఁగనిస ప్రతాళపత్రములత

గదమియొకమరిగోయునటులవి-చిదుమామవహారిఁ గివిలుగొనియె తగవిన॥ ౨

శరముకటిశ్రీరాముండేసిన-సప్తసాలముఁ గ్రుంచి

గిరిధరాతలరసాశలముల-నెరిగిపొదిశేనెనదిగాంచి

తగుదరాధిపుఁడురామునిపా - దములకలరునుమ్రొక్కి శరణిని

చరాచరములమైనపరా - త్పరవస్తువనిపొగడఁదొడఁగెను ... తగవిన॥ ౩

నాపూర్వపుణ్యఫలముజగ - న్నాథునిగునటనేరు

ప్రాసితఁడతనిన సంసా - రగవృత్తికై గనులుజూడు

౫౪ అథా త రామా మణి కీర్తనలు-కిష్కింధా కాండము.

శ్రీ పతి సతి సుత ధర్మము కాం - క్షీంచి బుద్ధ్య కనమంబదినీ
ప్రాపు పెన్నిధి పేదకబ్బిన - వగిదినే గంటిన నెనిన బుడండు ... తగవిన॥ ౪
క్షణ మెవడడునీ మందుమదిని - శ్చలము గానుండువాని
గన మోహలత సమూలముఁ దెగు-నిను రామ రామయనువాని
జనుతించి బ్రహ్మహ ష్యాశత-మఁ గుఁభిలము బ్రహ్మమనితో
చెనటండుఁ గొగలిం చెను శ్రీ- శేషగిరి పతిని సుగ్రీవుఁడు ... తగవిన॥ ౫

3. రేగుప్తి. రాగము. ఆదితాళము.

పల్లవి. గరుడగమనుసర్పరిత్రమువినకె-గౌరీసుకుమారి
అనుపల్లవి. సురుచిరాలింగమువలంబరిహృత-గురుకృష్ణుఁడైతనరుసుగ్రీవుని
వరదయాశ్చస్తి గనిచిటుల గవుచ-వదనశశిశృంగారశ్రీమేఱ
బరతత్వ మెఱిగివలికింపానను-ప్రాకృతులెఱుగకరఘూకులుడండ్రు
కరటులనుయము శత మోహితులు. గాశేతునవిపల్కె శ్రీపతి గరుడ॥

లేలెన్నిక వాలితో నసికిజను-కీలుగురు తెఱిగిరిపుద్రుంతునని
మేలుగవారి పల్కినః ప్పిల్లలధను-మీహీ తనయుడ-రిగి కెరలుచు
చాలిసింహ నాదము జేసినరిపు-శబ్దమువనిరోషారుణవేత్తుడై
వాలి రానతనియు మినజుడరిచె-కలబొడిచెవాలియమునిబోని
వ్రాలుచుసోలుచునొకరినొక రేచి. జాలబ్రాద్దుబోరాడివాలిచే
దూలిరుధిరములుగుక్కుడుఁజనిహతి-తోననియెఁగపిరాజుతోడిబడి గరు॥ ౧
రామోననుజంపింపగదలచితి-వోమానున్న చెనటులై నానీవె
సామీననుపొరిగొనుమనిపొగలిన - రాముడుకడువగచి నేనుసఖా
యేమి సేతుమీరిద్దఱొకరూప- మైనొరయుట నేయకతడసితివని
సౌమిత్రిగనియితనికొకగురుకిడి యీమాటుబంపుమామనతడునుపమ
హేమపుష్పమాలికయొసగిపనుప-ధామఃధిసుతుడరిగివాలిబిలువ
నేమిచోద్యమనీయాజికతడుబో-గామగనితో దారవలికెను గరు॥ ౨
పొకలదుమహాత్పాలేపుకితడు-పోరికిఁగిరిగివచ్చునాయనిననగివాలి
నేవీరుడనైపోకునీకితగడు-వేవేలువచ్చినానేవెఱవ
వేదగననప్రాపనునీతోడ. జూడనడచివత్తు సనిలనంగడు
చేటిరాముడడవులకువచ్చి-నీతగోల్పడి నేడరవిజునితోడ
తావహ్నిసాక్షిగామైతిచేసి-నేవాలినిజంపుదుననీనాడట
దేవదేవుడతనిశరణమనిను-గ్రీవునిసచిపు జేయమనెనతి ... గరు॥ ౩
రాముడుసాక్షాన్నారాయణుడై-బ్రహ్మవిసురులుచార్ధించరఘుకుల

సోముడైజనించె రావణవధకు-నామహితునకొరులుశ్వజనులు
వీమిలేరబలపొమ్మనిశమ్ముని- నెదిరిపొడువదరుల మడుపుననుడి
రాముడైంద్రదాణమేయబడెను-త్రామనుతుడు సోగిగిరిబోవి
మైమణపుకొంతవడికిఁ బలిసిగుణ-ధామాధృతజటాస్తోమ కువలయ
శ్యామలత్పుణకపీంద్రాభిరామ-రామునిదాచివాలపలికెను॥

గరు॥౪

నాచేసికపకారమేమిదిన- నాథసుతువివలనజపకారమేమి

రాదనడకతెలియక చేసితివి-నీచేతజంపవచ్చునాబోయవై
కాచిపొంచియేసికీర్తియేమి-క్షత్రియుడవై తేనిసన్నెదిర్చి
చూచినయశమగ నీతకొఱకురవి-నుతుశఁ జనుయేమిరామస్వామీ
నాచతురతయెఱుఁపురావణుసా-న్వయముతో నీతతోనిటకుడెత్తు
దోదదానాదోసమా-య కళ- చిందుభివై రిశోభ్యభ్రుడనయె ... గరు॥౫

సఃలధర్మపాలుడవై చిరింతు-శాసితవిలుకాడవైఖలులవా
రికగూఢరుగోడలుకోడబుట్టువు-భ్రాతృభార్యబలుఁ సరియగు
నకటానీవెఱుగఁ జమ్మునిసఁ-నతిబలాత్కారమునబుట్టినపా
తకుఁ నిర్మణింపినచాపంబు-దనినవానిసుకిరహారికిఁ ప్రమోకిర
యికన్పులుపైదుశ్రీపఁజ-దీశుడనైతెలిసెననశేషగిరి
సకేతనుడుశరముదెఱుఁ వాఁడయనింజ్యమగుచైవల్యమొందెను ... గరు॥౬

కెఱుఁటా.రా. ఆదితాళము.

పల్లవి- కోమలారుణ-పల్లవపాణి-కోరివినవెళ్ళార్యాణి
అనుపల్లవి.భీమసంగ్రామ-చతురైనవాది.బేరొగ్గనివాన.రుల్కోకించిరికోమ॥
తోరముగాసో-గకనులచాప్ప-ధాంలుభో-రుననొలుక
తారహారము-లురాలకిషికిం-ధాపునివెడలి-నడుమశుక
తారవదనవిజితరాకా-తారాపతి-నిజపతినజేరి
పీరాధివీరా-ననుబాసీపోయి-తేమణహా-హాయనియడతె ... కోమ॥అ
రామామేదాణముననేసితో-నామగనియా-బాణమొన
దామసింపక-ననుజుపుమనుచు-వరణిసుతునిగని-కోపమున
స్వామిదయఁబొలముగల్గెనీ-కేమిసుఖమునుభవి-చుమని
భామామణి-విలపింపరాము-దామగువసు-రార్చగడగెను ... కోమ॥౩
ఊరకనేలపొ-గలకోకమునకు-పేరైపోయినశతకి
నారినీపతి-జీవుడోయీశ-రీరమోనీమదికి

౫౬ అధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు-కీషిరంధా కాండము.

కోరిగుణభూతేంద్రియములు-చేరికడి-మనదితనువున
రీరినిత్యుడవలుడే-వీరి-కీరితివగ-చెదవ నెనువారి కోమ|| ౩

అంఘతనువుదా-రువువలెండముచి-తాత్తజీవుడు-నిత్యుడని
మొనసి పల్కి-తివీసుఖదుఃఖము-లనుభవించువా-రెవ్వరిని
వనితామణీయడు-రాగవుడు-వినియసాంకారాద్యనుబంధమె
ఘనసంసార-జీవులకు సుఖాసుఖములజ్ఞానములనె
కోమ|| 4

బలుకోరికల-వానికిరానివి కలహాదోచనె-టులటులనె
చెతియనాద్యవి-ద్యాసంబంధము-జీకహంకృతి-యందుననె
తలమెసంసారమదియెబంధముశుద్ధస్పటికమునగంపు
నిలుప నెలుపైనట్లుమతేంద్రియా-కదననాత్మకుసంస్పృతియనె
కోమ|| ౫

జీవుడుమనోయుతుండై యడిహోపు-త్రోవహోవుదుజన్మమృతి
భావమొందుచుబుద్ధ్యుశతనా-భక్తులసంగతిసుగతి
త్రోవచెలిసిమహాదాదులకు-నేవీతౌబ్రహ్మమనిదలచు
నీవుపూర్వసుకృతమునను-సేవించిధన్యవైతివనెహరి
కోమ|| ౬

నాచేబలుకబడియివిధము-తోచనచేసిసన్మతివై
యేచిసుఖంపునరాముని-యించెదారకదిహితవె
అదక్రిమహిసుగ్రీవుని-కానందప్రదమయ్యెనతని
జూచివారికిక్రిమిల్ సేయ-సూచిపంచెశ్రీరామచంద్రుడు
కోమ|| ౭

తరణిజాడంగదవు-స్సగుడైద-పురమునవాలితనువుంచి
పరేతోర్విశగిడహవాద్యప-కగణీయములొనరికచెక
పరమాహ్లాదమునరామపద-సరోజాతములు గాంచిమొకీన
హరివీరులకెల్లదొరదింక-రాత్మజుడుమంత్రయంగడుండనె.
కోమ|| ౮

సిరియురాజ్యమునీదెనినుసేపి-శిదనుసుగ్రీవుగనిహరి
యరయనీవేనేనురాజవగుమని-యానతి గలత్తులుదుపురి
త్వరతోజీరిసుగ్రీవునక-అరిపట్టమగట్టివరషరుతు
పరుగమ్మునిదనియెనేషగిరీకు-డగుశ్రీరామునియొద్దికి
కోమ|| ౯

౪.-యమున-రాగము-రూపకచాప్.

పల్లవి. ఘటశయనునిచతరిమువిను-దాతౌ-యణిభక్త జనపరామణి
అనుపల్ల. గుణనిఘటౌ దాశరఘుప్రవ. ర్షణౌ చలశిఖరస్థలినిలస్పృతలనునతరు
గుణవృత్తమెబహువర్ణమృ గవిహాగసేవితమైమణి
ఘణితతమై-వర్షణాతసహమగునొగగుహనుండిరి

శ్రీనివాసుఁడునరాకృతి జేకొనినాడని-నూనివడులుసురులు- కరమరానుగముని
మానితఖగమృగశరీరులై సేవించురు-పూనియనుదినమురాముని-యహోరాత్రుల
ధ్యానమానసికుఁడైలత్తుణుఁడేకాం-తమునవికసేతముఖుఁడై-తగురఘుపతినిజేరిరి
భానునిభానీచేమునువిన్నచోధనేమఱచి- గానసులభమాత్రీయాసం

యోగముసెలవిమ్మనియను॥

...

...

...

ఫణి॥

జినుజుడననుబూజించగ- సంతములేదనిన- వినుసంక్షేపముగా - వినుపింతుగురుదయ
ననుపమమంత్రోపదేశ-మైత్రీపంతుడుమొనసేగురునిచేబూజావిధి తెలిసితగ
ననుసభక్తికముగానారాధించిప్రాత-స్నానాదికమగుచాక్ష్వికము
లొనర్చిశిలాస్థాపనముజేసి- కృతసంకల్పుడైగంధకుసుమామల

ననుప్రతిమాదిపూజసేయగవలెననెల్లాముడు॥

...

ఫణి॥ ౧

నాసన్నిధిభక్తిసేమియొసగినసేనంపు-ననెయలరుదుచాలాభక్త్యభోజ్యోచంపన
వాసోముఖిపూజాద్రవ్యములుదెచ్చి-సిద్ధాసనమునదేవునియెదుటగూర్చుండివీలా
భానురబహిరంతరమాతృకా-న్యాసంబులుగేకవాదికముమూర్తిపంజర
న్యాసంబులుజేసిహృదబ్జరవివిమలజీవకళా-ధ్యాశియైశిలామల

కుకలాసిద్ధిజేయవలెననె॥

...

...

ఫణి॥ ౨

హృదయావరణాదిపూజలాగమవిదినాన-రించియర్చ్యపాద్యాచమనమనుపర్క
సమలదధూపదీపనైవేద్యనీరాజనాది-విదితోపచారములనర్పించవలెనన్ననద్య
పాదలుచుసన్నిప్రతిష్ఠాపనం-బుచేసేయగస్త్యోక్తచూడామనహోమముపే
ర్చిదహనుఁడప్రసువణకాసముగ-మణిఘావణుగఁగిష్టు

పదస్థితునిగాబుధుల్ సవాభావింతురనెనుహరి॥

...

ఫణి॥ ౩

బలిపాషణయలకునిడినమంత్రజ-పముజేసిచేలఁగివిడెమిశృత్యగీతవాద్యము
లలరగనాముందరస్వస్తివచనామలు-నలివిసాప్రసాదముకరసావహించిహెచ్చి
లలిదండమర్చించికరయుగళినాసాద-జలజంబులుఘృకించెతలగుందిమహాసంస్కృతి
వలసబ్రోవుమనియుద్యావమునుజేయునతశిహాసర

ములొందుననిశేషగినిలయుడనుజ-మనకుదేలిపె॥

...

ఫణి॥ ౪

౫. పంతువరాళి - ఆటతాళము.

శల్లని॥ కలికియలరుములికిచిలుకల-కొలికిపీనులనుధ-జిలికికభాషణ
అనుశల్లని॥ చెలగిలత్తుణదేవునిదేలిపిప్రాకృతినివలెమాయ

యలవడహాసీతా- యనినిక్రబెందదాయనుకారి॥

...

కలికి॥

ఆచటకిష్కిండాపురిలోహనుమంతు- డకినీతిపంతుడగచలేంఘ్ర

డకునుగ్రీవుచేరాజా

ప్రచురతథనరాజ్యములుగొని- రామచంద్రమహానుభావునిమఱచినాత్మ

౫౮ అధ్యాయ రామాయణకీర్తనలు - కిష్కింధాకాండము.

భవరపతిసుతుడువెసినగతిచెడకరా-భువునిజేయము

విచిత్రనలదగన- విభుడువిలుపింపుచునెగవులను॥

...

కలికి॥ ౧

అజనాసుతుడధిపునీయాజ్ఞవాసరులకాబనిచిన-నఖిలదిక్కులు

విక్కుటిల్లగనినీరులు

మంజుతరగిరినిభరియలు-నుహియానాకసముధేదిల్లవచ్చిరంత

గంజదళసేత్రుడైతగు-కాకత్ఫుకులుడచలమునమణి

పుంజసానుస్థితుడైపారవెసీతావిరహాతికాచే॥

...

...

కలికి॥ ౨

జానకిహావంద్రముభీ-ప్రాణములునీమేననిలిచిన

జేనన్నపాసియందాకచల్లవైమా-మానవతినంటినీకరములమఱినన్ను

దాకుమీరాకాసుధాకర

భానుసముదాయజంద్రుడు- పరికింపులత్తుణాయిదివర

కేణాక్షిదనుజుచేబడి-యెటులొటయెటుగననెరాముడు॥

...

కలికి॥

స్త్రీసక్తుడై పానమవచువ్వునిచేరాడును-గ్రీవునిత్రుంతుననిరాఘ

దుకుదొడరననుబంపుతీ

వ్రాణిహతునిగజేతునిససుతుసనియనుజు-డలుగహరికదురాయిడిసేయదగ

దాసామిత్రినీవుచనివాలివలెజేడకుమరుమికదడ

జేసేనజెడుననినదవ-శిఖికరణిపురికినతచరిగెను॥

...

కలికి॥

లుగుణభ్యునిచేయగవినియంగడుడుచ్చిమ్రొక్కిన-వేగమీదొ

రకుమారాకదెల్పుమనజని

కలగిపురివాకిటనిరిజెల్తుణుడు-కిపిరాజాపరాకాయనసుగ్రీవుడు

దెలిసిహారులినీవలుక-దీర్చియాఘనునదెన్ననజని

పలగొనికినుకనతవత్సలాను-వావలదనితోడితుచ్చెను॥

...

కలికి॥

పతిపనుపదారాంగనచని-భయభక్తినినయసంభ్రమముల

నతిజేసికుశలమేదావా-కోపమేమీ

అతిభీతుడైహరివిభుడున-న్ననిచెమినుచేరరాదేవాయనిచెయిబట్టి

సతియంతిపురికితోడై-నతనిగనుగొనికపి

పతికుమాయుతుడైపాన్పుననుండియులికి-పదిలేచెపెటపరివలె॥

...

కలికి॥

మదలోలలోచనుడై-మలయురవినుతుగనెయలిగిరా-మానుబాడు

వలికెసుగ్రీవాచేసినపేలు

చదటగలిపియమాపధూరతి-పరవశతమరచియున్నాచాకానినాలిని

పదరిప్రాణముగొన్నసితప్రదరమెనులెనురజూచుచును

న్నదనినరామకార్యు-నఘుగుతఁడమటుపడనెదావని॥

...

కలికి॥

వానరులనిదెచూచుడెట్లునరేడువెల్పు-లనుగూడక

భానుజుడైరాదలదాడదులని-బట్టిలికెనపన

మానసుతుపతురోక్తులగతా-మహాతగిరాకొమరుజేడుకొని
భానుబండుపూనివందనముజేసిన-వాకింకొంగిట్లనిడియూమికళా
జానియాసీనుండైసరసపూ-జలుగొనెనఖునిచే|| ... కలికి|| ౮
రామదర్శనలాలసుడైరథమెక్కి-లత్తుణకపీంఘులురణభే
రీప్యవంగిములుపొదలంకాంగవలిహ-నూమన్నీలాంగదనలాది
భూమిరుహచరణపతులుగు-ములుగొనిగొల్వంగ
జామరసీతాతపత్ర-సద్విభయతులైశేషగిరి
ధాముండయిరఘుకులాచ్చిసోముండగు-రామవిభుజేరిరి|| ... కలికి|| ౯

౬. కాంభోజిరాగము - అటతాళము.

పల్లవి|| రామాభిరామగుణధామ-రామకథాసుధామా-ధురిసామాన్యమా
అనుపల్లవి|| రామునకనతిమారమేతేరుడిగినచ్చిసామిత్రిరవి-సుతులుజేసీరినదులు
స్వామికొంగిట్లనిడియహాపూ-జామాన్యజేయ-హరిపతిహరి
వామధాగాసీనుండైరఘు-రామస్యపయిటుజూడువచ్చిన
కామరూపులనగణితుల-గవులజితరిప్రలననెనిను|| ... రామా||
మేరుహఃదరహినువత్పారియాత్రాదిగిరుల-జేరియుండెడివీరులు-జేవాంశభవులు
భూరిజైలాకారులురణొద్దారులు-సారాకరిబలుబుదశశతసహస్రాయులువి
స్తారపారణసత్వులునిస్తులు-చారుసావణతనులమంశ
రీరులనింగులువిడిలా-కారులిడగర్జలిడిపరువిడి
కణినిపనికిప్రాణమువ-గోరినారికవీరుయాజ్ఞావళుభిజ్ఞాయను|| రామా|| ౧
గొనికొనిభల్లూక-కొట్లుగొల్వంగగళి
గుణనిధిజాంబవంతు-మనితండుపవన
తనయుండుహనుమంతుండువలసీలతార
శునసగజగవయగ-వాక్షగంధమా
దనసుక్షేణవధిముఖులుకేసరిప్రముఖులునినుమితంహశతబలిదశరథుండిత
డనఘవాళికొడుకంగదుండిత-డనుపమానబలాధ్య
లనుపనిగొనుమనిన-నినతనయునాలిం
గనముచేసిమువాత్రులో-చనుండైహరిబలికెఘనుండై|| ... రామా|| ౨
ధరణిజపెదకవానరులంబంపుమునీ-పెరుంగవాకార్యసరణియనిబలికినదా
శరభయానతిదరణిసుతుండగ-చరులహరిదంతములకనిచెనవగిజ-సడినలలో
నెరింగింపకున్నవారిశ్రుంతుననిభేరి-మొరయింవియంగదజాంబవ
ద్వతహనుమన్నలసుక్షేణుల-శరభమైందద్వివిదులననిచె
సరసదక్షిణదిశకనిలజని-హరిబలివిముద్రికసీతకొనంగుమని
యొసగెవాసగ|| ... రామా|| ౩

౬౦ ఆధ్యాత్మ రామాయణకీర్తలు - కీర్తింఛాకాండము.

క్రీరామనిచేనాశీర్వాదములుగాంచి- మారుతిముఖ్యులరిగిరిసరిత్కుంజ
 భూతభూతకాముల్లిగిరివింధ్యాటవి- సీరువట్టునడస్సేరిపక్షులుగుహ
 ద్వాతమేడలిరాగా-గగిలములోగా
 వారేగిసేంహానవనలి-వరనియతినున్నయోగినిగని
 కోరికెక్కినమీరెవరనుచుఁజెలియడుగ- గారామమాతలమన
 కారిఫలములుగొనగనెలవిచ్చెపలిమదినిపొచ్చె|| ... రామా|| ౪

జలఫలతృప్తులై-లలననిపెవరనిన
 నలవిశ్వకమతన- యనుహేమయందురునను
 తోలుతనాట్యమునంద్రి- నయనుమెప్పించిన
 లలితసదృశుని- స్తులమానీశ్రురమిచ్చె
 నలినాక్షుండదిమొదలిగతిసుండుపొదలి
 యలఘుమతులారయనివారత- ననిచితాఁబోయిశేషాచల
 నిలయుడగురఘువరుపదాంబుజ-ములకెరిగిశ్రుతిసూక్తినిదనుతి
 ఫలిపిచ్చెలిబదరి-కాశ్రమముననుగైవల్యమొందెను|| ... రామా|| ౫

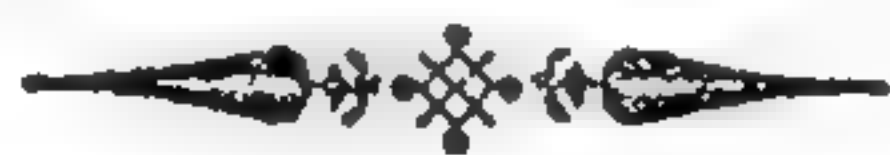
2. గోరీరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి|| ఇందిరారమణుచరితమువినవే- సుందరీమణి
 ఆనుపల్లవి|| మందయానమునఁజనికపులుమ్రాని-క్రిందనాసీనులైయెటుబోదము
 ఎందరయురముసీతవనినవాలి-నందనుండనుజనకాత్మజనుగల్గొనక
 నందరిగితిమీనిననుజంపు-ముందుగారుమావానివే
 నిందుమృతినొందువాఁడనననిసండు- కొందఱిందెయుండ
 మెందుకుమృతియనిరి|| ... ఇంది||

రామపాణిముజనభేద్యముజగ-త్త్రయమునందు-గలదాచిటుతయిట్లను
 శ్రేమితెలివివలదాగుహనుందమను
 సౌమిత్రికన్ననీమీదఁద్రేమ- చాలగలదింకొకరహస్యము
 రాముండనఁగనారాయణుండనుసీత- క్రిమహిలత్తుణుండొదిశేషుండ
 స్వామిపాపకడులముమనమును- పైకుఁతనివాసులముహరి
 భూమిభరముమాన్మదాశరథియై-పుట్టెననిదెలిపెనంగదునకుఁజావనీ|| నింది|| ౧
 మనమురామకా-ర్యనిర్వాహకులమ
 యినశుభముగలుగు- ననివనందరీ
 ఘనునిబుద్ధిమెలఁగుశ్రేమేలనిచని- చనియేమేంవ్రాచలమెక్కితరుచరుల్
 ఘనమకరకమత- కర్కటజటాక
 ఘణితిమితిమింగిలాదిజలచరా- భంగమైతరంగాలింగితస్వరంగా
 మనోజ్ఞాంగవల్లియైతనరు- వనధిఁజూచిభీతిల్లియది
 మనముదాటుశ్రేడరావణుఁజేడ-ననుచుఁజూడొపవేశపరులైరపుడు|| ఇంది|| ౨

గిరిగుహ వెలువడి సంపాదియగుఖ- గేఁత్రుఁడువానరులగఁగొరిగొందు
నిరతముఁదిందుకరులవలెరున్నారని- పరువడిరాదుర్చుకిభీతిఁల్లినగుల్హరి
హరిజటాయుపెంతసుకృతియై- మరణమొందెనవారిసంపాతిసహూ
దరునిమృతిదెలియవినిహరి-వరులచ్చటికివచ్చుటయు
నెరిగివారునుబలధికిరా- సరిగితమ్మునకుఁదిలోదకములిడి
మరలునతనిసీత- నడియడిగిరగచరు|| లింది|| ౩

నగళిఖరమెక్కినిక్కిలంకలో- నళోకవనినవనిసుతఁగంటికిది
మొగమాటముగాదనిపల్కిసంపాతి- తగనిట్లుగునాతమ్మునిజంపిన
పగదీరరావణునిద్రులతు- పక్షయుగముతేకునితి
నెగరలేనుచిన్ననాడోమహాత్ము- లారపంతముమీఱఁగ
నొగిజటాయువేమరవిమండ- లోన్నతంబెగరగానుఅరు
ణగభస్తిదీస్తిరెక్కలవిసిల- పొగరడఁగిపడితినతఁడువడుటెఱుఁగనఁజె|| లింది|| ౪
ప్రాణములుమూఁడుదినములకువచ్చి- పరగశేషశైలవాసునిదయ
నేనుదెలివొందిచాలాపగసోముడుఁ- మానిఁజేరిఁజనిమ్రొక్కినగనిసంపా
తిసీకివిరూపమేటువచ్చె- మేనుగృహించుతేమనినజగతిలోమీరెఱుఁగనిదేమి
సంయమిస్వామి
యైనవినుమనిమదీయచేష్టిత- మంతయుఁదెలుపవినికడ
తేనియడబూనియున్ననన్నూర-డించమునిదలఁచెనఁగవులకుఖగపతి|| లింది|| ౫

౮. పూరిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి|| వినవెరామచరిత్రము- దాక్షిణ్యే|| వినవె||
అనుపల్లవి|| మునిచంద్రుఁడౌచంద్రముఁడు- తనుదెల్పురీతిసంపాతి
యనియేఁగవులతోకోకమూలమీ- తనుపుతనుకారణముకమకమనుచు||
నేనుదేక్షినజేబుద్ధి- చేనుపురుషునికమకమనుఅహమవిధ్యవల్ల
నొనుకాఁగినయినుమవలెఁ- బానుమాయాయుతుఁడైవెలి
లోనుగుణమయమైయీ- మేనుమేననభ్రమసి
తేనుతెలివిమట్టెను- దారసంసారమాయా
తానాఅవికారిమరభిమానమునఁగమకములుజేసిఫలా- ధీరుఁడగుచుఁజెడితిరు
గుజీవుఁడనె|| వినవె|| ౧
యాగామలుజేసిస్వగఁ- భోగమొందియాఫలము
బోగామవిపైఁబడిదరుఁడు- బాగాచతుర్విధభోజనస
రాగస్త్రీపురుషసం- యోగమునచేతోమయుఁడై
వేగమెస్త్రీగభకమ- లోగాఁజొచ్చినెత్తుట
దోగియొకనటకలల-వైగట్టియైయెదునా
తేగబుగ్గవతెనైపదియవదినము- రాగమాంసపేకియాననితెలిపె|| వినవె|| ౨

౬౨ అభ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు - కీర్తి-ంధాణాండము.

శుద్ధియేనహమంకామాంసపు- పోవిసెత్తుటజో త్రిల్లసం
 శుద్ధవై యంకురమిటువైశ్చై- దుదినమ్మలకుప్పరిల్లుపెల
 వమెడలుతమెడచూపునీపు- నువరమియైమహాడముకర
 పకపార్శ్వకటిజానూరుపు- మిదుటైయొసఁరెన్నెలలా
 ముదితగభికణికోర్కె- విదితమామాండవనెలను
 పొదలనంగసంఘలభిలాంగుళము- లుదయమోనాల్గునెలలకనిపటికె||
 తెలిగన్నులుముక్కుఁజెవులుబలు- దిన్నెలచాలునఖములేదవ
 నెలగల్గునాటననెలగుగణ- బిలగుహగుడములుపొ
 క్కిలియొదవురోమ- ములునుబెన్నెరులండముగేశు
 మొలుచునాటునునొక్కటా- నెలనుఎనిమిదవనెలను
 లలితావయవోజ్జ్వలకూస- స్థలితజ్ఞానియైజీవుఁ
 డలరిమాతృనుక్తసారమైదవ- నెలమొదల్ సచేతనుఁజ్ఞాననునె||
 నానాదోనులజల్పించి- నేనాలుబిడ్డలై
 హీనవృత్తిఁజొచ్చి- యైనాకుటు బసరణమం
 తేనామదినిశ్చేఁగలతొ- నైనాహరినిదలఁచనైతి
 గాననసుభవించెద- నీనారీగభానరకము
 నేనుతొలగినమఱచి- పోనుహరిననిశిశువు
 మేనుకడలిపెడలుమాతృగభామ- లోనుంచిపవోనెలహరిదయననె||
 నుతాబ్రహ్మసందాద్యయ- ఘనతత్వబోధాత్ముఁగా
 తిరుతానెఱిగిననజ్ఞాన- జనితమగుమోహమడఁగును
 తాపౌత్రామదినిచె- కొనితాళిమిఁజెందుకునెమాని
 యనితాళిగవతివానరులఁ- గనితద్దయఁబ్రొక్కెక్కెక్క
 అనువారవచ్చెనేమా- ద్రినివాసునిదలఁచినగ
 క్కునభవాబ్ధిలుండైనదాటుభ- క్తులగుమీకీవనధియెంతనిచనె||

వినపె|| ౩

... విన|| ౪

విన|| ౫

వినపె|| ౬

౯. ముఖారిరాగము - ఆటతాళము.

శల్లవి|| కోరిశ్రీగారిభవ్యచరిత్రమువినపే
 ఆనుపల్లవి|| వారినిధివానరముఖ్యులు- చేరిదాటుదారిగానక
 తారియొకరొకరిమెకములు- సారెకుఁజూచుకొనుచుదైన్యము
 చేరనున్నచనాకనులగని-తారకొమరుఁడుఁబతికెనలవేర్పడఁగ||
 కడలియిందెవ్వఁడు-గడచిసీతనుగనిరా- గలవాఁడుమాడేల్లఁకె
 గడుప్రాణబంధుఁడా- ఘనుఁడెరక్షకుఁడురాఘవసుగ్రీవులకెలమిజెల్ల
 తడవువలదుమీమీబలములు- నుడువుఁడనవుడుమోద్దమునఁగపు

కోరి||

అధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు - కిష్కింధా కాండము.

౬౩

లుడుగకనుపది మొదలుదొంటిది - యోజనములదనుకాపేక్షి

జడధిదాటంగంగలమననవిని - జాంబవంతుడుయనరాజుతోఁబలికె॥

కోటి॥ ౧

మునుఁజ్రవిక్రమదే - పునకుముయ్యోడుమా - ద్దొసరఁబ్రదిక్కినాడు॥

నానరించి నానిప్పు - దొడబెవాధికకముదాటనుజాలశతయోజనములు

అనిసవాలితనయఁ - డంబుధిదాటి - చనినరాగలనోరాతేనోయనెను

అనుఘననుబాన్తునఁదగునేను - న్తుంపఁదగుదీపురాశ

వసిరుక్షపతిబలికెనంగడు - డనియెఁద్రామోపకేకమునుభవనెను॥

కోటి॥ ౨

బలవంతుహనుమండు - బ్రస్తురింతామితఁడు గలుగఁజెరిలనేటికి

జలధిదాటియాజానకినిజూచిరా - గలఁడనతాసీముమ్మాటికి

దెలిసినిన్నెనఁదరమేమముగా - వలసిబొమ్మనిలతనయపవనుఁడే

చెలఁగిలోడగునీకనుచునా - కీర్వాదముతెనసేజేసి

యలరించిబ్రహ్మపుత్రునిగని - యాంజనేయుఁడుత్రవిక్రమవలెఁద్రబితె॥

కోటి॥ ౩

మారుతిబ్రహ్మాండమగలసార్పిబలికె - నీతధియుత్తరించి

ఆరావణునిద్రుంచి - యపనిజదెత్తుటో - ధీరులారమేలెంచి

ఆరాక్షసపరిగట్టిలంకతో - సేరామునిసన్నిధికిజెత్తునోత్సరఁగా

జేరిత్రిజగన్తాతయైన - సీతనుజూనిరానోయనపుడు

పౌరుషముమీఁదనగునవనిజఁ - బరికించిరమ్మనిరికపులందఱు॥

కోటి॥ ౪

తహినాద్రిసమఁడత్య - ఘ్నశస్వణకపర్ణుఁడు - మహితారుణాననుఁడు

అహికులసార్వభౌ - మాభవిభూకవాలు - డనుపమసుయశోవిశాలుఁడు

అహితాంతకుఁడౌ - హనుమంతుఁడౌ పృనా - మహేంద్రాచలమస్తకమునఁజాత

రహిమీఱశ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణమునకిష్కింధా కాండము

బహుళాభకమదితెనుగించెను - బ్రహ్మణ్యకవిశేషగిరిపతిపేర॥

కోటి॥ ౫

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు.

కిష్కింధా కాండము.

సంపూర్ణము.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు.

సుందర కాండము.

సారాష్ట్ర రాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ శ్రీరజతాద్రిసదనాపేడుకాశే- మాద్రీకుచరితమువినవిన

అనుపల్లవి॥ మారుతిసాగరముశతయోజన- మూరమొకనిబృరమునదాటంగ

గోరియానందకందళితుండయి- శ్రీరామునిభజియించికవులఁగాంచి

కూరిమివనచరులారాకమఁ- గొనుఁడినన్నులంకఁజేర

భూరిపేగమునజనిజానకిఁగని- పౌసఁగవత్తుయశము

దెత్తుమీకనియెను॥

...

...

...

శ్రీరజ॥

నేనుభన్యుండనుభన్యుండహరిపద- నీరజములమరలగంచుశైవ్యం

దైనామృతికాలమంచు- రాముని- శ్రీనామస్తరణనొందుభవం

బోనిధిఁబుడసిటియంచు- నడఁచి- మానితముగఁబరమపదమాఘనుడు

తానొందుశ్రీజానినోతనతనిముద్రికచేఁ- బూనితిరఘుపతినినెమ్మదిలో

ధ్యానించుననువొయ్యాజలధి- దాటెననిహనుమంతుండరికృతాంతుండు

పూనిదాహుశ్రుజొచ్చిమెడ- పొడపుగనిక్కించిననుజూచి

మేనువంచితోకబెంచిపాదము- లూనియెగసేవానిపొగరేమిసెప్పును॥

శ్రీ॥ ౧

పోవుచున్నపవనాత్తజనలవమ- రావళిజూడఁదలంచిసురశా

దేవికినుపదేశించిపంచిన- పావనినదియెదిరించిపెరిగిననానీరుండురెట్టిచిప్రబలె

నాహలదిమటియుబలియసూత్తుతెనుఁ- మైపొంచియా

దేవికడుపుజొచ్చిపెడలిననగ- తీరునిగనిమెచ్చిజయహనుని

తావచ్చుటనకిదెచ్చిజనెనత- డావలబోవమైనాకగిరిడగ్గరి

రావయ్యాహనుమతానీ- రధిపనిచెనాయందుసుత

నీవువిశ్రమంబొప్పుననిలక- నేస్పృశించినేర్పుమించిపోవొకగెను॥

శ్రీ॥ ౨

ఎదుటనుసీంహికయనిరాక్షసిప్లవ- గేంతుమైనడమ్రుంగితోవఁ

గునియించనతడెరింగితనఘన- పవమునదన్నినగ్రుంగిగెడసె

నదిగనిగరుడునిభంగినభమున- బూదలుచుహరిపతియువధిదాటెనుబంగికడు

ముదమువనుసుసేలాచలమెక్కియ- ద్భుతమతియైశ్రీలదసరిమణి

సదనగోపురప్రాకారసౌధో- జ్వలమాదానిలంకారాజధాని

కుదురుగనిమెచ్చుకుండగరవి- గ్రుంకెవన్నరుతేమిగకుండా

కచసీపాయుజుడణుమాత్రుడయిలం- కాపురంబుగోపురంబుజేర్చిలిచె॥

శ్రీరజ॥ ౩

లంకానియునురాక్షసియనిలజిగని- లావుమెఱసేపోనకమోని

(౯) అధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు - సుందరకాండము. ౬౫

కొంకుకొసరుఇంతలేకపోయెడు- లంకిణిననుగైకోకవానరా! యింకనైనజె
డిపోకయెవడవు. మంకుతనముమానికలరూపుచెప్పుమనిర్దుంకనరచేతనదియ
డచిన- సామీరియూభూతతతిబెదరగాబొంకపుషిడికిటదానిబొడిచిన- భువిబ
డిరక్తముగ్రకురచుముకురచురామకింకరనఁగిపాదములకిదెచెడు. లంకయిం
కమీఁదఁ బంకజాసనునివాక్యమదెయనుచు- బడఁతిరామకథవిగాషమిడకదె
నిపె॥ శ్రీరజ॥ రావణునంతఃపురమునఁగ్రీడా- రణ్యముననున్నదిసీతారాము
నిపావనస్మృతिसంజాతమామౌనా- కీవరకుసుకృతముచేతనినుగంటి. శ్రీవర
భక్తవ్రాతాగ్రణిసి- సేవగల్గెనేధన్యనోజయశ్రీసమేతరామభూవిభుఁడునా
మదిరంజిల్లుగా - కేవలననిమదినిదివికదిజనె। నావారిధియంజనీసుతుఁడుదా
ట-వప్పుడురాసుతకునాదశగ్రీవునకు। శ్రీవిలయకారణములైయవరె- వామభు
జాక్షులుధ్రువములై। వేదిథమలశుభసూచకమైరఘు- వీరుదక్షిణోరువాక్ష
మెయదరును॥శ్రీరజ॥

౨—కేదారగౌళరాగము=ఆటతాళము.

పల్లవి॥ నలినసయనకథాసుధనప. స్థాకిర్ణాంజలులగ్రోలవే॥ అను॥
బలియొండగుననిలతనయుఁడా-వలలంకలోఁజొచ్చి। యిలాసుతవిలాసతనువ
ల్లి- నెల్లచోనరయుచుఁదిగెఁబురి॥ నలి॥ రావణునంతఃపురమునకేగిజనక-భూ
వరాత్మజనందుఁకోధించివిసువక। దేవికిన్నరమరున్నాగ- స్త్రీలుచెరసున్నకడ
సారసింఁడుండుఁ బావసిత్రిలోకపావనిన్యప- దేవిగానకలంకిణివాక్యదలంచిజ
నెరవా- ణీయ్యుమగునకోకవనమునకు॥ నలిన॥ రతనంపుమెటికలరలగైనదావు
లు- రాజిల్లునిరితావులుదేవతాశౌఖి। తేతులనతులముగ- జతలగుఖిగరు- తము
లకలరులేడిపిల్లలరీపులు। అతిమృదులమధురఫలభరన- మావనిజశౌఖాలం
కృతస్తలులగవిమారుతితా- ద్భుతమతివెదకెత్తీతిసుతనచట॥నలిన॥ అండమై
హృదయా-నందమైవనలక్ష్మిమి। చందమైఘనమైప్రిగలసుకృతిగతిమి- న్నందిశ
తశాతకుంభస్తం- భాన్వితఁబగుమేడగనిభూవుత్రి। అందులేకున్నఁబోయిమ
రు- న్నందనుమతిలకించె!ముందరనుశింశుపావృక్షము- మొదటసీతనులోకమా
తను॥నలిన॥ దనుజాంగనలమధ్యముననున్నదానిశ్రీ- తరుణినననొప్పుదానిదీన
తయుజడగట్టినకురులునుపవాసములగు- స్సీరమేనుమాసినచీరెగలదాని। త
నుగావవిధుఁడుగామికినెం- తయువగఁగల్గవనుజడిగొనుచాప్పకణములదాని
రామునినుడువు- పడఁతిగనెఁగపిపతి। ఆవనిజగంటిఁగృతార్థుఁడనైతిరా-ఘవు
పనిచాచేతనునాధింపఁబడెనని। భువికిదిగుతఱినగరివెలపలఁ- బుట్టెనొకకల
కలమదియొగనినేను, రవకులునిసతినలరించునని- పవమాననుతుఁడుఁడె॥బవ

ల్పించి రావణుడు కలరఘు - పతిభటునివానిరుగని శేచె|| నలివి|| ఇదిదుస్వప్న మనిక్రిడౌవనీతివశ-వదనుడు రాకాంతాశత|| పదకటకములరొ వలువినిశిచర- పతిగనిబలుదిగులుననడిగితలవంచుక చింత|| పదమైనమది శేఖర- సదనుడారా మునిగదియించిచి త్తరుప్రతిమవలె-గదలకిట్లుండెనభీతికటక||నలన||

3. — బేగడ రాగము = ఝంపాతాళము.

పల్లవి|| వింటివానీరేజ-పాణివాణీ-వినుతవాణీభవానీ||అను|| తుంటవి ల్పనిచారి-తారిసురవైరి-తుదిదైవమాడింపవై దేహిజారివా||ల్పంటిరోయింక మీందదయరా||చా||అలితమగునీకటాక్షవీక్షణముననన్ను||గంటివాపట్టంపురాణిజేతువరింపు-దంటతనమేలనేచాల-తాళజాలననెను||వింటి|| పేదమానవుని రాఘవునినంమియిత-డేదిక్కనిదలంచెదవునీ|| బోవకేచుందునేమందువిభుం డిందు - రాదలచినావేమోగాకపులగుములందు|| సాదైన్యపుడున్నాడనివి న్నా||సస్వహీనునభిమానహీనునిగుణహీను|| నాదరింపకునీవుమీనుకలెనేంచి రావు-లేవతనికలవబలననుబొందుమనెరావణుడు|| వింటి|| దశముఖునిపలు కువిని-సీతబలికెడ్యణమం-తరువుగాఁగొనికినుకచేతదశరథసుతునకళికి-కా దావకబీదత-పసివైకణ్ణమొటంగి-ననుడెచ్చటక్రవ్యాదపసహపిస్సుకుక్కగొ నులెక్క-వెసననుభవింతువాఫలంబురామబాణ||విశకలాంగుడనైలయమొల దుతరీన్యపాల-శశీనతేగెవవుదధిదాఁటివచ్చిపొగరడంచుననె|| వింటి|| పిడు గులకన్నకడిది-గాను-మాటలను-పడతినసీగొనివేయఁబూను|| కుడుకురక్క నులదొరి-నెదిరినుందోదరి-తొగలేనిచేలులుపదు-వేపురున్నారుమఱి||గడుస రియిదిమనుజాంగనదనుజా-గ్రణదీనిపైప్రేమమానిపోదమురమ్మ|| నుడుద్విమా సములనాపొందొల్లననెలలన-యొడలుకావలివారుతినుడనిచనియెరావణుం డు||వింటి|| అవనిజనుస్వకర్జనములబెదరించి-రనురాంగనలుబహువి-ధములస వినయముబుక్కుండి-సతికిరఘుపతికి-జనుమైరావతమునెక్కి-రామలక్ష్మణు లిచ్చటికివచ్చి|| తవిలిలంకగాల్చి-యరికాల్చి-ధరణిజనుగొనియయో-ధ్యంజేరిం గంగలగంటి||వివసనుండైతైలమంటుకగుంటఁగూల-వింశతిభుజుంగంటినిదితప్పు చనిశ్రీబటచలికె||వింటి|| లంకవిభీషణుండెల-గంటిజానకిరా-మాంకముననుం డంగల-గంటినింకఘోషుతకువలగొనుండిమేలనెడి-యింతినుడవినమ్రొక్కి-చె లులునిద్రించివలజడి|| పంకజాక్షీసీతశ్రమచేత-వడియెలుంగెత్తియేడ్చెనుం టారజంబున|| గొంకకీతతేశేషగిరిరాముండభిలాష - గొనిరానిదేటుతనువని త్పిజించునూహించెను||వింటి||

౪. — నాటకురంజిరాగము = ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినురఘువరచరితముపార్వతీ. వినుతమేచకాశ్యచి॥ అను॥
హనుమంతుడుజానకితోభాషింపంగ- ననువౌతఱియిదియనితాబలికెను॥ మ
నువంతుడుదశ-రథుడనునృపుఁడిలఁ-దనరునాదొర-కునల్వారు॥ తనయులు
రామలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్ను-లనువారలురాముఁడగ్రజుఁడు॥ జనకాజ్ఞనడవి
కేగిసీతాలక్ష్మణులతోఁబంచవటినుండరావణుఁడసీత । నినకులులనునంచిం
చిగొని- చనెవెదకిజటాయువుగాంచి॥ జనపఠఁజూడనెనుసుగ్రీవుఁడెలిమి- గని
వాలినిగీటడంచెననెమారుతి॥ విను॥ వైదేహీనరయ-నాల్గుదిక్కులకు-వానరు
లనుబంపఁగొందరము॥ ఈదెసవెదకఁగ-వచ్చితిమందునే. నీవారిధిదాఁటిలం
కఁజొచ్చితిల-కింపనాదుభాగ్యరష-యననశోకవని-నవ్యశింకుపా-తరువుక్రిం
తనాతల్లిసీతేవతామతల్లిఁదను- నిందితఁడైరఘ్నయవల్లి॥ వేదర్శించితిసీతనను
మాట-మేదిసీతుతవినిమహద్భుతమొండె-నెద॥ విను॥ మిన్నుమోతయో- పవ
నునివలుకో-కన్నకలయోనేనురామకథ॥ యెన్నాళ్లకువింటిఁగర్హామృతముగ-
నెన్నఁడునిద్రలే-చుకలగాదు-సత్యమైతేను॥ కన్నులయెదుటప్రసన్నుఁడౌగాక
నినమానుదిగివచ్చిసీతకుఁమొక్కి-పిన్నపిచ్చుకంతటివాఁడై-వినతారుణముఖుఁ
డైయచటివా॥ రెన్ననంజనీసుతుఁడుశేషాచ- లేశుఁడైనరామునిదూతనేన-నె
ను॥ విను॥

౭. — శమానరాగము = త్రిపుటతాళము.

పల్లవి॥ వినవేయాననజితచంద్రబింబహారంబ-జననివరసరసగుణ-మ
ణికురంబ॥ అను॥ జనకసుతచిలుతతనువొందిన- హనుమంతునిగనిరావణుని
మాయలనిబలుకకయుండె॥ వినవే॥ తల్లీనేమాయుకుండగానానంద- వల్లిగుణ
ములపాల॥ నాయందరమరలుమానుమిఁకనువెంతసేయ॥ జెల్లునాకోసలపురి
ధాముఁడైతగు॥ శ్రీరామదావెల్లినుండనుమారుతసుతుండ॥ నల్లసుగ్రీవునిమంత్రి
నినేను॥ కల్లగాదంగునంజలియొనరించు॥ కపిజాచినరవానరులకెట్లంపొందదగు
ననెసీత॥ వినవే॥ మాయంమారావణుఁడునికొగొనిచనిన- చాయవెదకుచునృ
పుడు॥ బోయచెలిచేసితెలుగువినపంపకడన్వసింప॥ రాయభారమంపేననుసు
గ్రీవుడచటికి॥ బ్రహ్మచారివైచనివారలయభిప్రాయమెఱిగిరాకొమరులదెచ్చి
తి॥ అయనరవానరేంద్రులకుఁజెలిమిఖలు॥ డౌవాలినిరాఘవుఁడుజంపెననెనంజ
నీసుతుడు॥ వినవే॥ యాతనిన్నారయగవులబంచినిలచేతనన్నియునగును॥ వాతా
త్మజమనలక్ష్మణుల॥ మేలునాసేమముదెల్పి॥ సీతాసతికింముముద్దుటుంగరణని
హారియొసగె-దేకొనుఁడ్రయత్నమునదెచ్చితిన్మృపతి॥ చేతిముద్రికయలసీతకతఁ

౬౮ అధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు - సుందర కాండము,

డిచ్చెను-ప్రితిచేగొని శేషాద్రీశుడౌ రామవిభునామాంగులీ యకమాదలదా
త్యెను సీత॥ వినవే॥

౮. — యదుకులకాంభోజీ రాగము = అటతాళము.

పల్లవి॥ రామదాసుడవౌనీవుహనుమంతా-రావయ్యగులకాంతా॥
అనుపల్లవి॥ త్రైమమాసూర్యవంశాంబుధిపూర్ణ - సోముడైన శ్రీరాముడు-ఆ
లక్ష్మణుడు ॥ రామ॥ ప్రాణదాతపుజగ-త్ప్రాణకుమారా-భూనుతవివాంస
పుణ్యవిచారమానితకల్యాణక్షోణీధరాకార-మహితానందసారా- శంతివా
నాయిదుములు- భూనాదునిదయ-రానామనవిపవమానాత్మజనెలుపుమా
నాడునేనాడినమాట- కలుగవలదలనామఱదితో॥ భానుసన్నిభునితోనెలుపు
ము॥ పరమధార్మికతధారుణీవి-లసిల్లుము॥ రామ॥ గడువురెన్నెలదా-కాహ
రిరాకున్న- చెడుగురాక్షసులుభక్షింతురునన్నారడిసేయురావణుని- వడి
యించిజయముగోన్న- కడుకీర్తియనవన్న- పతితోదడవువదలని- నుడువుకరి
తుంగ-నుడువుజొచ్చిన-పడువుననులంక॥ వడిజొచ్చినానవులవచ్చియి॥ వార్య
తఖగేంద్రుడవృతముగెను॥ కడకరాముడునన్నుగెనిచన-గాబ్రయత్నమును
యత్నముగజేయ॥ రామ॥ నాచేనీయునికివిన్న-వుడెసానుజుడై-రాచూలివచ్చి
రావణుడ్రుంచిఘనుడై॥ యేచియయోధ్యకునిదెనిన్నుగెనిచమ- నిందాదిసు
రనుతుడైఅనవాచాలకతఃస్థాదాపెదవబ్ధి- కీచాయవారలెట్లాదాటుదురనిన॥
ఓచంద్రముభీరాఘువులనా-మూపునవహించిదెత్తునిటకు॥ నాచేతికానవాలి
మ్మన-ననునమ్మిసెమ్మిజూడదామణియొసంగె॥ రామ॥ శ్రీరాముడొకనాడు-
చిత్రకూటగిరిఁకొరినాతోడలమైఁగూర్చియున్నతటిమీరియొకకాకియా॥ మి
షమనినాకాలిబొటనవ్రేలుజింపెనుడగ్గరినద్రదీరిమారీచవైరికాకిపైపూరిమం
త్రించికేరియేయశరమై॥ గారింపముజ్జగములుదిరిగి-కావుమనిరామునివేడఁగ॥
న్నీరునీరసముగాఁదనక-న్నిచ్చిచనెనదియెటుకసేయుముపతికి॥ రామ॥ చిరు
తవీరకర-సుల-చిక్కు-లబడక-జరుగనెట్లగుననిన- జననినానడకయెరుగవల
న్నంది-పెరిగెదభయముపడక-వీక్షింపుమనికడకతెలియ॥ హరివీరుఁడుదాత్యె-
నరివీరభయంకిరవిగ్రహముశ్రీహరివిష్ణుఁడుత్రివిక్రమ॥ శరీరముధరించుతెఱంగు
న- ధరణీధరాభమగునీతను॥ వరయనాతరమేశేషాద్రీశ్వరునిరఘువనిజేరగఁ
జనుమింకను॥ రామ॥

౯. — సారంగ రాగము = ఆదితాళము.

పల్లవి॥ రఘుప్రవరుచరితము-రాజముభీషణీవినవే॥ అనుపల్లవి॥ అఘ
ప్రహారియాహనుమంతు-డవనిజాతకునమస్కరించివన॥ విఘట్టనమునకుగాని

కానుసుర-విపత్తునిసమత్తుమనుచుఁదలంచె॥ రము॥ ఫలములుడుల్చి విరుల్ దా
ల్చితరు-పంక్తులుబడఁగూల్చి యభిఃకులముజోపి పెరలు రేపివాపి-ఘోషజలముల
యడుసుపైకి దేల్చి॥ అలచి త్తరువు మేడమరు త్తనయుఁ॥ డాగ్రహమునఁదన్ని వే
లగలిపిన కెలమివారు రావణుని కెఱుఁగింపఁ॥ గెరలిలతు రాత్తు సభటులఁబనిచె॥
ర॥ దఁడిమగలుగండుమిగిలిరాఁగని-గుండెలగల నార్చి గదాదండము గెనిఖం
డించెనగచరా-ఖండలుఁడదివినియమరారిపేర్చి॥ మండిపడిపంచసేనాధిపతు
లఁ-జుండకోపకాండచాపధరులై॥ దండనాథులేరురురాఁగపిజము-దండకని
చెవారి రావణుఁడులికె॥ర॥ దశముఖుఁడుసప్తమంత్రకుమారులఁ-దగువీరులఁ
బంపవారసమశూలభిండివాలకరవా-లాదిసాధముననిలజునొంప॥ నసమాన
బలాధ్యుఁడైయేడ్వరను-గసిమసంగితోరణస్తంభమున॥ వెసనుండెహత శేష
లవలనపనియను రేంగ్రుడఱకుమాగుననిచె॥ర॥ కడులుహారులునడదములుభ
టులసం॥ ఖ్యాతములేతేరబంధురచృపాణతనుత్రాణసబాణ॥ తూణధనుర్ధ
రుఁడైయేవుమీఱనరిదిపీరుడననేగియత్తుడు-శరములనొంపమారుతియలిగము
ద్గరముచే వ్రేసియతనిజంపిసైన్యమునుద్రుంచెరావణుఁడదియువినె॥ ర॥ కను
లనశ్రుకణములు నెలుగున॥ గద్గదికయడరగానురా॥ పణుండిఁగ్రజిత్తుగనిగజిబి
జిగా॥ వానరుడొకడింతజేసితేను॥ కనిసహించుపెట్లువానిజంపెద॥ ననిసదేవని
వుబోవనేటికి॥ వనచరుఁబట్టిచెత్తునిచటికని॥ చనియెషేషునాదుడు సేనలతో॥ర॥
వాలుబలుకగదవిల్తూవువ॥ జ్యోతిశోడుదాల్చు॥ త్నాలసారుజరుతేరుధీ
రో॥ న్నతినెక్కి-చనిశ్రీమీరగ॥ వాలంములై దెలిమిదాఱునొకటి॥ ఫాలహృద
యపదవాలమునససురగీలింపగనలిగరుడుడనిసెగసి॥ కీశవిభుడుగుత్పేరధర
ధ్యక్షుల॥ర॥ ఎంతచాడువీక్షనివేటొకతే॥ రెకిరబ్రంహస్త్రముదనుజ॥ కాంతు
డేసియంతదాసియతిధీ॥ మంతుహనుమంతుబంధింఁచెత్తణము॥ సంతతమెవనిబే
రొగనిసజనుల॥ జ్ఞానకర్తృబంధములూడిమిక్తి॥ గుంతురట్టిశేషగీర్తుడగు
రా॥ ఘవదాసునికితరబంధములేంత॥ర॥

౧౦.—గుంమకాభోజిరాగము=అటతాళము.

పల్లవి॥ నారీ॥ జీవివజేయొకథానగణె॥ చారీ॥ అనుపల్లవి॥ ఆరాత్తుసే
శ్వరుకట్టికట్టి॥ తేరకట్టుబడికచ్చవానియ॥ ధీరాత్మునివలెబురముగనువానిపీర
హనుమంతగ్రద్దుచు॥ చారులుచేరిరా బ్రంహస్త్రమొకక్షణముతనున్నుంటి
చనుట॥ వీరుడజీగియొగ్యాగౌంపముచే॥ నూరికజంపెవేరొలగమున॥ ను
న్నదినుజవిభంపెదగురావణియిడెనతని॥ నారీ॥ పూనిబ్రంహస్త్రమునకట్టుబ
డెవీడు॥ మునులువిడిచె॥ వీనిచేదనిజుల్కారాకుగాలి॥ చేనొరలగతబడిరనేకు

లుకా స్తివీని కెయ్యదియోవివేకులు జెప్పినా దాఁ జేయింపుముల్లోకులు మెచ్చు ।
 గానీవనిన సుతుమాటలంకా । జానివిని ప్రహస్తుడును మంత్రుల । తెనీబాచిపలికె
 వీడెవ్వడో । తానిచ్చటికిఁ బచ్చుటే మోక్రీడా । కానినము బెలుకుటే మోనుభటు
 లజంపుటే మోవానరుని । యదుగుమననతడటుల నెఱుఁగివనచర । నేనువిడిపిం
 తునిన్నభయముమాని నిజమాడు సభలోననె॥ నారీ॥ రావణాలోక శ్రయవి ।
 ద్రావణవిన । కోరినకలజీవహృదయస్తుడై । మీరిదేవ । దేవుడొక్కీరామశౌరిపా
 ద । సేవకుడనురాసురారిమూరా । మావనీంద్రుని నారీమణిని । నీవుశునకముహా
 విస్సుగెనుగతిదెచ్చి । నావుఇట్లా । యేలరాచెడిపా । య్యేవుఇంక నాబుద్ధివిం
 టేట్రట । కేపురముపతి । ఋశ్యమూకమునను గ్రీవుడనుకపిరాజుతోఁజెలిమిజే
 సియొకతూపున । నేనాలిజంపికపులకుబతిని జేసిరవిజునికపి । దేవుడననిజనుజూడ
 నంప । గావచ్చిదినిబవనజుడవనె । కంటరాతంమికంటిసీతను సెనితోటగుత్చితి
 కొంటెచేష్టలకోతినాటచంపెద । మంటవచ్చిచస్త్రేనే । పూటాఅన్నిటికంటెమై
 ప్రియమునుమాటవినవే । విఃటినికొడుకుననుసాధించె । నంటపొంగి । నావుబి
 హ్యస్త్రము । యొంటనంటివ నెనీకుప్రియముజెప్పె । నంటబంధునివలెదయచేవ
 చ్చితి । కంటకపునుతిశ్యజింపుముజ । గనుగతివిచారింపుము । బంటకొను మొఱుక
 నదిముక్తిదము । పౌలస్త్యకులనీ । వంటవానికసురత్వముతను । వాళ్ళగావెన్ను
 టననెనతడు॥ నారీ॥ మేనుకంటెను నేననన్యడననియెంచి । తేనిపరాపరమైనవ
 స్తువొందువు । గానీవరయత్రాణముద్దీంద్రియదుఃఖ । శ్రేణిలేదజ్ఞానమమూలమ
 నిదీనిదెలిసి తేనీకు మేలుకడ । లేనిదీవిగతిగానుతనువు । లోనీవున్నావంట । కేనుత
 నసంసృతిబంధమగునది । మానుచిన్నాతుడనజుడనతురుడ । నేనుఆనందస్వభా
 వుడనరా । మేనుప్రాణముమనసుమతిమొద । లౌనవిభూమిమరుద । హమికప్ర
 కృతివికారజాతము । నలొందెనయెడనిరభి । మానినిరూపాధికుడిశ్వరుడు । తా
 ననియెఱుంగఁగునుడగుననె॥ నారీ॥ దశముఖసావ । దానమతివైయొకటి । వినరా
 ముక్తి । వెసనల్పుహారిభక్తి । గనరాదాన । నిశితజ్ఞానముగల్గిమనరాజానాభ్య
 సనమననుసోహమరాదాన । నసమానభవముజే । కొనరావోరీదశరథా
 శ్మజుడుప్రకృతికంటెనుపరుడు । బిసరుహాత్ముడువిష్ణుడుశ్రీదేవి । వసుధాపుత్రి
 యాచెలిమున్నడుకొనిర । త్నసమూహముతోవచ్చియిచ్చిశరణను । దెసనీవెయ
 పరాధిననుమత । దుశరణాగతప్రియ । దొసగనభయము శేవగిరివిభు । దు
 అనిపవనసుతుడచ్చు । తసమానముగబల్క-పల్కు-ల । కనురేంద్రుడలిగినలి
 రెగెను॥ తారీ॥

౧౧.—కర్ణాటక సారంగ=రాగము=ఆది తాళము.

పల్లవి || తరుణీ యాచరిత్రము | సరణీ సుజనాదరణీయము || అనుపల్లవి ||
 ఇరువదికన్నుల | నురోపాసల | మిర వైప్రజ్వరిల్ | నురావణుడు | హరిదాసులహ
 ను | మంతుగ సవనచ | రాధమూని సంద్రంతు సీత సువధింతు | తరిమి రామ త్త్వణ
 లనిరి | మురిజంపిక పీకులాగ్రణుల | తిరిణి సుతాంగ దాదుల బొరిగెందు | ధరిణీ
 యందు యశము గందు సనియెను || తరుణీ || సూర్యకోట్ల రావణకీటములు నా | తో
 సమానము సురారి నేను || శ్రీ రామదూత నైషిరి నానునా | పేరుహనుమంతు
 డొక సారి గుద్దితే | ఓరినీ పసిడిరుసీతోనీ | వారునా కెంతమాత్రము రాదోసకారి
 యని | మారుతిపోనాడవినికిన్క చే | నా రాత్రి సచాదామణి యితకర | దారికో
 తికండలు తెగ వ్రేసి భూ | తములకు బలి సేయుడని సెలవియ్యి | శేరిజంపగడగడు
 భటులని | వారిం చితమయస్సునుగని | సార భాషణుడైన భీషణుడు | చారులెం
 దులపధ్యులందుర నెను || తరుణీ || వానరుజంతుట | పాపమదిగాక | వారలెవరు
 దెలుపు | వారువీనిచేనింతయు వీనిరాగోరు శ్రీరామ | భూనాథునితోబోరు పేవే
 గ | మేనీకు జేకూడునో | దాన వేంద్రవీనికిడగిన శాస్త్రీమీరు సేయ | గనియమింపు
 డనదండునినుడి | తా నెడనిడి రావణసురుడుకవుల | పాణపదముతోకయడి
 కాల్ చివీని | పోనిడనిబల్కదనంజభటులల్క | మానక సనిలజగట్టిబహు | వస్త్ర
 చయముతోకనుజుట్టి | నూనెలోనదివహ్నిదరికొప్పి | యానగరమందు ద్రిప్పి
 రేమందు || తరు || పావనిచిరుతమే | నొండెనంత నెవడతే | బంధముల్ ఘనంసు
 డైతన పెట్టవచ్చే | కావరులద్రుంచి యింటంటనిజవాల - దావాగ్ని బెట్టిబూడి
 దపెంట జేసెబుర | మావిభీషణునిబువినా | మండుతోకంటక | పావసండు చల్లనా
 యెగరు | పలిచెలిసీతాస్తుతిగంటగపిపతి | య వనధిలోలాంగూలముముంచి
 చల్లా ర్చే | నేవిభునామముమూలము దెలిసినజనులు | పావనులై తాపత్రయా
 నలము | బాయుదురారమువరువక డినైశ్వానరుని | చేనెగునేతత్త్వణమంజని
 సీతాసతిప్రదక్షిణము | గావించి మ్రోగ్గి రామసన్నధికి | దేవి సెలవింమనిసబద
 కెగెండు || తరు || నినుచూచి యూరడియూటని | నేనెట్లునిచటనిర్వహించుననిన |
 కన్నతల్లిమహాపునధరింతు రాముతో | నిన్ను గూర్చి వినుకగాంతుననినమ | రు
 న్నందననిభక్తికంతుగ సవిసు | మన్ననే నేవేగనై నాప్రాణమల్ ధరింతునీవా |
 రాన్నిధియి కించియ్యె బంధించియ్యెను | రాముడువచ్చి యనిలోనదశకంతుజం
 పి | నన్ను జేకొనినగీర్తియందాకోమిచ్చుకుందుబొంమా హరిదోడి తెమా | య
 న్ననాంజనేయుడుచనిసుజే | లాచలమెక్కియూర్చెనువిని | యెన్నిరంగదజాం
 బవత్ప్రముఖులు | ఇదివా యుసుతునివిజయనానషని || తరు || తరుదరపతిచరణ

మంలూనినతరి | గిరిధరి త్రికిసరి గాంధ్రుంగి | యెగరుతరి మంపు దియోజన ముల్
నింగి | కెగరె సా | గరము దాటి ఖగ రాజు భంగి | మహేంద్ర భరణీ భర మెక్కెను
బొంగి | సామీరి | యరసికా గలిం చిరియంగ దాడులు | చెల్ల పోయిన పని | నెరవే
రెనా మనిన మీ కృప చే గంటి | భరణి జననినడచిన తెరంగంతం దెల్పు | హరివీరుల
నిలబుని కొనియాడి | నానంద మున నాడితితో కమద్దాడిరి | పరచి మధువనమున
కుంజనిమధు | ఫలములడుగ శేషోద్రిగ నికరుణ గలుగ ఫలంబుల కేమీయని | మరు
త్సుతుండిచ్చె నెలవెలమి హెచ్చి || తరు ||

౧౩. — నవరోజు రాగము = ఆట తాళము.

పల్లవి || సరిగాదీన చృరిత్ర ముఖనువారి | కరయ నెవ్వారిలను. శారీ ||
అనుపల్లవి || తరుచరుల మధువన పాలకుల నెన్నక తేనెలాని | ఫలములు గెనికా
పరుల | చరణతల తాడితుల జేసిన | వెరచరిచి దధి ముఖాదులు జని | తరుణి సుతున
కెరగివనభంగ | సరణి దెలిపిననతం దెదఁబొదలె || సరిగా || చూచివచ్చె హను |
మంతుండు సీతా | సుందరీ మణి | నీనామధువన | మాచేల్వమున జొచ్చి రనురవిజు
ని | మాట హరివీరులలరవిన | నాచెవిక వనిజు బేర్కొనినట్లున్న | దనిన నొనోమ
హత్మా రాచ కార్యముల మెఱపి హనుమ | స్వీడుఖులి దెవచ్చి నిపిలువవ | నేచ
రులనంపజనిమి ముంగంటి | నేత మదయువరమ్మ నెనిరి || సరిగా || మిన్ను ముట్టి
యాడుచు వానరులుమ | రన్నందనాంగ ముల ప్రాపున రామ | సన్నిధి దెన్నిధి | గ
న్నట్లుగ నిమ్రొక్కి | రున్నతిమదిబొదల | దెన్నలరగంటి సీత | తనం లోక మాతమీ |
సేమర సెరామ | చంద్రరా శేంద్ర | విన్నవ మసోక వనిజానకి | యున్నది కృశించి జ
డగట్టిన | నెన్నెరులతో రామా రామా | యన్నుండితోడన నేమారుతి || సరిగా ||
నేను శింశుపా | తరు శాఖలనుండి | వీకథ వికరించిన విని ధూపుతి | వీనులకమృత
సవూనము గాంబల్కు | వీడెవ్వడనియెంచిన | మానవతేమణి యెదుట వానర శి
శువు | నైనిలిచి మ్రొక్కినమ్మి కబుట్టునట్లుగా | పూని యాద్యంతములు తేట | ము
గా నెఱుంగఁ జెప్పి ముద్రిక విభు | దానవాలంపిరనియె సగిన | నందిమిన్నందెన
నెఱచావని || సరిగా || ననునమ్మి నెమ్మి వూయంమ పల్కె రా | ముని కెట్లు నామీద
ద మూరసము | జనియించునట్లు విచ్చించు నాయుడుములు | గనిన వాండవుగా
వా | అనిన రాఘవుడని న్నెడచాసిన మొదలు | హాసీతా యని శోకించుచున్నాడు
నే | జనినీయునికి దెల్పె నృపుండను | జార్క సుతయుతుండై కపులందో | డొక్కని
దచ్చియరింపచ్చినిను జే | కొనునంటిన నెనంజని సుతుండు || సరిగా || ఆతీతంమ
రామనివద్దికననభిజ్ఞానార్థముగ జూడారత్న మొసంగి | అనాడుకాక ముమద
మడచుటం దెల్పు | మనెసామిసీతతోడ | నేను నామఱుది లక్ష్మీమణునిదుర్భా

వల-జ్ఞానము. నంటెనదిశమింపునని। ఆనెలతకక్కిరుమున్నీ-రననించనూరడించునో। ద్యానమగలించియత్తుమాఖ-దనుజులవధించిననెనతఁడు॥ సరిగా॥౬॥
 కొంకకరావణుఁగాఁచిభాషించి - లంకాపురిగాళ్ళసీతాజ్ఞచే॥ బొంకముగావచ్చితిరామనీపాదాం - బుడములొదలఁదాల్చి। కింకరుఁడదయబాదునివాయుఁబుడుబ-లికనగాఘవేండుఁడానందసాంధ్రుఁడై। పంకజభవాదులకశక్యము। పవనసుశ్శీతేతగునీపనికింకొటిచాటిగాదనిది। యించెఁగొగిటరాముఁడనిలజు॥ సరిగా॥౭॥ పరమాత్ముడనానా- పరిరంభణముదుర్లభమువినుసామీరి-యనెనెవ్వని। చరణాబ్జయుగళతులస్థీడళమ్ములబూజసలిపినశ్రీమీరి। పరమపదమందు-దురా రామునిచేనాలింగి-తుండయ్యోహనుమంతుండేనుందు। గరిమెనధ్యాత్మరామాయణ- కావ్యముననుందరకాండమిది। యరసితెనుగించెనుబ్రహ్మ-ణ్యకవిశేషగిరీశుపేర॥ సరిగా॥౮॥

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు.

సుందరకాండము - సుపూర్ణము.

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు-యుద్ధకాండము.

భైరవిరాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి॥ శ్రీరాజరాజేశ్వరీయీచ-రిత్రమాయానుగిపాత్రము॥ అనుపల్లవి॥
 చేరిదాశరథీమోదముమది-మీరిదయాశరధియైపలికె। మారుతిచేసినపనిదేవతలచేదీరదొరుంతరమెసాగరమె। త్వారుదాటువారులకయె-వ్వరికిగాల్చిరాదీరుపా। మీరివలననేనురఘుకుంముసౌ-మిత్రయురవిసుతుఁడునుబ్రతుకగలిగెననె॥ శ్రీరా॥ ఈసుగ్రీవునిభాగ్యమహిమనుతి-యింపఁదరముగాదు-కడలినక్రాహీవైచారిణములకుపాడు-ఇదిదాట-నేసరణీనొనింకమీఁదు-రావడాసురుగెచ్చిమట్లాసీతఁజేకొన-నగునిదేటివాదు। మోసమాయబలాముననరా-మునిఁగనిష్టవగకులాగ్రణీబళికె। యీపమాద్రమెంతరావణుడొంత-యేమిటికిచింతగలుపువిఁత। నీసరిలేరవనీల్లుఁగొని-నిల్పినన్నెదురనెవరికశమ। వేసంద్రముదాటనూహింపురఘు-వీరావణునిమృతునిగడలంపుమనె॥ శ్రీరా॥౧॥
 వానరవిరులుకామరూపులన-వార్యబలులచూ-దునీపనికైయగ్ని। లోనైనజొరసుచ్చానునేడనిభక్తి-మానుషములేత్పవనాదుభాను। సూనువాక్యముల-కలరియంజని-సుతుగనిపుడమితెడు। నేనీచేలంకారాపమువిని-దానిపొంకమికలేతునన। ధూతతదివ్యతేజోధికమైలంకా-పురిత్రికూటగిరిపైనున్నదియెరుపై। దానిచుట్టనారాన్నిధియగ-త్తులుగుకోటమణిమోరణ్యయము। పూనినధ్యాత్మ

కామమోక్షముల- నానలరుచదుర్ద్వారములనెనెనడు || శ్రీరా|| ౨ || శరణిశ
శాంకులపైవిరోధమున-దమవారలకన్నమున్నొరి సెనన్న కరణిగోపురములు
మిన్నావరించెను-పరిగెలుగృహములనన్నమేల్చి త్తరుఫ్ఫకూటముల-మణిక
వాటముల-దనసుప్రసన్న సరిసోద్యావములనడబావుల- చలవచప్పరము
లనరవిపణి సరణుల జేవాలయములనుత్కృష్ట-సరులదోరితాలవనరిశ్రీలకిరవ
ప్పరికిక్రి-దూడ లే-దిద్రుడైనలుచక్కి-కరుల హడులరితసహస్రములనెక్కి
సక-లాన్త్రుకుశలులసుగులరయదురి సేనతడు || శ్రీరా|| ౩ || రాజసింహమిట్లున్న
రావణుబల- రాజినాల్గవపాలుహతమయ్యెనాచే | శేషరామపదివేలుసరణ
తుల్ | శేషసేదనన్నెలుబంట నోడయశ్రీరమణునిసహరిహ- సుమంతాని మే
లు | పూజవాక్కునముల శేసితపన-పుష్కరిని సైన్యములనడపింపుమి | జేజయము
హూర్తమనిరాముడాన-శిష్యాబ్రహ్మణ భేరవ్రేయించెసారి | ఆజతనయుడని
లాత్మజునెక్కి- నెగదుడుపిం-చెలక్షమణుని | ఆజిఖగచరేంద్రపాలిత పి
బ-లాల్లియలయినగుతినడచేదక్షిణమ || శ్రీరా|| ౪ || తరుచరుతెగరుచుబరువులి
దురుచుచి-కరములయినపండ్లుదనిజేనెలాని | గిరులెత్తుచుబుట్టజెండ్లునానె-గ
రవైచుచుగొప్పగుండ్లుదాటుచు | హరిమేమేదశాస్త్రులంతుమేగెన | నిరతని
నూరేండ్లు | మరిరేబగలనకవింభననన్యమలయాగ్రులుఘనకాననచాలును ఉ
రువడిదాటికర్కాటకకమతమ | కరయుమోగ్రాభంగరంగత్తరంగా | కరమైభీ
కరమైనరత్నా-కరముఁజేరియా దోరమైత్రీగని | మురువుగనిట సేనవిడియనియ
మం-పుమనినస్వామిమహాప్రసాదమనె || శ్రీరా|| ౫ || ఆవేశసీతనుదలచిరా
ముండా హామనివిరహార్తినొందెనేమందు | నావిభుండు సత్యజ్ఞానస్ఫూర్తిర
జ్ఞానఘన-కేవలానందమూర్తియొగ | కోవిదభావనువర్తిసుకీర్తి- దేవతాచ
క్రవర్తి | శ్రీవిభునేజింగినదుఃఖిదులు- శెందనేదోగినఘనుసేనయునే | జీవాభి
మాసికేదుఃఖిజాలను- చిత్తూః మాపరమాత్మకులేదుమా | భావమునకెళో
కదులునిదెర-వోవంగలవెమియికానిలిచె | గావున శేషాద్రిపతిరాముం
డున-కలసాక్షియనితలపనయ్యెబుధులచే || శ్రీరా|| ౬ ||

శంకరాభరణము-అదితాళము..

పల్లవి || వినవేషదవతీగతి- వినదయాదాక్షిణ్యలసన్నతీ || ఆచుపల్లవి ||
హనుమంతుచేనైనసాహసము-గగిగిగ్గునడలవంచిరావణుడు | చనదుసురుల
చేనేనిటుసేయనిని మంత్రులబిలువనంపబలికె || హితులారాకదనవిజితవిమ
తులారాప్రథంజన | సుతుండుజేసినపనిగంటరే-శూరతమీలు | కొతుకకలం
క్రంబవేశించిభూ | సుతుగొచ్చియెదులబొలియించి వితతనుగులంకగా

శ్చిగచ్ఛిచనె-వెరజేమిచెప్పుడనెదనుజపక॥వినవే॥౧॥ ఓదేవాగానముడితమ-
వఃదేవావలకునీ॥ తాదైత్యువలసిభయముజగ-త్రయజయప్రభావా॥ఆదేవేం
ద్రుశేటవిడేనీకొడు-కలకాపతియశికిపుష్పకమొసగె॥నాదరింపవువరుణునియ
మునికీభ-యమునొందనిదెంతనిరిహీతులు॥వినవే॥ ౨॥ నుయందుదాలామణిసి
కొసగి-నయముచావాగాంచెనీ॥ దయమానుమంతుడిటుచేసెనని-దనుజలోక
పాలా॥మయమునబడనేలకోతనియా-మటియుంటినుకడందనబ్రతికిచనె॥ని
యమింపుమొసర్తుమిలనమర్త్యగ-నిర్వాచరగాననిరసురులు॥వినవే॥౩॥ నిదుర
దేరికుంభకర్ణుడు-చదురుశక్తియామాట॥యదుటగాంచిరావణుడిలకించి-
యోదోసకారి॥పరయేపనిజేసివిదీన-ఫలమేమిసీకిదెచేటుకాలము॥చిదచి
దాశ్శక్తుడురామాడుశ్రీహరి-సీతాసతిశ్రీదేవియనెన॥వినవే॥౪॥ రామసౌమి
శ్రులగవులసం-గ్రామభూమిహారిగొందు॥సౌమినెగల్గనీమడికివి-చారమేమీ॥
శేముషీజీతాబ్జజయనియింద్ర-జిత్తువల్గ-వత్తజీనిభాగవత॥గ్రామణివిభీషణు
డుశేషాదల-కాంతాంఘ్రిలేదనికీసభకుజనె॥వినవే॥౫॥

కల్యాణిరాగము-ఝంపాతాళము.

పల్లవి॥ కాళివినుసుజ్ఞా-జంమానన-కాసారకేళీవిరాహానిరా॥అ
నుపల్లవి॥ మేలుగోరిసురానికోమలాంగులకు-గోలుగదియించివిభీషణుండన్ని
వన్నెన॥జాలశెంపిసభికులదిలకించికనుజే-శ్వరునికామాతురునిగాంచిబలికె
శీ॥కాళి॥ రావణాయాకుంభకర్ణుడునీయింద్రజిత్తుమహిమాదరమహాపాశ్వ
లు॥దేవాయాకుంభనికుంభాశకాముఖి-దేవాంతకనరాంతకులుమొదలౌవీ
రులునిను॥గానలేరావణుకులేశ్వరునిచారి-నివుబడువేళనినుసీతయగుబల్
గామ॥గావుగొన్నదివెరవెన్నెటిలేదుసీత-సీవలెకజొంగానలెకహరిశం
ణునె॥కాళి॥౧॥ ఇనకురాణీదాణముల్లంకాపురి-ఘనంబుగనిండెరాక్షసుల
ప్రాణముల్॥గొనకమున్నెజానకిరామువునకొసంగడగు-కులగోత్రాకారులు
నఖదంష్ట్రాయుధులువనచకులనికుపమబలుల్లంకజొచ్చి-వారికగలంచకము
నారాముకుసతి॥మృగఘనీపుబడుకలేవుహనురేంద్రాదు-లాదరించినని
నుహరించురామండనె॥కాళి॥౨॥ రామండెనీపాలిమృత్యువుపాతాళలో
కమునకేసినబోవచ్చునా॥యేమందునిన్ననిఁకంమునిహితోక్తుల-హితమా
యవన్నకౌవథముల్రోగిమెచ్చునా॥యామినిచరగ్రామణివిధివశుడై-యా
మెయానిభీషణునిగనివోరినేనొసంగు॥కామితార్థములసమర్థతనొందిపొగ
రున-గారులాడుచువైదులబొగడదగునె॥కాళి॥౩॥ కలిగినామవిభీషణుండనా
శ్రోత్రుండు-ఖలుండుశ్చతగుండతనీతోజెలిమి॥దలంపఁగూడునాదాయాదిచెడ

గోరుపను-పలుకునిజమాచానోరుడిటుబలికినఁబలిమి! దలతెగవ్రేతునుబగదీర
ససుర-కులాధమానిఁ గాల్పునెచునిదశమఁఖుఁడు! బలునిరోషమునవిభీషణుఁ
డునల్వరుమఁ-త్తులునుదావగసెనుగదాయశేఘ్రుఁడై॥ కాళి॥ ౪॥ గగనమా
గ్గమందనునిల్చివిభీషణుడు- గంభీరముగఁబల్కెనురావణా! అగడుఁజెందిచే
డిపోకుప్రియవాదిన్దోహిత-వాచరించుననుదిరెన్క-ఁచితివట్టెనా! తగినమన్నన
కెన్నునుస్పిత్రునముండవు- దశరథతనూజుఁడై దుష్తరించెఁగాలుఁడు! జగతి
రామరూపమైషహి-జాతీసీతయనఁగజుఁచెనుజ-కునింటనసేనతఁడు! కాళి॥
౫॥ ధరణీభారముమాన్యసీతారాములు- దలచిరివిధిప్రేరితుఁడవై సే! గరఁగిన
హితవాక్యములువినవైతిఁ ప్రకృతి- కరయసాక్షీభూతములవెలిలోనుతానె!
బెరియరానారూపనామభేదముల- భిన్నునివలెఁదరుల్లలందనలు- డొకడైన
కరణిరాగవస్తుయోగమునరక్తస్ఫటికమనిసట్లాహరిగుణాకరుఁడగుననె॥ కా
ళి॥ ౬॥ కాలమవ్యక్తముప్రధానపురుషులనఁ- గనాల్గుప్రధానపురుషులచే
జగము! లీలవనరుభగవంతుడురాముఁడైనఁహ- రించునిన్ననీవారితోనిదినజం
ము! బాళి నేఁజుహరికినేమమునమ్రొకి- శ్రీలలరనుందునఁ విభీషణుడువాఁల!
జోలమాలి భగ్గముఁదోలిశేషాద్రిపతి- ష- కోవశాలునిసే- శే- యనవుడెచనె॥
కాళి॥ ౭॥

౪ — సావేరిరాగం-ఆటతాళం.

పల్లవి॥ కామలీలాకార్ము- కవిజగదధూలతా- ఖలపాపననువ్రతా
హిమశైలసుతావినవే॥ అనుపల్లవి॥ ధీమతుడగువిభీషణుఁడునల్వరుమంత్రు
లఁతోవచ్చిదివినిసిల్చి రామాని! శ్రీమహితనామునిపాదని- రేజాతములుజూచిన
తుఁడై! రామారాజీవలోచననా- సామీపినుమనిబలికెఘనముగనుజెవులపం
డువుగను॥ కామలీ॥ నేవిభీషణుఁడనిసతినిఁముచ్చిలినట్టి- రావణునితమ్ముఁడను-
రామాఅన్నచేవిడువబడిఁగుణ-ధామాయంక-నీవేగతఘన- శ్యామాసీతాదే
విరామునికింపనిదశమఁఖునితో- దెలిపినజంపవచ్చెనురణభీమా- అదేవారికివె
లచి- నేఁచ్చితి నేనీ- సేవాద్ధముదేవ- దేవదీనులకునీవేదిక్క-నినువినిసు- గ్రీ
భద్రదీతనినంజుకుముమా! యాపిపగతునియనుజుడుబలియు- డనఘసెలవీద్రుం
తుసచివులతోనియొరగుపతితో॥ కామలీ॥ ౧॥ ఇనకులమణిరవిజునిమాటఁదిన
వ్వి-యనెనేడలఁచినమాత్రమునజగము! అనుజగత్పతలనిమిషమునద్రుఁతు-
జునమొందింతువే! మునఁ దెమ్మాదనుజునిసకలభూతభయ- దానకంకణముగ
ట్టికనేలోకమున! నిసనజునియకుఁబొగడి-దిననాశాత్తుఁడో! యననావిభీ
షణుని-మునిదెచ్చికనపింప! గన్మ్రొక్కిరామసుఘన- శ్యామునివిశాలాక్షుని!

వనోజముఖాబ్జనిధిశ్చ- మహితకరునిబ్రహ్మతుని లక్ష్మణుణాన్వితః-బాగ
 డ-దొడంగెవిను॥ కామలీ॥ ౨॥ శ్రీరామరాజః-లీలమమ్రైకై-దశికు- సీతా
 హృదయాభిరామాధను॥ ధారిపూరితభక్తకామాశాంతా-కారాయనంతశ్చ
 ధామానవ॥ సారముసుగ్రీవమిత్రజేకేవీకం- జలిరగువర సాగ్వభామాజగ
 ము గోరిపుట్టింపఁజేరిరక్షింపమోరిశిక్షింపనీరీతులకాది॥ కారణంబగునీకునతి
 త్రిజ-గర్భురుండవైశిగునీకుజో, పారనాదిగృహస్థవగునీ-కమితసాష్టాంగములు
 జేతుపారిసుతవాగ్గురీయనెచవిను॥ కామలీ॥ ౩॥ చరాచరభూతములువెలితో
 వ్యాపక-స్వరూపమునవశించియుండు॥ టెరంగరజ్జులుమాయనుంచియెఱు
 క-మరచిజన్మమృతులుగాంచియెపుడు॥ తరుగుచుందురుశరణాగతులట్రోవకే-
 దేవదయారసమునిండిసుజనా- దరణీయముగాదుధః ధీధరలోక-సరణిశుక్తి
 రజతముకరణిభ్రమణిని॥ యరయతజ్జులుపుత్రదారగృహదులంచానసేయు
 చువిష॥ యుగతులగుదురుతుదననిపిశోక - కరమలగుసుజనుండివిగనువరదా
 పాలితద్విరదాయనెను॥ కామ॥ ౪॥ నీవేయిఁ గ్రుండిశానుండార్యంతమైనది-గై
 వతులునీఁజువుకన్నెజువు॥ నీవుగొప్పపుగొప్పకన్నుండిభువ-నావళితలితం
 డివన్ననీవె నీవాదిపథ్యాంతరహితండుచుపూర్ణుడవు నీవవ్యయుండవుసుప్ర
 సన్నశిరో॥ గ్రీవశ్రోత్రవక్రీవాజ్ఞేత్ర-శ్రేణిజితుండవుమా॥ యావాగవసా
 క్షీనీపుత్రవృత్తశ్రోతవుగుణా-న్వితపంచకోశాతీతుండవు॥ నీవనాశ్రయుండవవి
 కారివి- భావరహితుండవాదిపురుషుండవు ప్రకృతికవ్వలివాడవనె॥ కామ॥ ౫॥
 మాయచేనిడరూపుమరుపడినరునివలె- మహింజూపట్టితినగుణియంచు- ననుని
 ర్తాయకునిగానుదలంచు-మహితధీయుతుండు మోక్షముగాంచు॥ గాననీయం
 ఘ్నిభక్తియునునిచ్చనేచేగందు- నేనిత్పుఖిపుషుడనంచు॥ యోగిధ్యేయసుజనవి
 ధేయశుభనామ- ధేయప్రణతగాధేయవనుట్రోవు॥ శ్రీయుతాంగులకునతి
 యనినుతి, జేసినవిభీషణునిగనిరిగు॥ నాయకుండుహితముగోరుముచువు- దే
 యుసంగుడున జకులతిల॥ కాయనిబలుకనతడుప్పొంగె॥ కామ॥ ౬॥ నేనుద
 న్యుండగృతకృత్యుడనై-తనినుగంటినిదయగంటిట్ర- హ్మనందముచేకొంటిజగ
 తి-లోనె వ్యధుననువంటిఘనదు॥ నేనొల్లనతసుతసంపదలహరి- నీయందేభక్తి
 యుండవలెనంటినట్లు॥ గానింమనననుర-జానికవడిమెచ్చి-నేనెంమడిలోని-న్నె
 నమ్మితినినవానిమదిసీతాసమేతుడ-నైనిల్తునకటిలుడవైనను॥ ధ్యానించుభవజ
 లధిదాటును-నన్యమీంతవముదినబరించునశేషుకోర్కెలుగాంచుననె॥ కామ॥
 ౭॥ ననుగన్నఫలమిప్పుడేగాంచవీడు- లక్ష్మణుణాలంకయేలింతుజూడు॥ జల
 ముగొనితెమ్మభిషేకి-త నేడుశిరుల-దనః దీనింతునీతోడ॥ యంశదనుకాచం

ద్రాక్షులెందాకయిలతాకథ యె- దాకనుండునెందాకవీడురాజ్యమునుజే
యవలంచునునుజేంద్రుడుబిడ్డ-దనుజేశుపట్టభద్రునిజేసెమంతుగిలతోవన
రులరినజుదాలిం-గ-ముచేసివిభీషణారావణవధకుతోడుగంమనిబ-ల్కిన
కీర్తిసాంద్రుడగుశేషగిరింద్రునిసేవయొనరింతమనః॥ కాప॥౮॥

౫, — కాఫిరాగం-అదితాళం.

పల్ల॥ అల్లినీలకటకాలకాని-స్తులకస్తూరికాలంకృత ఫాలఫలకాపభీజ
నతిలకావినవె॥ అనుపల్లవి॥ అలపంక్తికింతుడంశశునుడను-నసురుడటువచ్చివి
నుపీధినిచ్చిపలికెనుగ్రీవమహారాజరా-వణునికొగరపుడు॥ నిఃమాటలనెను॥
అళి॥ మంచికులమునజనించివావుకపి-మండలాధిపతివైవావు॥ మంచివానను
జనమునిగానిక-నెపుడుధనముతోడగుడువకబోవుమో॥ హించినుగులులక
జొరలేరెంత-మీరదశముఖుడుదెల్పెననెశుకు॥నళి॥౧॥ వామరులూడడివినిపట్టి
కట్టి-వానిగొట్టిననొచ్చిరామా॥ భానువంశాబ్ధిసోమదూతల-పథ్యులనకజంపె
దరిఘవిరామాదయ॥ చేసివారింపుననినభ-మి-చ్చితివెఱువవలదనెచరామ॥
యైనాధుడుసోనశుకుడరసి-మాదొరతోనేమందునిజయనె॥నళి॥౨॥ వా
కమాయన్నయెటుల్లనీవు-వధర్పుడవనురాధామా॥ యనిలీలనాదిశ్యసుతు
లలకవా-డేగిరావణుతోనుసమ॥ వారియెదుదంతయునుదెప్పినన-మంద
హృదయుడైయుండెదనుజపతి॥నళి॥౩॥ అటమీదటరాముడబ్ధియుప్పొంగు
టగనికనలెఱుగజేసి॥ కుటిఃభ్రుకుటివైబలికెకను-గోనులత్తుమణననుగనక
వారాళి॥ క్తటములాక్రమింపగడగెగ్గనిచు-దమడంతుగవులుశ్రమముచాసి॥ చ
టులగతిపడచిపోనురుగాగిని-చాపమెక్కిడిఘనాశుగముదొడిగె॥నళి॥౪॥ గడ
గడవడకెనుబడమిదిశలవిసె-గడలిదివ్యతనుపుధరించి॥వడిగావచ్చిసన్నలును
గగు-వరుముండరనుంచినమస్కరించిసే॥జడుడనశ్రీరామశుభనామనా-యెడ
దప్పుననుమన్నించి॥కడుదయగావుకావుధూతపంచ-కములకుజడిచుస్వధర్మమ
నపలికె॥నళి॥౫॥ నీవుసిగ్గుడవనికారివిమా-యావినొకరివిరాడ్రూపునీవగ్గిక
రించెజగమల-నేర్పునస్మజింతువారసివైపులో॥ దేవనీసత్వముననుకలైరిని-
రిప్రముఖులకునీవేప్రాపు॥ భావజారినికినుకచేబొడమె-భస్యగుణసాంద్రరాఘ
వేంద్రుచునె॥నళి॥౬॥ పుండరీకాక్షమా-యామనుజత-నుండవనినినుదెలియగల
నే॥దండవేమూర్ఖులకుగన్తాగె-దముపశుభ-కుమునకోలవలెనేని॥దండచేరి
తిదండమయాకో॥ దండధారియభయమింమిం-నే॥దండభక్తిలంకకుడొక్క
యెత్తు-కనుచుసరిశ్యకవిన్నుంచె॥నళి॥౭॥ రిత్రవోదీపహాశరముదీని-కిత్తటి
సురిజూపుననిహరి॥ యెత్తిబల్కిననన్నుబాధించుచు-నున్నరుఖలులుద్రుమ

కుల్యమనుదరినా ముత్తముపైవేయునుబలెకనుస. ముగ్ధుడగుభువీరుడు
నలరినత్తుగళరమునేయనాబీరుల-రిత్తజేసియపుడెపోడిజేరెనడి॥నల్లి॥౮॥ చెలఁ
గివిశ్వకర్మకుతుఁడానలుని-చేసేతువొనరిఁపుమితఁడు. తొలుతనేవరముగొ
నొనిందుకని బలికినారికొగిచనెరాగఁడు: డు. నలరెలక్మణకపేంద్రులతో
శే-షాచలేకుడగురగువిభు డునలునిజలధికనేకువుగట్టుషని-సెలనొసంగె
నగచరులుహర్షించి॥నల్లి॥౯॥

౯. — సురటరాగం = ఆదితాళం.

పల్లవి॥ గామలింగావ్యవభజురంగారాజితాంగా-రామ॥ అనుపల్ల
వి॥ కామితప్రదన-త్కరుడాపాంగా, కామగర్వభంగా- గంగోత్తమా-గా॥
రామ॥ అమరాచలచాప-అజ్ఞానాంధదీప మచాంతకరూప-నుగుణకలాప. ఆ
మితప్రతాప-శమితనమజ్జనజన్మసంచితపాపవిమతాంతకరూప-విశ్వనిర్లేప॥
రామ॥ బాళేదుకిరీట-భవ్యజటాబూట. శ్రీలగ్నలాట-శృతిచతుఃఖాట॥౧॥
పురదావకృపీటలీలాహాస- నిర్దులితనిశాట. శూలాయుధభేటసుజనమేమ
కూట॥రామ॥౨॥ సోమారానలనేత్ర-నుందరీజనచైత్ర హైమవతీకళత్ర-స
న్నతపాత్ర. కామలతాలవిత్ర-సాదుజానురైత్రసకలలోకసూత్ర॥శ్రీమచ్చ
రిత్ర-శేషాద్రీశమిత్ర॥రామ॥౩॥ తాంతకిటరిమరిస- రీతహత- యైమపథత
కులయైతారిధిపథమప- తాహాశకిటతః యైంతారిస్సరిగరీసనిసగీసనిధ
ప- తాంతకిటకతకమపసథపమథ భాంగుధిమితకదధింగితో.॥రామ॥౪॥

౧౦. — బిలహారిరాగము = ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినుసర్వమంగళానయనకళా- విజితాంబుజభశంఖసుందర
గళ॥అనుపల్లవి॥ ఇనకులజణిసేతువుమొదటనురా-మేశ్వరునిసరించిపూజిం
చియేమనుజుఁడు సేతుస్నానమురా-మలింగదర్శననన్తానముగనునతఁడుపంచ
మహాపాతకము- లనుజయిండువాడయ్యటంచుఁబలికెను॥విను॥ నరుడాకా
శికిబోయిగంగాజలముగొన- నరుడెంచిరామేశ్వరునిభిక్షేకించి బరువుజల
ధిలోఁబడవైవబ్రహ్మ-పాపుఁడొననియొకరిణి తరిణిజలాబ్ధిసోముఁడుశ్రీరా
ముఁడుబల్క-దరుచరులత్సహించిచలమురెట్టించి. గురుగుణగతిదొంతరలు
గాబలు-గురులరుతరగతిఁగొనెరలఁగా॥అరుమగనలుడఁడినాఁడు సేతువొ-
నరిచెనోబదు లాల్లయోజనములిక॥విన॥౧॥ ఇరువైయరువైయొక్కటి-రు
వైరెండిరువయిమూఁడు. మరునాడుమూఁడవనాఁడుచతుర్థపంచవా- సర
ములసతయోజనములికపులుసేతువు. పరువడిగట్టిరిటాడుహారి-వరపరివృత్తు
లయిదా॥శరధులుహనుమంత-గదులనెక్కిమొహదల మెరిసిసువేలాదికిఁ

జనిగాం-చిరిపరిఘద్వజతోరణశ ధీహిరణ్మయపాకారసౌధగృహ- ఖరవి
టంకయైతనగులంకఁబొంకము॥ విను॥ ౨॥ పదిహేలలనుచుణికిరీటములుంచిచె
వుల-స్వర్ణ కుండలములుబెట్టిచే శులఁ గదియరతనాలకడేలుగీలుకొల్పి॥ కలి
తాంగుళములనుంగరములు॥ పదిలపటిచిటొమ్మున వేల్పు తేనుఁగుకొంఁము. ప
తకమైతనరాఘనరుచిదేరఁ ద్రిదశులగెలిచినదీరముతచ- దమునఁజగగఁడ
పెండేరము । చదువను త్తరగోపురమునుఁ- నడశాననుఁడుకొలుపుఁడెనిందు
మనముచ॥ విను॥ ౩॥

పాతాంతరము.

చదువగొడుగులనీడరావణుఁడుని- శాలసౌధమువనుండెయోధవరు
లతో॥ అపుడుశుకఁడనుచారుఁ- డారావణుఁ గని విపులమాదనుజసేవకు-కపి
సేనకు॥ నెపుడుస-ధిగాదుదేవాసురులవలె-నింకనొక పనితడవుసే చుకు॥ నృప
కుంజసునకువై దేహీనిచ్చుటొండె-జగడమిచ్చుటొండె- రాముఁడుసుగుణా
భిరాముడు॥ విపులాత్మజనేబలముగెని- వెలువక దెచ్చితివాటల॥ మిథుడుజూ
వునీసతులలంకరమి- యుంపుమనీతోడెచ్చుచునిపలికెన నె॥ విను॥ ౪॥ శ్రీరామ
లక్ష్మణులుసుగ్రీవవిభీషణులు- చెలగినల్వరొక్క- చోనున్నారుచూడు॥ వీరె
లంకిననింపఁజేయఁజాలుదురితఁ- వీరుల నేకులున్నారెన్నుచో॥ సారమోష్ణవ
గసేనస ఖ్యసే నునాతరమా- మేరుమందకతుల్యులుయోధాగ్రేసరులు॥ చేరి
వినులంక కెచురై- పలు-మారదల్పుచుధృతికిగుండంరై॥ మరీయూధపులునూలు
చేల్లాలు- మెఁగుంతఁడుదివాకరసుతుఁడనిబలికె విను॥ ౫॥ యతఁడగ్నిపంప
నుఁడుసేనాపతిసీలుఁడు- ఇశదువాలిగొడుకంగడుదుయువరా॥ జితక్షత్రహం
తయాహనుమంత డీశునుడెసీతనీక్షించిచనెరామునికడ॥ కితఁడు శ్వేతుదురం
భు-డితడుశరభుడుపనసు॥ డితడుశరభుడుపనసు॥ డితడుమైందుద్వివిదు- డీ
యోధాగ్రేసరుడు ఇశఁడుచిత్వకర్తసుతుడునలు॥ డీలలవా లెన్నుతేడిశుడు॥
ఆతులకౌర్యులకీబలాధ్యులందరు- ఖతురులగురి వధకురనుజరయనియెను॥
విను॥ యి-వదియొక వేలకోటు॥ లిరువదియొక వేలశంఖము॥ లిరువదియొక వే
ల, బృండములుసుగ్రీవనిమంత్రి పరిసేనలన్యలబలములెక్క- వెట్టగా- వశము
గాదురేయుటగలు॥ బరమాత్ముడాదివారాయణుడురాముడు- పరాశరశక్తి
భూత్రిలో॥ జనియిత్రి॥ పరివారివలనజగముసం- భవమా యెవారితోవై-ము॥
కొరి గాదభిలమాతనీశనీవు- గోరితెచ్చుకొనుటకార్చిచ్చుతేటగ నె॥ విను॥ ౬॥
జలబుద్ధుడచంపలెజంచలముసంసారివం - త్తణభంగురముకాయచంపంచ
భూతముల । వలనై పంచవింశతితత్వాత్మకమైజడమై- పొలుపొందుబట్టితేలి

యమాయము! యిలనెవడుదీనియందుమమతసేయు- మలమూత్రములగంప
రోతకొంప-హంకృతికితెంప! సలుపుటేమిటికికలుషముసుఖా- దులజెందునే
దియదిదేశము! కలుగకర్తననుటజీవునకుజ- న్మలయంబులటుగానమమతలణ
వుమనె||విను|| ౮|| అతిశుద్ధమతినిర్మల-మాత్మవిజ్ఞానరూప- మచలమవ్యయంబు
స్వజానమునవెతజెందిజీవుడుమో- హేతుడౌగాననీవుస! న్మతిచేనాత్మననిశం
బు-నుతియింపుదారపుత్రా-దులయందువిరక్తిజెందు! సుతుడవువిశ్రవసునకు-
సుఖముల్సతమనకు! క్షితిసుతరామునకిచ్చిరాజీ- వాక్షునిమరుంగుజొచ్చి! బ్ర
తుకుమిలశేషశైలపతి- భక్తిరావణాయనిబలె-శుకుడామెడనిక||విను|| ౯||

౯. — అసావేరిరాగము ఆదితాళము.

పల్లవి|| పొలతియీచరితము- పొలతీతిలకింపవె|| అనుపల్లవి|| లలిత
ములౌశుకుని-పలుకులువినిపది-తలలవాడలిగిశిఖివలునై వానితోబలకేబ్రియమో
డిబ్రతికెడినీవుసిగ్గులేకజగ-త్ప్రభునిననుబోధింపవచ్చేపుడెచంపుదునిను! దల
పవధకహుడవుగావిక- డలగిపోమూఢుడాయనవి! హ్వలతచేజనెశుకుడు
మును బ్రాహ్మణమహానప్రస్థగతినుండె||పొల|| సురులకుమేల్కీడ- సురులకుజే
యగ! సరణిశుకుడుసేయు- జన్మములుజెలుపవజ్రదంష్ట్ర! డరయగొకనాదా-
ధరణిసురుని డాయనగస్త్యముని! యరుదేరబూజించియతడారగించిపొ-న్న
నమునియొప్పిపాయసాన్నసేయ! తరివేచివజ్రదంష్ట్ర! సురుడగస్త్యుడైవచ్చి-త
గమాంసాన్నమువేయుమనివేడిన! త్వరచాగామాంసమువంటకమువండిరి-
మునీశ్వరుడుభజింపనయ్యెడవచ్చి కూర్చున్న! తరిశకునిభార్యనావేళిం-చిరకట-
సుడుమానికినరమాంసమిడిచనియెభ! మియిం-చి కూడుకూరలుముని! వరుడరసి
మనుజామిషయో-గ్యమిదిబెట్టితివనిశపించెన|| సురవగుమనుచునెలుగననిశుకు-డ
రువగాధ్యాయించిమునిబలికె||పొల|| ౧|| ఆవిచారముచేని-ట్లయ్యెనానుడిదప్ప-దన
పుత్రేతాయుగమునరావణుడంప! రవికులమునహరి-రాముడైపుట్టినీ-రథిగ
ట్టుసమయము- నదశముఖుడంపదవిలిదూతకృ-త్యమునకుజనిరాముని- దర్శిం
చెదవుమదమునకళంకమౌ! నవనీసురత్వమునీ- కబ్బుననిచనేగుంభ- భవుడు
శుకుడావిధమునసద్విజుడయ్యె! నవలమాతామహు-డగుమాల్యవంతుడు- న
వినయమునదానివవిభునిగనిరాజా! అవనీసుతపురిజేరి- నదిమొదలుదుర్నిమిత్త
ములాద! వెవినాశకరములైమేల్తుము- లుగురిసెనెత్తురుజడి! శివలింగములుకో
దనముజే-సెడికరులకొంములునల్లనై! నవియావుతీనెఖరములగని- గవిసెనెలు
కయిపిల్లితోననియె||పొల|| ౨|| ఒకవింతదనుజేంద్ర-యొకబోటిహగవామా! రకని
ల్లిలుదిరుగునిర్భయమున! వికటదంష్ట్ర! నన- వివరముదెలుచుచు! వికాకలమును

నుతె- రగువినుసీతను! సకలేశుఁడగురామ- చంద్రునకిచ్చి మఁచి కవచ్చి నీమరు-
గుజొచ్చినను అకుటలకరుణాధ్యుడైనన్నిగాచునీ నీహారముడై పరగునను-
తత్వము! ప్రకటించు గామాల్యవంతుడు దెల్పరో- షకమాయితలోచనుడై రావ-
ణుడుమా! టికిదీక్పతుల గెలిచినానవనీ- దేవమునిరూపుని! ఒక పేదమానవుని
రాఘు- వునిశరణొందునామి!న్న కలంచములురిపులచేగొని- నావేమోగానపొ-
గడదెవరి నీకబుద్ధిగాడుడుగుతాతని- మించి నాపొమ్మననతడరిగె॥ పొల॥ ౩॥
రావణాసురువై భవముజూచి- రాముడులక్ష్మణుని! చేవిలుగొనియగ్ధచంద్రా-
స్త్ర- మావింటదొడిగినిండారదీసియేయ! నదియసురాధిపుపైజనియొక్కటిపది-
నూ- రై వెయ్యెసంఖ్యలనుగడచి! పదితలలకీరీటములుబడగొనివెలిగొడుగుల!
వేవేగద్రుంచియవజీలఁబొడిజె రెశర-మావేళదనుజాగ్రణిసిగ్గునగుంది! వేవేగ-
నంతఃపురవాసమునకేగి ధీవరులవెరవరులరావించి! భావించిలావునిర్భయము-
సమరోత్సవమునెయఁజనుఁడుమదా! జ్ఞావిముఖులనురణభయలఁబిరమ- ఇం-
తునఁగి శేషాచల! దేవుఁడగురాఘవునిచేనని - నెగినమేలనితలఁచిరందలు-
ను॥ పొల॥ ౪॥

౯.— చాటరాగము = యుం పాతాళము.

ప్రథమయుద్ధారంభము.

పల్లవి॥ గౌరీవచోవిజితశారీవినుశ్రీమి॥ అనుపల్లవి॥ శూరులైయనికిదివి-
జారులేగుచోరణ! భరీచ్చుదంగముల్- పృథులశంఖారవముల్! వారకమ్రోయిం-
చినుహిమఖరహారికరి- శాహనములచారోహించిఘన! వైరిభయదకరవాలగ-
దాశూలభింకి- వాలచాపములు! ధరియించియాయతంబైరి॥ గౌరీ॥ అటకుమున్నే-
రాఘు-వాజ్ఞశేవానరుల్! పటఘోషభీషణ-స్ఫుటశౌర్యులైమహా! విటపముల్బలు-
గిరుర్- పెకలించి కొనివచ్చి! కుటలరావణబలము- గూలురాముడుగెల్పుఁ జటుల-
జయమొందులక్ష్మణుఁడైనజుఁడరినోర్చు! నిటుజూడుఁడటంచుదలపడిరతుల-
లో-పువుమీరికరణమొనరించునా! గృటులహనుమానంగదనీలతుముదశర- భ-
నలజాంబవత్సుషేణాదియోధవరలు॥ గౌరీ॥ గాలంకవాకిల్పాని-లావుమైకపులుని-
శ్శంకనసురులనఖాస్త్రములవిదళించగా! బింకముల్దనుజులె-స్కెయిఁబలిగన-
సారేగి! పొంకమాపురద్వారములవెడలయిసితోమ! రాంకుశశతాళిచే- నగ-
చరులగీలించి! రంకెలువైవఁగనిష్టనగులహితులభి- రంబడంచిరాజిస్థలనెబహు!
పంకమైమేదోమాంసరాసి నెత్తురు- పంకలైపటచేమహాద్భుతముగనయ్యెడను॥
గౌరీ॥ ౧॥ మరలిదితిబుల్కనల హంతులదేగులనతి! త్వరగఁబురికొల్పి కంఠరతేళిప-
ట్టిక! త్తరివనేచరులునట్లపబేర్చిజయేచ్చుక! వెరపుబలమునుగల్గి వెలసిరమృత

ముంగొనిన. సురులవలెరావణా - సురుఁ డలసీతాచోరుడైన పాపమువలన
నీశచరులు । చొరలుచొరలి రిలఁజతుధాఁకల శేషదైన్యముల్బఱచె భయ
దృతంబులయికలగి॥ గౌరీ ॥ ౩॥ తనబలములిట్లొంట - గనీకనతోకపుండై ఘ
సుడిఁద్రుజిత్తుమే- ఘములలోడాగిక్రన్ననశితాసుగవితా - నములోలివషిఁ
చె॥ జనజసంబవునివర- మునఁగన్నబ్రహ్మస్త్ర । ముసమర్కటానీక- ము
లనెల్ల బండ్లనేసె । నినకులమణికోదండదీక్షాగురుడ - య్యునుబ్రహ్మాస్త్రము
సునున్నించిత । తుణమూరకయుండిస్వబలముల్ గూలుటరసి - యనలనన్నిభ ।
జ్వలద్భయదనేత్రుండయ్యె॥ ధనువుఁడేలక్షమణా- తనుజుభస్మీకరింతునుబ్రం
హసాయకం- బునఁజూడునాబలంబనిశేషాద్రిపతిబ- లిగనవాండుజనేనంత ।
వనచరల్బడుటఁగనుఁను- గొనిరాముండడలియోహనుమంతక్షీరాబ్ధి- కావల
దివ్యాషధి । జనకమగుద్రోణనామగిరిగలదదివే- గొనివచ్చికపులబ్రోవుమనఁబా
వనిజవ- మునఁజనితెచ్చి । వనాకసులసజీ- వనులజేసినగముమున్నటిచోనిడివచ్చి॥
గౌరీ॥౫॥

౧౦. — ఆరభిరాగము=ఆదితాళము.

పల్లవి॥ సారదయాధురీణసంగీతవిద్యాప్రవీణావినవే॥ అను॥ ధీరులైనవారు
త్ జెలఁగిభీక- రారవములనురంకెలువైచి॥ మీరినదివినిరావణుండుమదిని- నాదసి
వందురిరాముండునాకెన్నదేవతానిర్మితుండైనవైరి॥ పోరనతనిఁజంపయాధవులె
ల్లఁ-బొండిటుసేయనివా॥ రిజంపుడుననెను॥ సార॥ రావణానతిసబలులైచనిధూ-
మాక్షయూపాక్షశోణీతాక్షమహాతీరమహాకాయప్రహ- స్తాకంపనమహూద
రమహాపార్శ్వలు॥ దేవాంతకనరాంతకాతికాయ- త్రిశిరప్రజంఘకుంభనికుం
భు॥ లావనచరౌఘము-తోదలఁడిరొ॥ నావీజెచ్చితరొద్రరసములే- మనందగుగ
దాముసలాశుగత్సరీవిశేషసాధనాళిచేవిద- లించిరిదానవులుకపిసేనాపతుల॥
సార॥౧॥ మర్త టుల్బలియులై కొండలఁబెను- మ్రాకులఁబండ్లఁగోళ్ళవిడికిళ్లఁ
గర్క-శపదఘట్టనశిలోరు- కరకపోలోదరముఖాంగములగల॥ మారొగనివైచి
మోదికఱచిడిరి - మర్దించితన్నినవెరనసురులె । దురొగనరైరిలం-కకై పా
తీరి । కురుగరశబ్దములాబలీముఖుల్ - కొలంనికకబల్తటిమినప్రహస్తుఁ
డర్కరులచంద్రముఁ తాగచరబ- లాంబుధిఁజెల్లలికట్టకైవడినిలిపె॥ సార॥౨॥
బకినిఁబదించుటనూటవెయ్యింట్వ- నౌకసులనొకొక్క మలికొగ్గినికషాత్మజ
కుంభిజయప్రశస్తి- నెఱయసీలఁడదలించిపేర్చికడిమినొకతరువుబూనివానితే
రుమిదికి బోయిసూతుఁడంపిహయముల॥ నకురడిచివిలుద్రుంచనిలసిలిచి తిక
మకనొందకనాగకేతనుండిభంబుగతిరోకటనడువనీలుడొకటనొలసి తెలిసిపెం

పల్లవైచి-యురువడి రావణమాతులక బొరిగొనియె॥సార॥౩॥ తలలువీడరక్క-
 సుల్ బర్వంగని-తారా సూను మైనరాంతకుండు! చలమునహయముందోలిశక్తి నే-
 య-జలముననంగనుడువాజిపదనడచెక॥ తలకొందకవాండురస్థలింబడికి-టక
 ప్రేయస్రోలివాలికొడుకట॥ దేలివొందిముష్టిక బాడువంగుంది॥ పొలిసెనరారి
 యుదేనాంతకుండ- పృథంగదునిదాకహనుమతుడా॥ కలిగొనినబులోయ
 నక ఎడఁజొచ్చి-ఘనుండగుదేవాంతకునిరూపమడంచె॥సార॥౪॥ అంతకాభీలు-
 డగునీలుండు పెల్లార్చమహూదరుండదచ్చితన॥ దంతివిధేయనిడికొల్పిరిఘ- తా
 టించినంగపిసేనాపతినొచ్చి॥ సంతంబుమీరనగంబుగొనిస-త్వ రంబుగనేయక
 రితోనొరలిగంతుగొనె- మహూదరుండంత నే॥ జంత్రమనఁద్రిశిరుండనిలసుతు
 ని - శరావృతునజేయనతండరదమం॥ తింతలుగఁజేసివారిమూడుతల-లిలగూ
 త్చెకవజ్రిగిరింగూల్చులాగున॥సార॥౫॥ అంజనీతనయునిగదక గొనిదూ-ప్రమా
 తుడేసినబిట్టలిగినపవ॥ కుంజరుడురుక్షైలముదెచ్చివైవ- గూలెవజ్రధారబద్ధుబ
 లునికరణి॥ జుంజాయకనుల్ ముడిబడినబావల్-పెంజీకటనెలుమైతొడవుల॥ రం
 జిలినకంప-నుడుతేరెకి-వీకక॥ శింజనిప్రమాయిం చిపావనిమై - శితాస్త్రముల
 జించగనకోపుడైప్ర॥ భంజనాత్మజుడుప్రమాని చేవాని - భంజించెక దేవతులు
 జేజేయన॥సార॥౬॥ గదబట్టుగద్రిప్పిమహాపార్శ్వడు-కాలాగ్నిసన్నిభురుష
 భుసేయ॥ జదికిలపడిమూర్చిలితేరిటొంము- పృథులకీశవరుడుబాడువనాడీలైక
 విదుతుడైమహాకాయుడరదంబు॥ వెనకబఱపినజ్యకార్ముకుడై॥ జెదరకుడికపు-
 లారావినుడి॥ కదనమువీరాగ్రేసరుడగురా-ఘవేశుతోగానిసేయతరమాతండ్రి
 దివిజులగెలిచెగైలాసమెత్తె-నేనటుగావుననలతిగాననిబలక॥సార॥౭॥ అంగదు
 డుమహాకాయునిగనియా-హారజ్జులేలమీయయ్యనునె॥ రుంగుదుదోకనుజుట్టిప
 యోధి-లోముంచడెమాతండ్రిమున్నెరుగవా॥ వెంగలియనుచుబాదపమువైచ॥
 విశిఖంబునద్రుంచిబాణవృష్టి॥ నంగదుముంచిగదక గొనసొలయగ॥ చొంగదొ
 రంగమడెకగపులడలక-సురారియైదింటబదిటనొకటజె॥ లంగిమూటనూటవల
 ని-లగవయగజగవాక్షాగలసుతాదులనేసె॥సార॥౮॥ అంతనంగదుడుతెలివొం
 దిఘన-దాయుతభుజుడైమహాకాయుర॥ ధాంతమునకుజనిహరినూతకే- తన
 చాపముల్సురుమాడెనిర్వురుగదల్॥ వింతగాగొనిపోరనవిపొడైయ- నియక
 మల్లయుద్ధమునదుందుభి॥ నంతమొనర్చినవాలియలావునకు॥ రంతఘనద్ధనుజుక
 నొడిచివడికరణోర్విదలద్రెప్పిశ్రీరఘురాము॥ దెంతకేగిమొక్కినవాలిసుతు
 శేషగిరిండ్రుడుగొగిలించె నుజెలగి॥సార॥౯॥

౧౧.—శ్రీరాగము- త్రిపుట తాళము.

అ తి కా య యు ధ్ధ ము.

పల్ల వి॥ ఆర్య సమృత మైహితంబగు- నార్య యాచరితమువినవే॥ అనుప
ల్ల వి॥ శౌర్య ఘన గాంధీర్య సమర చా-తుర్యాది సహాయుడై యతి కాయుడై శ్వర్య
విభవములను సరింపన-వార్య మై గుణ రవము మ్రోయ క సూర్య నిభమగు రథము బ
టపియ-సురావళి నోడ కుమని పలికె॥ నార్య॥ బాణా సారమున వనచర-సేనానా
యకుల త్రుళ్ల డగించి దీనానాధుల జంపక రామ - త్సోనాధు నెదిరి సుజానమూ
హించి రావణ సూనుడదలించి- మాన మేలేదు ఏ నెల్లపు గాదు ఏ నీతియు రాదు
మాతో వాడు-బూని మానసివై నావు గుణఁహీనుడవు కులగోత్ర మెఱుగనివానికి
పుడొవ వెనిన్నియును-సమానుడవె మాతో ననిపలికె॥ నార్య॥ ౧॥ మీనై యంబుధి
జొచ్చినా-గాని చట్టు మోసినా గాని తోణి క్రోడీకరించినా గాని-మానెకీ-పం
డ్లి గిలించినా గాని భిక్షుడవై నటించిన-గాని గూని బాపడవై నాగాని దొరతనము
మాని-మానివై నాముసలివై నాగాని శాంతి గొని పోరుడిగిన-గలికివై నాగానిని
నుబోసిన నీమీదనిడినతలపు-మాన నెహరితో నసురవరు॥ నార్య॥ ౨॥ జ్వాలాభీలం
బాదావాగ్ని-లీలలత్కుణ దేవుడెదిరించియేల రాపడుచరజ్జులు బాలా-ప్రేలెదపు
చక్క-గానిలువునీ క్రోవ్వడంతు జేజేలలరసనిన చాలు సౌమిత్రి-గొలుపు పెకా
లుముల తెఱగు ఎఱు-గవు జరుగు కాలభుజ గాభ శర జాలము. పాలుగావలదనుజు
నుడేల్వ ఫాలమున నెత్తురొలుక-వాలింము గీలింఁదెలత్కుణ॥ దార్య॥ ౩॥ దానబల్
నొచ్చి యీ ఘనుం-డేల నోర్వొగఁజాలునని యంపవానచేముంచె రావణీ-రా
మానుజునతఁడస్త్రానలముచేదానిమాన్ని పగవానిమైతూపుల-వేనవేల్పించగా
నిష్ఫలమయ్యె హీనునకుఁజేసిన మేల్ కరణినా-లోన పవనుఁడు వచ్చి యజుచేదాన
వుఁడు వజ్రకవచముగొని పూనెని తెలిపిచనర ఘుకులు-దాని శాటునికవచమును
నిమె॥ నార్య॥ ౪॥ ధీరుల్ దానవమానవరాజ-వీరుల్లవ్యాస్త్రముల్బలరగించి పేర
లగఁ హరిహరి కరికరి నొరసిన పరుసున-పిరుతిక గెలుపునుబ్బున బోరిరరుదా
రక ఘోర శరత్తతశ-రీరులై గెరి-కార క్తనేలములఁ నొప్పిరి కలననారినరిబోసి
బ్రహ్మ స్త్రము-దారమంత్రాన్వితముగానిం దారదీసిమనుకులుఁడేయను-రారి
సుతుతలదునిమెదుదినది॥ అర్య॥ ౫॥ ఆలోడేవతలానందమునఁ-బూలవానలుగు
రియించిరిచాలాభ క్తి నతుల్ జేసినతంము-నాలింగనము జేసి మైసిమిరెగరమున
దయాలోలుఁడైన హరి-బాళిపులునిద్యేల హర్షాద్ధిడేలిరదిజూచి సైచక నేచికా
లయములనఁగుంభనికుంభు-లోలిరణ కేళి నగచరులందోలతరమినవారిఁజంపిరి
చాలితంముడునతనికొనురుఁడు॥ నార్య॥ ౬॥ యూపాక్షుండు ప్రజంఘుడు మైం

దు_తోపోరాడిర నోర్విగూలిరికొపొద్దీపితుడైతోణితాత్మనిరూపఱ-ద్వివిదుడు
బొడిచిపాదమునబ్రామెబ్రతాపమనువొంద బాపురేయనిధూమ్రాత్మనిహను
మంతు-డేవునఁదెగటార్చియాఁద్యేనుజేర్చిఆపదలఁబడినఱచిహతశే-షానిరులు
రావణునకెటుఁగన్ రూపించినిరతికాయాదులీల్లుటయు - నుశేషగిరిపనిరా
మజను! మూర్య! ౭॥

౧౨. — గౌళ రాగము-ఆదితాళము.

రావణుని ప్రథమయుద్ధము.

పల్లవి॥ సూరిజనసౌఖ్యదాయినీయా - సుచరితముసుధీసుప్రతమాకా
త్యామనీ! అనుపల్లవి॥ పోరనతికాయాదిఘనుల్బడుట- కారాటపడిరావణుఁ
డుకనుల్సమీరసంయుతాగ్ని నెనయగాఘ-రారిపైఁజనఁ గామదినెఁచినగమీర
నిద్రజిత్తులంక కాపాడిన-మిద్దుర్జితంబై బలంబునడువన్ భూరిసాయుధమగు
రథమెక్కి-పొగరునఁకిర-నడచెనుద్రొక్కి॥ సూరి॥ వింటగొనయమిడికపులనద-
రంటశరములనేసిచంపిదంటయగుచునినసుతాదులవెంటఁనంటి-మంటలడతుసా
రాచములచేమదనుడంచిబెబ్బలిపేరాకటనొంటఁబడివచ్చుపోల్కిదశాన-నుం
డుహరిగడసెనదిగని త్రిదశకంటకు నెదిరివిభీషణుఁడుగదా- కనద్బాహుఁడై
దాఁకనతనిపైనంటిసపగమయదత్తశక్తిని-న్ననక్తినేనెసుయుక్తి॥ సూరి॥ ౧॥ అ
య్యస్త్రముగనినాచేవర-మియ్యఁబటనతఁడు వధకుఁడఁడయ్యాయనినసౌమి
త్రిన్యపు-నెయ్య నెఱింగిచయ్యనఁబిరిందికివిభీషణు- నొయ్యఁదిగిచివిల్గానయనికి
గరియ్యుండైనిలశక్తివచ్చిన- రేంద్రసుతుఁజొచ్చి వెలిఁగెనుహేచ్చి డయ్యఁడ
య్యెసకలశక్త్యాశ్రయం-డసంతుఁడుహరికి తనగునువునతనికెయ్యదిదుర్భరం
బెటులైన- యిలఁజడదాననరభావన॥ సూరి॥ ౨॥ సోలఁబడియున్నలక్ష్మణుని-
చాచకరములనెత్తహోయివ్రాలిరావణుఁడుసిగ్గుపడే- జాలిజగతిమూలమైతగు
విరాట్పురుషుడై-పొదలువిష్ణుగదలపగసురారి కేలీలనగురావణుఁగనియొ-కింత
లోనఁజనీపావనియశనిబోలుపిడికిటనుబొడువమో- కాళులుభువిన్ మోదఁబడి
యితడుముకులన్జాలరుధిరముగ్రకెగలక్ష్మణున్- సామీరిఘనుండైకొనిచనె
ను॥ సూరి॥ ౩॥ రామత్మోనాధుఁడనిలజుని- సామన్త్యముఁబ్రియముఁగన్పొగడిభీ
మాతోపమునధనుర్ధరుఁడైమారుతినెక్కి- కాముగెలుచునాటిరుద్రునివలెఁగది
యదెలిసిదనుజకిరీట మహాహర్షమునఁజేరెక్కిరాగన- రాధిపుఁడుబాగాలద
ల్చిపొగాపామరాధమాబతికివోతేన- పరాధమునర్వసముఁడనైననాకేమిటి
కిఁజేసితివినిసుభల్లి-యిలకిడుదు- బలియనెఁగడుఁగెరలి॥ సూరి॥ ౪॥ శ్రీరామసిను
డివినివాహన-డైరాజులుహనుమంతునేసెఁగూరాస్త్రములరావణుఁడుకపి-పి

రాగ్రణినొచ్చి ఘోరితేజోబలంబునవృద్ధి- బొందెఘృతముచేనగ్నివలెకరఘు
వీరుండపుడంజనికొమరునివివిక్తసప్రణునిగని రావణుని తేరుగుట్టుములుగొడుగు
విత్-సారధి కేతువులఁద్రుంచియరచందురులకోరియలబడలైకిరీటము-ల్లాల్చె-
రవిసమత్లసత్ప్రభముల్||సూరి||౫|| బాణావళినొచ్చినావిపుడు- ప్రాణాల
తోఁబోశ్రమదీఱిగోడాధీపానాబలమరయ- జూనపై రేపురాకాసీయనిన్మహా
రివతుకవా-కాండములనునొచ్చినిగ్గరిక రేణు పతిస్యగపతిచేఁబడియ. రిందివి
దువఁబడిపటచాకై వడిమానమేది రాడణుండుచారికడు-వడికలంకఁజొచ్చి మది
నెంచెనాశ్రనివాసుఁడేరాముండుధరణి- శేషగిరిధనీయనఁబరగెనని||సూరి||౬||

౧౩.—తోడిరాగము అటతాళము.

పల్లవి|| కామసంజీవనౌషధికల్పలతా- శ్రీమేన-కాసుతావినవే||అను
పల్లవి|| ఆమీందవగచెరామచంద్రుండు- హాలక్ష్మణాహాయనివిలపించెనుకామ||
తానుపిష్టుడైననుమాయ-చేసుజగమునెల్లనుమోహింపఁగానుమదినెంచి నెన
రుమించికోణైఁబడిమూర్ఛస్రుకిరాయున్నవానిఁజూచికన్నీరుసించి-నానోము
ఫలమానాపెన్నిధానమానానీడనాతోడ- నేనితోడఘోరదలఁచినినుబలిచి
నగానిపలకవడేకోపమా-నేనన్యఁడనే కరుణబూడఁగదేనన్నగన్నలలరఁగన
నెన్మహారి||కామ||౧|| ఆంతరాముండు చింతాకులుండైధీమంతాయోహసు. మం
తారానాసంతాపముఁదీర్చు- మాసంజీవనీసంతముతోఁదెచ్చి ప్రాణములిచ్చి
యీ-పట్లతంమునిజేర్చుమామంతుకెక్కుగీమహిమననికొం-డంపావనిమ్రోకి
చనెనాచకిరీఅంతయునుజారులవలసఁపని-యసురపతికాల నేమిగృహభ్యంతర
ముఁజేరవాండతనిస పర్యలఁదనిపి కార్యమేమనియడిగె||కామ||౨|| రామానుజ
ప్రాణ-మీమారుతిదివ్యసామగ్రికిబోయె - నామార్గమువిఘ్నమామాయలుబ
న్ని-యీరేయిగడుపునీమెలుమటువన- నినదశాస్యునికాలనేమిబోధించెనేన్ని-
మామారీచుడేమాయనట్లనెనెననుమాన- మేమరావణానీజీవనమేమిహితసు
తపాత్రబాంధవు-ల్లింగరవనిజచేసిరులచే నేమి తనువేలహరికిసీత-నీరాజ్యవిభీష
ణునికీమ్మనెను||కామ||౩|| మనివై యడవికిఁ-జనివై దికకర్మఖనివై విజనస్థ-లినీవై
తగునునికేగొనివై రాగ్యమునవిషయాసక్తి-జనునెంద్రయములమెల్లనఁదిగిచిపర
మాత్మ- నెనఁచుంచిచిత్తమువనినుప్రకృతికివిలక్ష- ణునిగాఁదలపోయునునఘచ
రాచరజగ-ముబుధ్యాదికముకనులఁబడెడిదేదిచతురా-నరుండుమునుల్ల ణము
తుదయానిదినినుప్రకృతిజన-జననలయ కారణమదియేమాయ-యనాఁబడున
నెనతఁడు||కామ||౪|| శ్యామారుణశుక్ల - ధామాకృతిబ్రజలనామాయస్మజ
యించి-కామక్రోధాదినామాద్భుతసుతులను- సీంసేచాదిభామినులఁగనియ

దిబహు-బాళిజెందించబరమాత్మనీగతులను మేమియొల్లనియా. త్మే శునంబది
స్వగుణ స్తోమము వారోపించుచీపించుస్వామి నిర్మలఁడైనను బ్రకృతి-సంగియై
వెలిగనిగ్రమసితను దామజచిగుణ మోహితునిగా- బలఁచితను దెలియుక్రయవి
నుమనెనతఁడు॥ కామ॥ ౫॥ ఏకాలమునవివేకాధ్యుండయిన- శ్రీకారణగురునిచే
కాయక మోహాశోకాదికము లేనివానిగా దెలియఁ - జేకురున త్తటిమరల్చిచూ
డిగను నాత్మ-జీవకము క్తుడయిప్రాణిప్రాకృతగుణముల చేబడకనీవునిన్ను-
పరిశీలించుచుత్తోనీకశిక్షాకరుణనక్షుండవై ప్రకృతి-కవలివెలుఁగనియాత్మనుఁ
దెలియునీకొదవుము క్తియదిబళువే - నిసగుణాత్మధ్యానమును జేయుమనె॥ కా
మ॥ ౬॥ ఉదయాశోక-జ్వల-హృదయాబ్జగర్భ కా-భ్యుదయాసనమున-సదయామ
తిసీతగదియనలరువాన-కన్గవయుదుటై- పొదలువాలిమెఱుపుబోలుచేలవానిక
దలునందెలవానివిదిత వనమాలాన్వితునిగగొస్తుభహారాం- గదకటకకీరీటునివీ
రాసనునిముదమొదవవిల్వోయి కేల్లం-ములదాల్చికొల్చులత్కృణుతోనదరహా
సముగబలుగరామ-చంద్రధ్యానింపు మధిపాయనెనతఁడు॥ కామ॥ ౭॥ ఈరీతిగ
హరిచాగిత్రమువినుము-చేరిశుభములవ్వారిజ ద్దానుసారిగావచ్చినదురితౌఘ
ములు-తారిచేడుగార్చిచ్చు దారిలోదూకంట్లమునిల్చి హేచ్చినాసారాచారవి
కారపాల స్త్య-వీరవైరముమానీభక్తిబూని శ్రీరాముబరిపూర్ణునొకనిస-దా
రూఢబావభావితునిశరీరనామరహితునిజేసా - ద్రినివాసుదలపుమనెమూరి
చజుడు॥ కామ॥ ౮॥

౧౮.—కన్నడరాగము-ఝంపాతాళము.

పల్లవి॥ శరణాగతసంభరణా-వరకులడలయుగళకృతతుహినకరచం
డకిరణా వినవే॥ అనుపల్లవి॥ పరతత్వాశ్రయనుహత్యాద్యనుధాత్వ- సరణిబ
లుగకాలనేమిసయికారావణుడు కెరలితస్త్రుతంబునజలంబుబడిన క్రియ-మె
రసినినునీచుద్రుంతునామాటమీరితివరులచే లంచములుగ్రహించిరామకిం-కరు
డవై గురునిపోలిక బోధించెదవరురేయనగినుకవల- దంచుగదిలెవాడు॥ శరణా॥
హిమవన్నగపార్శ్వమునవనమురచి- యించికాలనేమిమునవలెనుండెనుమీం
చిసుమీరసుతునిభ్రమించగలంచిఅమితజవంబునను గపివంశనుణివై-హయసా
ధ్వనెగుచోబుష్కాశ్రమముగనితెమలిత్రోవ తొలంగెననికలంగియూసం చుము
నడిగిపోదమనుచుండు యితత్పాదములకు మ్రొక్కి-దేవరామభద్రుడూతనుహ
నుమంతుండనందగువాండఁదృష్టాతురుడయద-కముఱాపు త్రావిపోయెదననిపలి
కె శరణా॥ ౧॥ అమృతోపమమూకమండలముతో-యంబు ద్రావుఫలనిచయంబు
దినుకొనుతంబుననుంత్రము నిత్తుచొషభంబు- సమరతలంబునంబడినలత్కృణుఁ

దేలమి! నమరసర్వకాలవే తమగానదెలిసెను. శ్రవముదీర్చుకరేపుబొంమురే
 పకడనితమకమునమానిపలుకఁగుంభజలమల్పము-కొమరునిసరస్సువటునిబం
 పిరూపింపు! సుమహితయనుబవమానసుతువెంటశిష్యునం- పిమడువుజూపిరమ్మ
 నెఁగపటముని||శరణా|| ౨|| కొలనాద్విజుచేననిలజుఁడుగాంచి-కోరె-మించికను
 లుముకుళించిప్రవేశించి! జలంబుద్రావెనుసంభ్రమించి- బలుమకరిమింగెనుహ
 రప్రవరుఁడుతడబడకతఁడుహస్త! ములనడువక వెసమొసలితలబ-గిలివృత్తియై
 వదవతియై చూపట్టె! బలియుఁడభవద్దయాపిశాండ్రిల్యశాపము- బాలిసెనేధా
 న్యమాలియకసురాంగనను! వలదుమునియనుచునమ్మనిటముకగనిన- వానిజంపి
 విజయముజేయుమనియదిచనె||శరణా|| ౩|| అతివేగమెయాంజనేయుడటుబోవ-
 హాయిదేమియింతకురామియుపదేశమి! త్తుతత్వదక్షిణయూగురుస్వామి. కుతు
 కమునందినమేదినకగొమ్మనుచుఁగుటిలయతినీమష్టిబొడువసురాహితుఁడవు
 డు- మతకములుబన్నంగమరున్నందనుఁడన్ని! నితగానొసర్చికాలనేమినివధించె
 వి తతమాయకునిభటుండునాయలకబడునె! శ్రితహితుఁడాక్షీరాబ్ధిదాటిద్రో
 ణగిరి-జెరియోషధములనుగానకగిరిఁదెచ్చె||శరణా|| ౪|| ధరమత్తటిమారుతిడిం
 చిరామ-ధరణీశుపాదసరోరుహములజోహారు! శిరంబొరయసల్పెనువేమారు-
 నరరహరియాదిరణమెరయఁబ్లవగకే! సరికుమారుఁగొగిలించెనుమేఘుఁడౌష
 థ-వరముగొనిసౌమిత్రికిశ్రీమీఱజికిత్స! నరపెసటనిద్రపోయిలేచినటులనెంచి-ని
 లునిలుదశానఃపారి గొందునీవెచట! జొరగలవనుననుజకమునేపాచితే. శుఁడగు
 రగుపతి శిరముమూర్కొనియదనుంచె||శరణా|| ౫||

౧౫: — ఉసేనిరాగము=అటతాళము.

శల్లవి|| మాంగల్యమూర్తిలస-మానకీర్తిహృతాంగజూర్తివినవె||అను||
 ఉప్పొంగిరామభూజానిష్ఠవంగ- పుంగవులతోడనప్పుడువిభీషణోపాయసంగ
 తుఁడైపోరికింగ డంగెనంగనాడులు! తుంగగిరిశృంగతరుధరులై - సింగములభం
 గినిజెలంగిరి||మాంగ|| రావణుఁడుకొలుపు-లోవసించిరాఱ-సాక్షువళికగాంచి
 యనెరాముడునరుఁడా! భావింపమదిననారాయణ. దేవుఁడువిధినిర్ణయమత
 సిచే! చావునాకెదినిశ్చయమిందు- కైవగువఁగాదువిననరణ్కుఁడక. భూవిభుఁ
 డువనుచిట్టె- మావంశజుఁడైహరినిను! నీవారిజంపుననిప్పునె- గావలయుపని
 గాకకుంభకర్నుని! ద్రావశుఁడోడితెండనిపంపభటులేగి-వేవిధములబోధ-గా
 వింపమేలుకొనిసుర! ద్రావిభుజియించిచనిసభన- గ్రజుపదములకుఁమ్రొక్కెన
 నుజుఁడు||మాంగ|| ౧|| ఆదరించితోడమీఁదనిడుకొని-యాదశగ్రీవుఁడనియెఁదం
 ముడా! పోదోయరానివెతవచ్చెనిం! కేదిగతిదీనికీయనిలోఁగ్ర! వ్యాదజనితాని

ర్ములనమాయ-నీదుక్యపాణిచేఁ గానిరా! మాదిశత్రులగర్వముడుగ- దనిననప్పి
 యతఁడన్ననుగఁ గొని మున్నేదెల్పలేదాదీనచేటగుననిసీ- తాదైతసాక్షాన్నా
 రాయణుఁడుయీవాదులేలనారదమానియొకనాటినిశిగిరి- మీదనేనున్నతటిరా
 నఁముఁడనై యుదంతమడిగితిననె॥ మాంగ॥ ౨॥ దేవతలుమీచేవఁజెడిపోయి-
 రావణకుంభకర్ణాసురులచెట్టమీ! తోవిన్నవింపవచ్చితిమదశ్రీ- దేవుడనుకంప
 మతిపెటమాన్చి వేవేనిలింపావసుఁడైపరమ! పావనరగుళలో! ద్భృఁషయ్యైన
 నిసురమునిపనివినెగణుతింపరా! మావతారసహస్రాంశసమమాహరిలీ-లావ
 తారములెవ్వియైనరాముడుశివుఁడు! నీవురామునిభక్తి- సేవింపుమెవ్వారావి
 భు! భావింతురనగుతైవార-వ్యయసుఖముఁగాంతురనెదైత్యుఁడు॥ మాంగ॥ ౩॥
 కుంభకర్ణువాగ్ధంభమువినియార! క్తాంభోకముక్తియన్ముఖమొప్పఁగ! జంభా
 హితారాతినిమరణవి-సంభ్రముకై రారాఘవాస్త్ర! శుంభత్ప్రహరహతిసేచి
 వి-జృంభించలేవునిద్రించఁగఁ తంముతండ్రియనెనారా రాదు! ర్లంభితశాలతా
 బంభరుఁడితడనిసీ- రాంభోధరమువలెమేనిమరఁగోటదాటిది! కుంభికరదృ
 గ్ధో- స్తంభవిన్యస్తనిస్తుల! దంభోళిసమధికగదావ-ష్టంబుఁడైవెడలెఘటకర్ణుడు॥
 మాంగ॥ ౪॥ పౌలస్త్యుఁడబ్ధియులోల్లముగనాచ్చి-యాలమునఁగపులకీలెడలిం
 చిజము! పోలికరాగానన్నకుఁమొకి-లీలననురాగావహదృష్టినను- బాలింపు
 వేగావిభీషణుడ! మేలెంచిబాగాబోధించితి- నేలంకేంద్రునిజగన్నేతరాముఁడు
 సీతనింమతనికననా! యాలోగాఁగర-వాలమెత్తించంపగణంగినన్నుబో! దోలె
 రామునిచరణతోయజముల్జేరితి! నాలసక-ముఖుఁడైయతం! డతనిగాగిలించె
 ను! శ్రీలనొందిచిరంజీవివయి! శేషగిరిపతిదయమనుమనెను॥ మాంగ॥ ౫॥

౧౬.—మధ్యమావతిరాగము=ఆదితాళము.

పల్లవి॥ సారవచనరచనావిశారద - క్రూరదానవఖండనవిశారదా॥
 అనుపల్లవి॥ ధీరుడైకుంభకర్ణుండనుజుని- నూరడించిమదించియుండుట! వైరుఁ
 డాపుడనితెలియదనిసమద-వారణమువలెమారెగపులను॥ సార॥ దండిమగల
 నగలింపఁగనికో- డండమెక్కిడియఖండాశుగములు! చండభానుకులుండుదనుజ
 వరు-గండడంచిమించి! నిండుకోపమునననలాస్త్రమున-ఖండించెనువానివలకే
 ల్! మెండుగాదనిక్రిందనగచరులుబెండాబుడసరై-పడిరివిను॥ సార॥ ౧॥ పెరిగిన
 పగచేసాలవృక్షము- బెరికికొనిన్మకేసరికెదురైవా! డరుదుగానరుదేరఁగనిరా
 ము- ధరణీపతిచెంగలువ! సరములాగొనరుతూపులఁజూపి పరపుబాహువునఁటి
 కెనైంద్రమున! బరువుతోరానసురకాళ్లుద్రుంచె- భల్లయననెలపిల్లతూపుల॥
 సార॥ ౨॥ దొర్లిదొర్లిబడబాముఖముక్తియ- దొడరినోరుదెలచించంద్రునియం

౫౮|దర్లు రాహువుమాడి-రామనె-దార్లుగనియుప్పొంగ| వీర్లువా యెల్లనిలిచిర
లయిల-దెళ్ళ నేసెను రాముడైంద్రమున|బొర్లి గింతలిడిపడెశిరములంక- భోరన
దనువునీరధిబడెను||సార|| ౨ || లంకగోపురముగూలెవలతోబొంక మేధిజలధితి
మింగిలాది|సకులంబయితనుపుబడిచదిసె- జంతుకోటవెలది|జంకుడిటినుతించివి
రులజడి-పొంకముగసురలుగురిసిరిఅరుణ| పంకజాతనేత్రునిధనుర్పాణ- పాణి
యగుకోదండరాముని||సార||౪|| రామునిగనుగొనదేవమునివరు-లాముకొన్న
ప్రేమనేగుడెంచిరి| ధామచేదిశలువెలుంగనుతించె- దైవతముః హరిని| రామ
చంద్రునిగురినికువలయ- శ్యామసుందరశరీరునీదయా|సామదృక్చమిరనిజాశి
తార్తిని- సామిని శేషశైలాధిపుని||సార||౫||

౧౭:--పూరీరాగము=త్రిపుటతాళము.

పల్లవి|| శ్రీజగన్నాథహేరగువరదయానిధేశ్రీజగ||అనుపల్లవి|| ఓజసా
తేజసాభాజితేత్వన్నమోహరే|| శ్రీజగ|| కారణకారణాపనివారణ- నారా
యణధారణాశ్రయపరమాత్మక||శ్రీజగ|| ౧|| నిఖిలలోకాధారసాక్షి-విశ్వ
స్యబాధాకర-సుఖరూపమాయామనుజశరీర||శ్రీజగ|| ౨|| పూర్వోపసర్వేషాం
నవిభాసి-స్ఫురసిత్వమమరాత్మనాంకర్ణధారోభవాంబుధేః||శ్రీజ ౩|| ఉక్మీల
యే శ్చేత్రస్యజసిజగదుపసంహరసి-విన్మాత్రేత్వయినన్మనోనిమీలనేన|| శ్రీజగ||
౪|| యస్మిన్ భాతీదంచరాచరంయస్మాద్భవతీదం- తస్మయిబ్రహ్మణేతేనమః||
శ్రీజగ|| ౫|| ప్రకృతిపురుషకాలవ్యక్తావ్యక్త- బహురూపిణ- జానంతియంసుకృ
తినోముష్మేయిరామాత్మనేనమః||శ్రీజగ|| ౬|| త్వాంసర్వజగదాధారంమూ
ర్తిమితి- పదతిశ్రుతిరవికారంసాశంసతిజ్ఞానరూపమూర్తం|| శ్రీజగ|| ౭|| నాది
గచ్ఛంతిబాధాః శృతివాదినస్తత్త్వస్యాసాదంవి- నావిరోధాద్వైతికాద్దేవనిశ్చ
యం|| శ్రీజగ|| ౮|| విలసతోమాయయానక్వచిదపిభేదోరవేరివతేజలదర్పణా
దిభిర్ద్విశ్యతే||శ్రీజగ|| ౯|| రామతైత్వభ్రాంత్యాకల్ప్యతేమనసావిషయంతవ
రూపం-పృశ్యంకథం కథయదృశ్యాభావేధ్యానంకథం||శ్రీజగ|| ౧౦|| మోహరే
తేనతారేషురూపాణి సుహృదోధ్యాయతియేతే- హితరుతిసంసారార్ణవం||
శ్రీజగ|| ౧౧|| కామాదయశ్చత్రవోభీషయంతిమామరన్మార్జరాలోక-యుథామూ
షకాన్తథాధర్మసేతోః|| శ్రీజగ|| ౧౨ || మానసవాకాః-యైకైస్సద్గురురూ
పధ్యానస్మరణార్చనేషు ధురీణానాంసంసృతిగోష్ఠ్షదాయతే||శ్రీజగ|| ౧౩||
మామవసేవేత్వాంశేనాచలస్వామిన్మణిరఘూణాం|సునామన్ శ్రేయః ధా
మన్ భూమన్||శ్రీజగ|| ౧౪||

౧౬. — పంతువ రాత్రి రాగము = ఆదితాళము.

పల్లవి॥ భాషాపతిసుతగుణ-భూషాపరితోషా-యోషామణిరోవినజే॥
అనుపల్లవి॥ దోషాచరాంతకుని- భూషించినారదుడుతురాషాగ్న్య ఖ్యులగూ
డి-భాషింపుచుజనభీషణాకృతనిగుంభకర్ణుడు- జేర్చిమృతుడౌటవినిదశాననుడు
రోషశోకములుబెనగొనగొలుపు- లోనేలపైబడిమూర్ఛిలైనను॥ భాషా॥ భో
రుగన్నల-నీరుపరదతైపార॥ నోరుదెరిచియడలెను- అనుజుడాయని॥ సీరునుడివి
బడలెను- వీరుడాయింద్రజిత్తు॥ కారుణ్యముననెత్తి- శూరులేడ్తురెనేను॥ పోరున
రాఘవులబీర- ముకబీరుదితండనమాన్చ॥ నీరుణంబుదీర్చె- దననుబంపగ॥ దేరా
త్రించరశేఖరయన- గారవముననెల్వాసంగెను॥ భాషా॥ ౧॥ సన్నాహానేనల
తో- విన్నాణియైరావణి॥ కన్ననారెల్లజెల- గనికుంభిళలో॥ నున్నయనలుడుపె
లుగజెన్నాచెంగల్వలు సిగజుట్టిసూర్యపుటము॥ వన్నెపటముకటెగట్టి- మిన్నా
కెంజాయపూత॥ సన్నగానలదీప్యకన్యవాదికు- శోన్నతాస్తరణుడైహవిస్సు
ప్ర॥ సన్నమతియజ్ఞయేస్వాహా- యన్నిష్ఠతావదలకవేల్చె॥ భాషా॥ ౨॥ భూమ
సంతతిభూసభోమండలమునిండ॥ రామావనీంద్రుడుగనివిభీషణునిచే- నామా
గణములెల్లవిని॥ యామాయావిద్రుంతునే- నాగ్నేయాస్త్రమునఁజూడు॥ మా
మిత్రతాయని॥ నాతో- సౌమిత్రినిబంపుమీ॥ యామినీచరునికిపదునాల్గే- ధ్లాహార
నిద్రలులేనివాని॥ చేమృతిమితియనిననచ్చేలిమెచ్చి- భూమీశుండుతంమునిఁజూ
చే॥ భాషా॥ ౩॥ శాంతాకారాయఅ- సంతాత్మనేనమశ్చింతాలతాచ్చేది- నే
రామాయసీతా॥ కాంతాయపరమాత్మ- నేయశలక్షమణుని॥ సంతోషించిమ
న్నించి- యంతింతన గానిప్రేమ॥ నెంతోదీవించియాన- తిచ్చేకదాశరథిహను॥ మం
తుపైనే- లక్షమణుండుకపి- సంతతుల్లాలువవిభీషణుతో॥ మంతుగన్నపరాక్ర
మాలాపము- లంతంతకొబలుకుడుఁజనెను॥ భాషా॥ ౪॥ మితిమేరలేనిబల- ప్రతతి
గొలువభల్లుాక॥ పతిజాంబవంతుండుబరా॥ బరిసల్పవాలి॥ సుతుండుసురటివిస
ర- చతురుడైనల్వరు- సచివులతోవిభీషణుండా॥ నతుడైగొలువనెరదొగతన
మునరామానుజుండురణరతిమదికాముప్పిరిగిగొనినికుంభి॥ శకువెనకజనితదేక
నిష్ఠా॥ ని్యతునసురవరసుతునిగనిగొనెను- విల్ శేషాద్రిహరినిదలంచి॥ భాషా॥ ౫॥

౧౭. — శుద్ధసావేర- అటతాళము.

పల్లవి॥ శచిసందర్శితమణిదర్పణామహారణిపుణా- సమదాగిదమనా
వినవే॥ అనుపల్లవి॥ శుచిప్రమితాశుగమునునాజి- సుతుండాజిచిలుకతేజిదొర॥ రు
చి- దనయింద్రజిత్తుమేను- రువడంచిచెలియించగబంచి॥ సచరాచరమౌజగం
బునకు- ప్రచురకంటకుదనకజనునిన్నిచటద్రుంచిప్రభూతబలి- యిడుదుచూడు

మనికడకఁతోఁబలికె॥శచీ॥ ద్రోహినీమంత్రిమునుపనిగొన- వీహుతాశనునకిదెని
నుబూర్ణాహుతిగఁదేతుననినలేచి- యసురవరసుతుఁడతనిఁజూచి- చాహుబల
ముఁనిన్నుజం-పెదబ్రతికిపోలేవనిరథమెక్కి- సాహసంబునచాపమెక్కిడి-శరము
లురువడిబకపెనరుడుగవేహనుమంతున్నొగంబగలనేసి- పినతండ్రినింగనినీదే
హమేలగాల్చినేననుప- ధింపించంగడగతివనిపలికె॥శచీ॥ ౧॥ ఓరినీవిటుజూడుమని
చల-పోరిగెలుపెదగోరిముంచెను। నారసపుబడిసోమిత్రిసు- రారికొడుకిడఁనతి
బలులు। కేరితూరికటారిసూగిగు- రేరిపేరిడినలకోరిల। జీరిచేరిబలారివృత్తుల-
దారి నేరసడివారిమెరవడియేరికి నైనకజగంబులను- ఎఱుంగమాపోదలికెకదలి
కె। మారుమారుమనునదల్పులను- తీరదొకనినొక శరంబొగడ॥శచీ॥ ౨॥ భానుని
భమగుచూడినారాచ- బాణములులక్ష్యముననలజుని। వినులముఖాబ్జముఁబ
దింట-విభీషణునూటనునేసి। వాసులగజవయగవాక్ష-వాలిసుతముఖ్యులబండ్లి
నదానవాగ్రణీవిత్తునిమిరా-మానుజుడువాఁడేన్నివిండ్లెత్తిన। మానకపొడిశేసి
సొమ్మశిల-గానేసినబడిమూర్చదేరి। పూనియన్నచనువునశరములు- పుంఖాను
పుంఖములుగనినిచె॥శచీ॥ ౩॥ మేడిమాయలవాఁడుఁవీడ్పడ- పాటివాఁడనకఁదె
గటార్పుమిదేటికిననువిభీషణునుడి-పాటించియారాజమా॥ సాటలేకశ్రీరామ
చంద్రుఁడు-సత్యసంధుఁడువిజయశాలియ। నేటమాటనిజమేనివీని గీటడఁచునని
యైంద్రబాణము। నూటఁమణికుండలములుసకి- రీటరుచిరతలకంబగుతల। పాటి
దప్పియిలపెబడెసుర-కోటివాగడెనకిరీటియనుచు॥శచీ॥ ఒత్తేశంఖముస్వర్ణశం
కము-హతిధ్వనిజ-ముసిండ్లగరఘ॥సత్తముఁడరసియదితంముని- జయనాదమ
నిపొదలెమదిని। క్రొత్తగాయములతగుమైతోఁ- గువలయేశ్వరుపాదయుగళికి
నొత్తమిల్లినఁద్రుచ్చికొగిట-నునిచెలక్షణునాఁడైరమ్మని। చిత్తముకరుణాయత్త
మగుట-జేసిగెలుపుగొనివచ్చితిపురు। పొత్తమాఖ్యనొనరిశేషగిరి-నుఁడుహరివ
నుచుఁబలికెనతడు॥శచీ॥ ౪॥

౨౦.—శంకరాభరణరాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినవేరమాదత్తకర్పూరవీటి- వినుతాంచితగుణపేటి॥ అనుప
ల్లవి॥ వినవేరరావణుఁడింద్రజిత్తగచరులమేటి- పీరుల। గూల్చికూతసోమిత్రిజ
యదాటి॥ వినవే॥ ఇలబడిమూర్చమునిగిలేచిపెంచు-వలెనోరుబగులఁబలవించు-
నిశలు తిలకించుఁదలవంచుహోదైవమాయంచు- ధృతిడించుఁదనువేటికని। యెం
చుఁసంజు॥ వినవే॥ ౧॥ ఈతనిగుణములెన్ననూరోవేయ్యో-యికగెల్పుపాతరో
నుయ్యోతల। పోతల-యనుదినవృల్లాయకుయ్యో - మొత్తొకాయనునిలింపుల
సంప్రలక। య్యోయెను॥ వినవే॥ ౨॥ బతుకేమిటికనియింతటికీసీతా-సతిహేతు

పనిలోకమాతయనక | కతరుండైక త్తిమాసి వ్రేయంగడంగెవ్రాత - మితియనవ
 నెనిది | రావణునకేటిసేత || విన || ౩ || స్వామిబ్రహ్మకులమునందుబుట్టి, చంపు
 దురాస్త్రీలబట్టిశ్రీ | రామావనీంద్రునిగెల్వమనగిట్టి - రమ్మబతిగిచేసునుపా
 ర్శ్వండుచేపట్టి || వినవె || ౪ || తరుగావచ్చి కొలువుకూటముజేరి - త్వరగామం
 త్రులజీరికరి | తురగాదుల నెక్కిరమ్మనిశేషగిరి - హరిగాదలచెరామచంద్రు
 నినూచుదారి || వినవె || ౫ ||

౨౦. — కన్నడగౌళరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి || వినవేకోదండధానిణీ - విమలయోగిమానససంచారిణీ || అనుపల్ల
 వి || ధణధణమనిభేరి హ్రోయరా - వణుండులోకవిద్రావణుండువెడలె | దన
 యుండింద్రజిత్తరిచేబడిన - ధావంతముకనసికిసేనలతో || వినవె || బాణతూణ
 కృపాణధనురాదిబహుసాధనములవనరుతేరెక్కిపెళపెళద్రో | క్రిపొగరెక్కి
 తానిక్కిజూచెరామునిచక్కి | నాణెయగునిలెక్కిడిన్యపతియ - నూనమైననారా
 చతతినొంచె | మేచుసుక్కనెత్తురుగ్రక్కదల - మించెనొక్కనినైనజిక్కని
 క || వినవె || ౧ || మిడతలగ్నిలోబడికాలిన - వడువైబాములుచూహరిచేజచ్చిన
 దిగనినొచ్చివెన్నెచ్చి | కడువడిబటచిలంకజొచ్చి - ఒడవడవడంకరఘుపతి |
 యడరివెంబడించెననిదిగులుబడి | పుడమిరేడేడనేలుడని - పొగడెబడినోళ్లహా
 రిరావణుండు || వినవె || ౨ || నేచురావణుండునిదిలంకయని - తానెఱిగికుక్రుసన్ని
 ధిజేరిమ్రొక్కికోరి | కెనినువైగినోర్వగసెలవిమ్మనిననోరి | దానవాధిపయవి
 ఘ్నుముగంచా - తాళజూమామమొనరింపునపరికర | మైనరథమగ్నియందొ
 గిబుట్టి - నడెక్కిశేషగిరికుగెల్వమనె || వినవె || ౩ ||

౨౧. — నాదరామక్రియరాగము - ఝంపాతాళము.

పల్లవి || వినవేఘనవేదాంత - దానవానీకములు - తనచుట్టుకావలుంచి
 హాకించె || మొనసిపాతాళగుహ - నసలనిబ్రతిష్ఠించి - మనుచుగు | రునూక్తి
 హూ - మముసేయగాదొడగె || వినవె || ధూమసంతతిభూన - భోమండలము
 నిండ | శ్రీమన్నృపాలతిలక - ఆభిచార | హూమమిదియసుచుబలుక - విభీష
 ణ | ప్రేమంగొనియాడబం - పెనుహనుమదాదులను | శ్రీమీటనంగదుని - తోత్వ
 రతో | రామవిఘ్నకిమ్రొక్కి - లంకకోటలుదాటి | వేమారువానరులు - వెతకిరి
 దశాననుని || వినవె || ౧ || సరమయనుచెలివిభీ - షణునిపత్నియతడున్నతెరగుచే
 సన్నదూపగుహవాతి - మరుగుశిల | మరుగుచాపనవులువడి - జొరబడిమహా
 మాన | ధరుడయినరావణు - శిరములుగలకగుడియలమోచచలమరియచలుడ
 యియున్న - తనిమందోదరిని | కురులుబట్టిచ్చేడ్చు - గొనివచ్చెనంగదుడు || వి

నవె॥ ౨॥ రైకముడివీడెజీరయు - బొకముడివీడె॥ శ్రీకరంబగుమొగంబు - చె
లువెడెలె॥ నాకుమారరత్నంబులేమినిటి - చేతూడెననె॥ కాకలీకలరవ - కోకి
లకలరముగనడలెను బడలెను॥ యాకష్టకులేదు - యంతైనసిగ్గుయికి॥ రాకొమ
రుచేజావ - రాచేయనిపొగలె॥ వినవె॥ ౩॥ వాలుగొనిలేచినతి - వదలుమనియసు
రపతి॥ బాలికొడుకునువేసెను - పెళాపసిదీ॥ చాలించిషడిరోసెను - కవులుజని॥
రాలోలనయను - లాలనముజేసివగ॥ పేలదైవాధీనము - యాజగము - గాలజ్ఞా
నాదలం - బనమొందుమజ్ఞాన॥ మరాలంబుదుఃఖమోహ - ములహంమతియున
నెను॥ వినవె॥ ౪॥ దేహద్యనాత్మలం - దీయహంబుద్ధివల॥ దీహసంస్కృతిమరాల
ము - అజ్ఞాత - దోహశములింద్రజాలము - ఇదిబాలు - గోహమనవలెనాత్మ -
శుద్ధుడజరుడుమమ॥ త్వాహంకృతివిరహితుడు - సాత్వ్యతడు॥ దేహింద్రియ
ప్రాణ - ధీకాలకమకస॥ న్మోహదులకుద్వంద్వా - దులకుననెదశముఖుడు॥
వినవె॥ ౫॥ నేనురాఘవులనని - లోనణచివత్తునిటు॥ రానేరక్కుజత్తు - ముక్తి
యనుని॥ దానంబుజారబుత్తు - యెటులైన॥ గానిమ్మవలసీత - ఖడ్గమునదుఃమి
నీ॥ మేనగ్నిబడవేయ - వేడాయవే॥ నానాతినాడజగ - న్నాయకుడతనిగెల్వ॥ గా
నీకుగాదన్య - గణదుర్జయండనెను॥ వినవె॥ ౬॥ మునుమత్స్యకూర్మకిటి - మనుజ
మృగవామనధరణిదేవతాయాపమె - నాసామి॥ మనువంశధూపాల - కసిలిం
పరాజపితృ॥ గణములసముద్ధరిం - చెనుఇపుడిలను॥ యనకులమునశ్రీరాము - డ
నబుట్టెనుజంప॥ మొనసిపరుడుప్రథాన - పురుషేశ్వరుండనెను॥ వినవె॥ ౭॥ అ
రసిన్యహరికిసీతన - ర్పించితంమునికి॥ దొరననబిచ్చిమునివై - యడవిలోదిరు
గుమికసుగుణఖనివై - యనిబలుక॥ తరుణిలేదజ్ఞ - తనసీతలక్ష్మీశ్రీ॥ హరిరా
ముడగు - నతనిచేచచ్చిచె॥ చెప్పరనైక్యముందఁబటు - చేసితినిశేషగిరి॥ వరు
గురిగంటననివచ్చెసభకలసురారి॥ వినవె॥ ౮॥

౨౪. — కేదారగౌరీరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ రతిసంవిద్యమానసుచామ - రాలోలకాపినవే॥ అనుపల్లవి॥ చ
తురఘణితినితావసుగుణ - జాలకా॥ అతిక్రోధనులుదివ్యసాధను - లగ్నివణకవృ
ద్ధికసర్పరోముల॥ తులబలులుఖడ్గరోమాదినీ - ఘోటఖర - లస్వారుత్తన॥ రత
తముచుట్టమతముబిట్టిజూపుచు, రావణుడు॥ శ్రీరాజిలెను॥ మణికిరీటమకర
కుండలముల - రుణకిరణరుచిమీఱగా॥ ఘనచిరత్నరత్నఖచితమగుపత - కము
రమునందొరయగా॥ కరియెదస్వేల్పుటేనుగుదంతము - తగులొడవయ్యునుగె
లుపుచిశాంతము॥ అనుబాటునీటుదోపనన్యలుభ - లారెయిళడులారివైభవు

డనుచుబలుకగదశాసనుడా - హవకెత్తికడరెద్దిదశావళి | దనుకడాకాలగండ
 పెంవేరము - దాల్చిబిరుదైమేత్చిరాకున||రతి|| పధాణధణమనెడిభేరిరవము -
 తవిలిభున్నిండా | నాణేమశువాహసములద్రిప్పవి-న్నాణముకోరిక-పండబాణ
 తూణకృపాణౌదులిటు యాణిముత్యపుసరులటుతమె టయబ్ర-వీణతనకివేల్చ
 డెసఖి | జాణయగుటగాంచిహారివిభీ-షణ్ణమాటలావించియీ | పోణిమెచట
 గానమనితలయూచి పొంగారుబంగారులూనే||రతి|| ౨|| వీణేమీటునసూటి
 గామా-ర్విటంకృతిపిసి | తూణయుగళి వెడలిపొంలురాళి- మెరయగకేలదీసి |
 పాణిలాఘవమురణపటిష్ఠతరబరులుమెచ్చజేతుననుయిచ్చగపి | శ్రేణిలోనరల
 రజుక్కలలోచే- తేనిపడువునశ్రీవాసుడు | జాణతనయూరెవళియ- ఝా
 రెయ్యజగతివారెల్లను | వాణినుతించిరి శేషాద్రిపతిపు - రాణపురుషడనెనయ
 మెఱిగి||రతి|| ౩||

.౨౧. — నాటరాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి|| సుఖీభవయనవేసఖిమణివినవే|| ప్రభేలనముగవిభాకరాత్మజ-
 ముఖాగచ-వీరులనెంచి- నిజ|| అనుపల్లవి|| సఖాళినలరించి- మెయిబెంచి | లి
 ఖించినటులజరించివెరుల | ముఖాముఖగనెదిరించిచల- ముమించిదట్టించిదశ |
 ముఖుండఖి లాస్త్రములనుబరగించి- యఖండగతి | నలయించెగపిబలము | సు
 ఖీ|| హవణౌయిటురమ్మనిహుమ్మని- యావాయుజుడుపిడికిటిబామవసోలివ్రా
 లి | చావుదప్పెసాళికేరియాలననుచాళి | వెలేబోనెత్తురుకౌపదినోళ్ల- చావినీ
 త్తీడ్చుకబెలలోయన | గావెడలేదలలోమెదడదరె - చేవుడెటుగుయీదెబ్బక
 బ్బయని | భావించియాంజనేయ - భల్లిభల్లిపరాజేయని | లావుమెచ్చవచ్చున
 నబ్రకియు- న్నావిదేటిబలంబనెష్టవగమణి||సుఖీ|| ౧|| అయిననుతోటుగనిమా
 టుకొని- నేనవలనిచువ్రేతుబ్రతికెదవోనా | ఆనరాశనండర- చేనడచెనంశలో
 నా | కౌనువిర్విరబోవనెంతలోహితవోదవె- హాశాచరయన్నదరున | దాన
 వుడుమారొగిన్దైజనియని - లేనిబలుపేనుతైయున్న | మానెబోరుహనుమం
 తుడలవారి- సూసుడునునలుడునీలుడునమరిరి||సుఖి|| ౨|| వోరియగ్నివణ్ణయి
 టురంపటుముష్టి- నొంతుననికృతాంతుడనడాశిరోశి | యోశి- చెబ్బరాసిచీ
 రారాకాశి | మారుమాటాడనీకనిబుడు - పేరడచెవానిసర్పరోముని | తార
 కొడుకునెర్పరోయనంద్రుంకె | దీదెనలుచేఖడ్గరోముడు- సారాహిపవరభీ
 ముడుఘోరారికా లుండగునీలుచేగొంత | హాయిజెంచెనమురామునిచెంత||
 లంకానాథుండంట నొకట | లాతెచేతహితుమతెగుటగ | నింకబానరమార్విమీటి
 యుర్వి- వీడుగర్వియనునగ-కాశంక లేకరఘునాయకునెదిరిశలసారమునముం

చెనుహరి। మరకుగొనియలంచెనుఅలంచెను- కంకపత్రాఖిలాస్త్రములనహః।
శాంకరినేనేమందునే- జగములందెరుగముందు। నకభంకఘోరరామరావణు
లుముటు-లాహవంబొనర్చిగిక్కులవియందు॥సుఖి॥ ౪॥ ధూమిపైనిలిచిహరిర
థముపై- యామినీచరుండుండవేల్పుర। సామిమాతలిరథంబురామమను- జప
తికీయదేమి। నేమిదాసుడకగ్రహింపుమి- డెందుజయదమనిమనవిగాదెల్పు
నేమేలనిత్వరగారథముతగ- వామిదెచ్చికొనలేయయిదిను। త్రాముండంపెం
దేరెక్కయి- రావణుగొనుమనిమోక్కిధను। వీమహాస్త్రముత్తురగముత్
సేని-వేల్లశేషగిరివరానీవనెను॥ సుఖీ॥ ౫॥

౨౫. — రేగుప్తిరాగము=ఆదితాళము-

పల్లవి॥ కౌమారిరామరావణులసం-గ్రామనిపుణతలునినుశ్రీమీరి॥ అ
నుపల్లవి॥ సామజవరముల్వశానిమిత్త-సామషణములై పరస్పరంబు। దీమసం
బునగెలకగలగుక్రియక- భీమవిక్రమములందలపడిరి- మైమపుంఖికంకపత్రశి
తసా-ముకసహస్రములును। హామహులై సాముజేసియెసిరెంచనుతించ-దా
మరసగర్భునకలవిగాదనఁగ॥ కౌమా॥ ఆగతపునరాగతాసమసమ-యోగప్ర
యోగకృతప్రతికృతులయి। యాగియొక్కరినొకరిహంకరించిరి- మేగిమా
రొగినిరితొలుతస। ఖగనిమెధనుర్జ్యాలతాటం-కృతుల్భూనభోంతరంబునిం
డ। గాగుణిపుచుగురుల్దప్పకక- మాగురుత్వమాలబల్బాదలికెల। బాగుగనుశి
లీముఖముకాలరుయి- బరపిపరాక్రమములసీంహములో। నాగఁబోరిరనినిజేరి
యామా-నవదనుజనాధమణులుఘనాకృతులు॥ కౌమా॥ ౧॥ నింటనుదశవదనుం
డుపదిటపం- డ్రెంటనిటువదింటఁగడువడిసేయి। నంటివానినన్నింటియూపులం
బో- గెంటినోనేసెరామవిభుండుసుర। వింటకునపుజాజ్యహుతిననలు। కైవడి
తఁడాగ్రహించియేఁబదింటనొంటనూటకగనలిపవి-నంటియంబువాటంబుగ
నుమి!న్నంటవాటంబనపరపగునాని- యురములక్షించియిలాధిపుండద।రంటనే
యల్లమాయలరావ- తాసురుడుసోలితెలిసెనుసొక్కునను॥ కౌమా॥ ౨॥ మా
తలితెచ్చినహరిన్యందనము-నాతటి నెక్కిన్యహరినకోదం। డాతతశరుండైజ్యో
రంవమునబ్ర- హ్మాండమునిండమోహరించెను। చాతురినసురాధీశుండుకస-చే
తనుండైరామాధిపునెదిరి। జాతరూపపుంఖాంచితచాణ- జాతముంబ్రయత్నం
బుగనెసె। సీతాపతిపేరుస్థిరధృతియై-శ్రీమతియైసుకృతియైతనవి। ఖ్యాతిహె
చ్చనంత నెచ్చరించివ-నాటులలరయసురులదండేచేక॥ కౌమా॥ ౩॥ రావణుడ
నలాస్త్రమునేయశ్రీ- రాఘవుడునలాస్త్రముననెమాన్చె। దైవముననేదైనా
స్త్రముమరల్చె- దైవతన్యపవతంసములస్త్రాకోవిదుడైరాక్షసరాజుకాకోద

రక్తూరాస్త్రముబరగింప! దావశిఖాముఖముల్ భుజగములు- రావెడందనఖ
ముల్ గలగరుడ! ఖ్యావపుంఖాస్త్రముపుంరత్నం- బరసిబ్రయోగింజెజయొన్న
తియ్యె! యావిహంగమాస్త్రలింగభం- గాంబకములయ్యహిశరములద్రుంచె||
కౌమా||౪|| నా గాస్త్రముప్రతిహతంబయినచా-ణములడరించేనుశతంబుసహ
స్ర! మాగురుభుజువైలంకేంద్రుడొకట-హరిసారథినొ-చియతంద్రితు! డైగన
నయినాశక్ర కేతువు- నవనింబడగ నాక్షణమున నేసి! శ్రీగరుచ్ఛరణములబూన్చి
ప్రహ-రించేవాహనములనైంద్రము! మూగివసురభేచరవరాప్పరో-మునులువి
భీషణుడుభీతిలిరు! గ్రాగచరులుయూధవరులుమైనా- కాద్రియనఁగాదశముఖు
డుగర్వించె||కౌమా||౫|| నిటలతటభృకుటియొకన్గపగం- నేరుకెంజాయకుటీక
యోయన! బటుతరక్రోధాగ్నివసురకాలి-పడుననగనిన్యపకిరీటిపిలు! దిటవుగగొ
నిటంకారముజేసి - చటులశరమునలంకాపతి నెసియు- దుటునగండడంచికపుల
కుసం - తోషముగావించియాక్రమించి! కుటిలాత్మకునుడు కాపకగుజగ-
ద్గురుకోపంబొదవప్రతాపంబున! బటిమనంతకుండనందగెనుహరి- పరుసునజ
రాచరములునెరావెడలే|| కౌమా||౬|| పుడమిగడగడవడకెరావణున- కెడద
భయంబుదొడగెగుపితుడగు! పుడమియైనికానిశాటేంద్రునికి- పోరసునుపమయ్యె
నికెట్లాకో! గడుసిదియనుచుసురల్ విమానా- గ్రములనుండికిన్సైరుల్ గనుంగొ
ని! కడకరేండురూపుల్ దాల్చెనన- గాధృతశరచాపుల్ దలపడి! యుడుగకసప్తా
హూరాత్రములుస- మున్నతినొండొరువులనొంచుచువా! రడరిరందురగుకు
లేందడగునే- పాచలపతిప్రబలెసుక్యతియగుచు|| కౌమా|| ౭||

౭౬. — పసంతరాగము = ఆదితాళము.

పల్లవి|| వినుచెలి|| ఆనుపల్లవి|| వినుచెలి రాముడుకడువడికెరలి- తనువు
నదూపులునీనిచిచేసరళి! వనుజునిటేకొ-మునటికేందరిలి|| విను|| తెలిదామరలనే
లుక- సులహరిచేంగల్వివిరి! చెలువుదాల్చెనుతలలుపదిపదితూపులదీనమణికులు
డిలగూల్చెనునేమొల్చెను|| విను|| ౧|| మరియొకమరిపదిమాగ్గునూరు-మాల్లునెట
యగదలల్ ద్రుంచు! కరములుగల్గములకరములుద్రుంచు- నుకరముతొటగనిహరి
కోపించు|| విను|| ౨|| వణికిరీటములముకరకుండలములు- మరిజుముక్తావణిశర
ముల్! వణివకచ్చతలననననుబట్టికేలే- కడెములుగలతనువుల్ జెరెబల్|| వి
ను|| ౩|| తలతోడవలుకీచలసా - మ్మలన పతకముల్ గలఖలరావణదేహముతె
ప్పటి! పలెబెలుగనచ్చెనువంబుచ్చకమోళిబలి|| విను|| ౪|| వేసి నేనలసితి నటికవే
సారితి- వీసికిజాపులేదామెను! యాతరముతెట్లొవైగులబారిగొన- నివివితాయ
ననిహరిచి|| విను|| ౫|| పారవకాగణుడవైననరునిపలెగన్పట్టెదవుధరలోన

ను। గారడీమాయన్న కడుపులో పలినుద- ఘటమగల్పుమనివిభీషణుడ నెను॥విను॥
౬॥ పొట్టెలు నెకినదిట్టంము శ్రీ రాము- డట్టెయెయనుభాకుంభము। మెట్టుగా
బ్బి శాంతిబడ- గొట్టెసురతలత్తోంమిదిపడు నెనిమిదిదో స్తంభముల్॥ విను॥ ౭॥
మోటుమానువలె నెన్నరిపగదన- ముఖుడౌడుగఱచిగేదోయి। పాటవమున
బోరెను శేషాచల- పతితోనార్పొక పగలు లేయి॥విను॥౮॥

౨౭. — కాఫి రాగము-అట తాళము,

పల్లవి॥ రమణీమణియ మెయిచరితము॥ అనుపల్లవి ॥ శ్రమజలబిందులు
సకముఖుడై రామ-చంద్రుడు రావణుతో బోరుటెంతో॥ రమ॥ ప్రదరములద
రంట నేసి వెట పెట-పండ్లుగొఱికినగతుడాసి। కొదలేనికినుకదే-గోదండ్లోల్లాసి।
యెదిరెనాదముదే- మృగేంద్రముడాసి। కదిసె గాలమునీకటంచుయు-గాంతా
గ్నివలెరాముడడరెను॥రమ॥౧॥ అను రేంద్రుడట్టహాసమునమీస-మట్టెదీడియు
ల్లాసమున, వెసనిన్ను గెల్తు నేననినా-హాసమున। మసలకు రామార-మృయనిరో
సమున। నసదుగానిచలంబుననునిటురూ-పైనచాడ్పునఁపొరిరిద్దఱు॥దమ॥౨॥ ఈ
విధమున సరిసరిగా రామ రావణుల్ హరి కెసరిగా। దేవ రాఘవమనవిఁదెల్పఁగద
రిగా-భావింపవీఁజెంపరలాడువిరిగా। దేవకంటకునిబ్రహ్మస్త్రము-చేప్రేయు
మనెనుసురసారథి॥రమణి: ౩॥ బ్రహ్మస్త్రంబుబోసి-రఘు సతీసమంత్రకము
గఁజేసి । సింహ మేను-గుంబట్టిసీల్చెనట్టెరాసి- బ్రహ్మరాకాశిప్రాత్ గొన నేసి।
బ్రహ్మచేరావణునితలయల-రాల్చిసొదిశేరెబ్రహ్మస్త్రము॥రమణి: ౪॥ బ్రహ్మ
స్త్రమునమితిదీర-రావణ-బ్రహ్మకజుడువ్రాసెనా రాయని। బ్రహ్మపీకను స
ర- బ్రహ్మరుద్రాదుల। బ్రహ్మ స్త్రబముగవాగ్ధ్యమునసార। బ్రహ్మగుబ్రహ్మ
జ్యారా-బ్రహ్మమిల శేషగిరిహరియనిరి॥రమణి: ౫॥

౨౮. — గౌభి పంతువ రాగము-అది తాళము.

పల్లవి॥ విన వేకలకంఠలలితకంఠనుతవైకుంఠ॥ అనుపల్లవి॥ మనుజేంద్రు
నిగెల్పురావణుచావుగనియుతకంఠ। వనచరుల్చెలంగి మేల్మే లనివదంతిజేసిరి
సదంతికములను॥ విన॥ క్రందుస్తురదుందుభులు మొరసె-రామునిపైచేప, మం
దారపుష్ప పృష్టిగురసె- జనవిసుతి చెవుల। విందాయనచ్చరుల్ దిగ్గిగాంచామని
యాడిరి। మం-మజేజేలరాయనితను-వందుజ్యోతి వెడలిరాఘువు నెన సె॥ విన॥ ౧॥
సురలచ్చెరువునొందివీడు-పరదారగతుండు। గురుజనద్రోహియయ్యు నేడుము
త్తుడైనాడు। హరికిమనమునత్వదేహ-మట్టెనాహరిసిగూడు। టారుల కెవ్వరికి
దెప్పగమన- సురముసేంద్రుడనియె దేవకులఁగని॥ విన॥ ౨॥ రావణుడలుకన్య
హరియెం దేమదినిల్పుటచే- రామునివైకుంఠముజెందె మోక్షమునొండె। శ్రీమ

ద్యునిపగడైవానింపొండెగేవలబ్రహ్మమై నిలచునునికృష్ణుడైనఖలుడైనననె
నుమునివిన॥ ౩॥ అనివశాస్యుదునిమిడాపలిచెవిల్వలపలిచెందూపొనరనిలనా
నీనుడైనిలచెనిండ్రసుతిజెన్నొరరిక్రేగనుతెలుపైపోట్లకామేనురకోటిప్రభచే
దనరగావీరలక్ష్మీచుణీ నెనయు శేషగిరిరాముండరయనను॥ విన॥ ౪॥

౨౯. — ఆహారి రాగము — ఆదితాళము.

పల్లవి॥ విన వేహేమదుర్గాస్వర్గాపవర్గ॥ అనుపల్లవి॥ ఇనవంశమాతీ
విభీషణుకో-నినజానిలబాదులతోమీతో! దునను నేజయముశ్రీయునుగొంటె-న
నుపమీకథజగతివాక్రువ్వండనె॥ విన॥ ౧॥ కరులుజీరాడ-గుంకుమరేఖ-గర్గ
మోమువాడ-వగతో! మెరుగుకన్నులనీళ్ళు-నెరజడితోనీడాడ! నురువులయిన
బిగుబ్బుల-బరువుచేగొనసియాడ! నరులు గాలమందోదరిమొదల్-నకియల్వ
చ్చిహహారవంబునను॥ విన॥ ౧॥ హానాధహారావణహారణశూరా. హలోకవి
ద్రావణాజితైరావణా! దీనులమెవగువదేర్పవదేరమణదానవేంద్రాగ్నిహో
త్రుని భూనాయకవరేణ్యుడాద్యేనా! నేనురామునికిసీతనిమ్మని-నినుదెల్పినవి
నచెతివనెనుమయసుత॥ విన॥ ౩॥ అన్నాయాపద్మ-రామునితోవల-దన్నాయెం
తరద్దుచెసితి! వన్నామిన్నానంగముగాల-దన్నుపేటిహద్దు! పిన్నపెద్దల్వద్దుప
ద్దు అన్నాపనినేమిఫలముకద్దు! నిన్నువంటినెఱిసాహసికులిల! నున్నారేయని
విభీషణుడడలెను॥ విన॥ ౪॥ స్వామిలక్ష్మణునిగనియి-విభీ-షణుభోధింపుమనిప
వికనవినితామైత్రిజేరిపరితాపించె. దవుసఖుడనీ! వీక్షైనితండునీకెవ్వడు-ఇత
నికివెవ్వడవేమిపని! భూమినిసుకనదివేగమునంజను-పొలికజనిమృతులుజనుడైవ
మాయననె॥ విన॥ ౪॥ నేనునీవనుపెల్లభాగింతి-మేనులమేనుల్దేహివల్లదేహి
యానెల్లి! మానాభిమానావమానములుకల్ల-తానుజ్ఞానానందబ్రహ్మ! మేనన
కున్నవారికిముక్తియిల! యీనయంబుగసౌఖ్యమొందిన! మిద్ధతేజమునబయల్
సేయుమనెహారి॥ విన॥ ౫॥ కృషదెల్పురామానుజునినుడినడల్దేరి-యిష్టుడు
గామవునదుగుల్వలగొనినపుడే! నపుణమీయన్నయపాపుండనురాముని-యుప
మమెచ్చియంతఃపుర! చపలాక్షులనూరార్చయగ్రజుని! అపరమితముదనుజుల్
ఘారిరా. నందలముననిడుకొనిచనెవిభీషణుడు॥ వినవే॥ ౬॥ వేదవేత్తలతోన
నూహితాగ్నిసం-విధానముగానుబరలోకవిధుల! వేదోక్తముగసన్నకువిభీష
ణుడునలిచెను-వేదవేద్యుడగుశేషగిరిశ్రీ! వేంకటరామేంద్రునికిమొకిన! సా
దరప్రియారింగనమునహరియొ! సంగెజిరంజీవసుఖభవయటంచు॥ వినవే॥ ౭॥

౩౦. — బిలహారి రాగము — ఝంపా తాళము.

పల్లవి॥ దేవాదిదేవునిరామునిసభ్యవాణి-పూవుబోణివినవే॥ అనుప

పల్లవి॥ యావచ్చంద్రశ్చసూర్యశ్చ - యావత్తిష్ఠతిమేడిని॥ యావద్రామకథం లోకే - తావద్రాజ్యంకరోత్యసా॥ శ్రీవిభీషణయోనియాచాడబలికితి - తేలక్ష్మణాపట్టాభిషేకమొనర్చుమనె॥ ౬॥ రామేంద్రునియానతిశి - రమానందిడుకొని - సౌమిత్రివానరులందోటానివేగమెచని॥ హేమప్రాకారసౌధము - క్తామణితోరణము॥ శ్రీమత్ప్రతిగృహంగణము - శ్రీదములంకాపురీంద్రము॥ వేమరుంబొగడికల్యాణనిలయమనను - హేమసింహాసనమునన్ని॥ భీషణునిచె॥ ౧॥ సాముద్రజలమ్ములు - స్వర్ణకుంభములనించి॥ శ్రీమించిమైత్రిదెప్పిం - చిథమకమెప్పించి॥ యామినిచరులంబాలించిలంకయేలు - మనమంచి హేమికపట్టముఝాన్చి - సామాదీశుతుల్పరించి॥ భూమిసురులుతానువిభీషణాభిషేక - మొనరించెనురామానుజుడు॥ సంభ్రమున॥ ౬॥ ౨॥ కానుకలతోగఱుండుల - త్కుణుడగ్రముననేరా॥ దానవేంద్రశ్రీమీటవిభీషణుండు॥ దీనావనుండువిరాదిపీరుండుముందుగౌరవ - మానితుడౌశ్రీరామప్రభుస్సధిదే॥ సాతీకపర్వీరభివాదనుహంస్యప - చంద్రశేషాచలేంద్రాయలనతులొనర్చె॥ -॥

౩౧. — కాంభోజిరాగము = ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వీణావాదనాభినయితమస్తకా - విలసతక రాచితవస్తకా॥ అనుపల్లవి॥ ప్రాణసమునిశ్రీమద్విభీషణనిరామ - త్తోణీపతికొగిటలోమన్నించువిలో॥ నాణేమయ్యంగీతికృతకృత్యుండ - నైదిదయస్ఫూర్తిననిపలికి॥ జాణయెవిభీషణౌనుమతినాం - జనేయసీతకనాగెల్పదెల్పుమనె॥ ౧॥ మారుతిరామునియానతి లంకానగరిజేరిశింశుపాతరుపుప్రావునజికిరి - మీరిననగబరుపుచెనెల్లపుడు - శ్రీరామశ్రీరామశ్రీరామ॥ తారకనావకోరిననుగావవెలనియనవే - మారుంఁ ట్లుసీతాసతికినతిసాఁకొనర్చహితాగ్రణియనుచు - నారీమణిమలిసిదీవనలిచ్చి॥ హరమణిగణములనంబ్రియొక్తులమనిచె॥ ౧॥ అమ్మాసీతమ్మారాముండురావణుని - ననిలోనబలముగాఁబారిగొనెనననం॥ గొమ్మవీనులవిందుగావిసయస్సొంగె - యమ్మహినినువంటిభునులెవరునుకగంటి॥ తమ్మిచూలిసిరిదొరమనుచునిన్నరా - రంమాదీవనచెకోంమాయని యంమయనిచెసెలవియ్యనమ్మరుత్సతుండున్యపునిజేరిమా - యమ్మమిజయములని మిన్నంచెననె॥ వీణా॥ ౨॥ ఎవరిక్కినెనేనింతజేసితిసటి - యవనిజనభిషేకచిత్తులగరిం॥ దవర్షములమంచిగల్గెనుంచి - సవరణందోడతేజనవిభీషణౌయన॥ సమీపియనవిశేరమునందిడికొని॥ పవనజాదిసఖులతోడఁజనియ - భంగనభ్రమముతోనిపుణులగ॥ యువిదలనుబనుపజగలువిడిపించి - యుపతికినినంగభిన్ననమొనర్చితి॥ వీణా॥ ౩॥ పట్టుచిరగట్టిబంగారురవికదొడగి - బొట్టుకస్తురిదీర్చి కాటుకక

నులఁ బెట్టికురులుగూర్చి సరుఁ ఁర్చి! పట్టెడబన్నసరమబలిశెలుమురుపుతా
ళి- పతకముకంతసరులుకిల్కడెములు! దిట్టమగువడ్డాణముఁబణిము- తైపుముం
గర రాముముగలందెలు! మట్టెలుజిఱిగజ్జెలునుకైచేసి- మంజులాందోళికమునని
డిరతికము॥వీణా॥ ౪॥ పల్లకిలోసీతాభామశ్రీరామవలె- నుల్లసిల్లగరాఁగనికపిద
నుజసేన! లెల్లంగన్గొనమునుకొనివేత్రహస్తులు | మల్బింపఁగొలాహాలమైనపరి
కించియిలా- పల్లముఁడనుమతించిచూడఁగాబంచి | యల్లమాఁయసీతకవిడిచి
ము- న్నున్నవడినసీతకదేదలఁచి! మెల్ల?బి?కడిగిరమ్మనీననడచి- మృగాక్షిశేష
గిరీశుసన్నిధిఁజేరె॥ వీణా॥౫॥

౩౨. — సారాష్ట్ర రాగము = ఆటతాళము.

పల్లవి॥ శృంగారానంతకల్యాణవతీ- సంగీతభారతీవినవే॥ అనుపల్లవి॥ డ
ప్పొంగుచుసీతా రామునికిఁమ్రొక్కి- చెంతటనిలువమ్మన్నటిసేనడుదక్కి- అంగనా
మణిరావణునినే- నఁజంపిచెఱవిడిపించితని! సంగతిగనీమనసువచ్చిన జాడలను
బొమ్మ నేనురఘుపతి॥ శృంగార॥ అనిన రామునిమదిభావించిలక్ష్మణునిగాంచికన్నీ
రువించి! కనికరముననన్నుగనుఁగొనవన్నా- అనలునిజొచ్చిచచ్చినమీదనన్న!
ననుజేకొనునోకోమీయన్నా- అనినమానినికికనుసన్న! జనపతియైనర్షజ్వల-
నునిప్రజ్వలనమొందించెనగచరతతి॥ శృంగార॥ ౧॥ తరణిప్రదక్షిణమువచ్చివిభు
నికి-దండప్రదామమొనర్చి! గురుపతిదైవమనియుంటిసేని- పరమఁ విత్రయోపవ
మానమిత్ర- సరసుఁడగువిభునిననుగూర్చి- యరసిరక్షింపుమనిజేర్చి! యురకెన
గ్నినిజానకిసురా- సురమునుజకపి వరులుపొగడ॥ శృంగార॥ ౨॥ ఇంద్రుఁడుయ
ముఁడువరులుఁడుగుబేరుఁడు- వృషభవాహనుఁడునీశానుఁడుడు! చంద్రసూ
ర్యసిద్ధచారణవసు- సాక్షివిజ్ఞానవిగ్రహఁడజిత్రింద్రియఁడపుజేదానందమూ-
తికావటంచురామునినుతించెను॥ శృంగార॥ ౩॥ వసువులలోవిభావసుఁడవురుద్రు
లలో- నసమాక్షుఁడవుశంకరుఁడవు! వెనఁజతుముకాఖిబ్రహ్మానీవెప్రాణేంద్రి
య- మనదుగావల్గిమలచంద్రసూర్యులు | పొసఁగఁగన్నులుజగతికొడకు- మొ
దలాకఁడవచలుఁడవమేయఁడ! వసద్య శవుమాఁడునరాకృతి- నరినక్షఁచఁచగి
తివనిరమరులు॥ శృంగార॥ ౪॥ ఈరఘునిసురలుగొనియాడబ్రహ్మా- దేవుండుఁ
బ్రహ్మిల్లివేడ! భావింపఁగాఁగోరిప్రణతార్తిహరి- దేవశేషాద్రివిహరిశాసా
రావణాంతకనూపధారి - రాగరహితమనొనుసారి! భావజారిప్రముఖసూ
రి- ప్రమదకారియనినుతించె॥ శృంగార॥ ౫॥

౩౩. — రేగుష్టి రాగము = గూపకతాళము.

పల్లవి॥ పంకవిష్ణువిష్ణువశేషస్థితిహేతుంతాన్వయధ్యాత్మజ్ఞానభీరం

(౧౪) అధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు - యుద్ధకాండము. ౧౦౫

రావణాదులీల్లి నచోటనేను॥వింటి॥౪॥ ఇది సేతువుకడలికివలరా-మేశ్వరునొడ
వించినానబలామాతోనదెరావణానుజుడితవై సచోటల్ల దెకిష్కింధయబలా
వానిన్నిదళించినానుజేకొనుమువ- నేచరులసతులననికదలియిదిపంచవటిచిత్ర
కూటం-బిదిభరద్వాజాశ్రమంబనెను॥వింటి॥౫॥ ధరవిమానమందటితోడ్గిసో-
దరసీతాసహితుడయియేగిపరమతపోనిధి భరద్వాజుదివ్య-చరణములకునతు
లిల॥మొక్కుచుభరతుడనునీసతంముడునుసుఖ - భరితులేకొసల్యకుశలియె .
గురువర్యయనిన శేషాచల - శౌరియఁదటికినీడయనుగుశలమనె॥వింటి॥౬॥

౩౭. — పరజురాగము=ఆదితాళము.

పల్లవి॥ సేవకజీవమణివినవే-నిజసేవకభామమణివినవే నిజ॥ అనుపల్ల
వి॥ సేవకసౌరమణి దేవుని జితదశగ్రీవ నిమహానుభావునిభరద్వాజుడుగనిభాను
తేజుడివువనికిఁజనియేమిచేసితివ- దెల్ల ననీదయవల్లఁదెలుసుననె॥ సేవ॥ ఆదిమ
ధ్యాంతములులే-వద్వయబ్రహ్మమా లేవాదివిలాసలీల-మాయనీమాయపాదు
నీవేపొఁదంమి- పాపనకియ-నేంమిఆదినారాయణస్వామీ- అంతర్యామినాద
బ్రహ్మనందరసికవర-నందితాత్మపరమాత్మ యనెనుముని॥సేవ॥ ౧॥నీవువిష్ణుఁ
డవు-దేవీసీతలత్కుణదేవుఁడు శేషు డు- తెలియనిమాయనీవునియందెనీ-చేవిశ్వ
ముస్సజించినావునభమువలె-నీవునంటకున్నావునీవు సాక్షివి-నిఖిలభూతముల
లోవెలిపూర్ణుడ-వై వెలయుదువనె॥ సేవ॥ ౨॥వెట్టినానికీనీవు-వేఱైతోచినావు
కుట్టలబ్రజలఁప్రోవ-గోవిందుఁడపూయెట్టనై నల్లనై నే-మేమిగన్నట్టనేమిగర
నవినబడునవియెల్ల నీవేజగము నీవల్ల మర్రాకునఁబవళించినయ్యమె క- మహి
మగలదేనీకన్యమనెనుముని॥సేవ॥ ౩॥ మాయజడమైననీచే-మఱిచూడబడినందు
చేమాయగుణములతోడను-జేయునుజగములను రాయసూదంటులోహారతి
క-రగినట్టుహజేయువారికినివినియందుపచార మాయవిమాయురేదేహారహి
తుడగునీకి-మృహిస్థూలసూక్ష్మనఁగలిగెననె॥సేవ॥౪॥ స్థూలమువై రాజము-
సూక్ష్ముమైనారణ్యములీలనుమేనులు - వేలకొలందులుహేలకాలించితేను-ఎన
యువిరాట్టునుమూలమైనసీయవతా- రానుసారసారశ్రీలనెసఁగిపొసఁగునీక
ధాసుధ-గ్రోలువారలకేముక్తియనెనుముని॥సేవ॥౫॥ నలువమాటలుబట్టి-కుల
మటవై పుట్టిజలదిఁగట్టియరిగొట్టి-యిలబరువుదట్టిభళిరకొసల్యపట్టి- ప్రబలుఁ
డనుపడుపట్టివెలయువేంకటరామ- శ్రీసీతారామాతెలిసినివుకా-వలసిసేయు
పనియలవియేయెరుల-కనిపలికెనుముని ॥సేవ॥౬॥ శరణుసుజీవసునిగాఁ-బరమ
పాపసునిగాఁగరుణయుంచినాయిలు - సిరివెలయించివిరులపూజవరించి-విం

దారగించిమించిపురముపాలింపుమీరే- పునీవెమాప్రాపుహారిశేషాచల-నృహ
రియనినగురునాజ్ఞనుండె - హరియలరిరందలును॥ సేవ॥ ౨॥

౩౮. — పూరిరాగము-ఆటతాళము.

పల్లవి॥ మానినీపరాకు-మానినీపువినవే॥ అనుపల్లవి॥ శ్రీనామసుండిల
భరద్వాజు-చేనన్నిటఁబూజేతుండైహితుండై ధ్యానించిమదిభరతునిగురించి-
హనుమంతుగాంచియనూనకరుణార సమునించి నేనువనిననిమొననొనర్చిన-నె
టపసులుకుశలముమునివిందువానరాసురులతో- మా రాకదెల్పుమనె॥మానినీ॥
ఇదె-వత్తునుయోధ్యకనితెల్పుమాగు - యాత్తమునకానతెసల్పుమాసచిత్తత్వ
మూల్యసౌశీల్యకౌసల్యకు-బతిమ్రొక్కితినను మాతల్లులంగనుమాయిత్తఱినతి
త్వరితగతిజనుమాశ్చంగిబేరమునన్య-సత్తమునిగుహునింగనుగొనుమాహత్తి
నందిగ్రామముననుమదనుజు-ననుజసహితుభరతునిగుణోత్తరునిసేమమానీ
రమ్మా యనెనుహారి॥మాని॥౧॥మా-రుతినతచేసిపనివి నెనుఖగ-పతిగతిశ్చంగిబే
రముజేరెనుసాసుతుండైరాముండు- సీతాలక్ష్మణసేనాయుతుండైవచ్చుటగు-
హునికడెతియఁబలికిఅతులసుందరమనుజుతను- వందినందిగ్రామస్థితుభరతుశ్రీ
విరతుండెందినతి-చేసికుశలమేనుమిత్రానందన సతీసవేతమరఘుపతి-భరద్వా
జుకడనున్నాడుసఖియనెను॥మాని॥ ౨॥మీ-రెవ్వరికై చారచీరలునిలఁ బవ్వలిం
చిజడదారులునై గువ్వమేతకాయ- గూరలమెసగేరు నొవ్వనిపనియేమియాదై
వరాచుండవ్విరాధఖరాసురులనోర్చివాలినితెగ- టూర్చియతనితంమునిసిరులఁ
గూర్చి-మొవ్వముగజేకొనికడలిగట్టవ్వలనురావణునిబారిగొని-తెప్పననుసీతచె
టయుడిపికొనివచ్చెననె॥మానినీ॥ ౩॥ అ-కైకొడుకుహర్షపరవశుండైనయ-చే
కొంగిటనుంచిగురుయశుండైయాయాకృతి నెనసిన- యాదేవుండవోనీవుకాకు
త్తకులచంద్రునిరామేంద్రుని-రాకకెఱుంగించిసుదనించిమము-మనిచితివనియ
నేకబహుమతులనలరించి-రాకొమరు కీర్తియనిలజుచేసాకల్యముగవినువనిసు
మి-త్రాకుమారక రాఘవులగనగాఁబోదమనెను॥మాని॥౪॥ ఆ-పౌరమంత్రిబుధ
గురుజనులుజయ-భేరులువారసుందరులురా శ్రీరామపాదుకాంచితమంతకుల
యమ-హారాజసన్నిధినిపెన్నిధినిజేరినటువలె భరతశత్రుఘ్నుల్-శరణుశరణుస
మసాగరశతమనిరిజితవిఘ్నుల్- సారకరుణామృతాసారలసద్విలోకనముతం
ములమై-పూరించివరశేషగిరినృహరిమన్నించె॥మాని॥౫॥

౩౯. — ముఖారిరాగము-రుంపాతాళము.

పల్లవి॥ వినుతశీలాదాన- విజితసురసాలవినవేహిమశ్చైలబాల॥ అను

పల్లవి॥ ఘనుఁడు రాముడుపుష్ప-కముడిగ్గి తనతంములను కాగిలించితోడ_లనిడె
వారల-వ్వనజాక్షుచరణంముల కును మ్రొకి-వందనముజనకనందని కొనర్చిరి
యలరి పిను, తాలక్కుణుభరతు- డాలింగనమొనర్చెనాలిలసౌమిత్రి-యనుజ
న్మునెనసెనవ్వాలితంముడుకొడు- కుచాలుకపులుమనుజులయిలాలించిరి కొంగి
ల్లు-లరాఘవులచాలాజనుమూలమయ్యెనునీసహాయము-తంముడాయనెభ
రతుడరగ-సుతు॥విను॥౧॥ గురుభక్తిఁగౌసల్య-కెరగితల్లులకెల్ల కరమర్థిమ్రొకుట
చును-వరవిమానమునభరతాదులనిడుకొని - భానుకులషణీశేరెబుగమునంది
గ్రామ-ముసత్వగముసురవిమానవరమాపొగడదరమా- సుఖంభవతుశివసఖం
వహాయన-నివి నెననిరి॥విను॥౨॥ రామచంద్ర నరేంద్రరాసిరియీపాదుకలనే
మించిధనమణులు-సామజాశ్వనులు స్వామిసచివాప్తాది-సప్తాంగములివెల్లని
మహిమచేనధికముదశగుణముస్వామీయనిశ్రీమీరుపాదుకల-రామునియడుగు
లాముకొనకొడిగెభరతుడు॥విను॥౩॥ సదునాలుగేంద్రాయ-భవదంఘ్రియు
గళిగనిసదయాత్మగురువర్య-సతాకర్యధుర్య యదెనమసాకరశత-మిదెప్రద
క్షిణములనిబదవించెనువశి-ష్ఠునిఅనుమతిని తదుపాంతమునగృహంబునిధిశేష-
ధరవిభుడుచరాచరగురుడు - ముడుండె॥విను॥౪॥

౪౦.-కన్నడా రాగము=అటతాళము-ఛాపు.

పల్లవి॥ ఆయతగతాకార్యాభూ-షాయితచంద్రసూర్యఆర్యవినవె॥
అనుపల్లవి॥ ఆయెడగౌసలేయుఁగాంచికైకేయి కొడుకువిధేయుడైనామీజా
గేయియాయఘలరాజ్యముభరింపు- మీపట్టభద్రుడవై హాయిగామముప్రజల
నేలు-మానాడుదశరథుశేషాయమ్మ చేకొనినసిరినే-మముఁజేసి నాడునాకొ
సంగినఛాయనేనిప్పుడునీకొసంగితి- సాష్టాంగవినతిచేకొనుమనెరాఘవుని॥ ఆ
య॥ అత్తటివశిష్ఠుడుతథాస్త నెను - చిత్తమురాచినతల్లి భాషించెనుడత్త
ముండొరఘునత్తముండుభర-తోక్తిసరిఁజేకొనెనుహత్తినమాయ పోత్తునమ
సుజతను-వెత్తుటనుసుఖచిత్తారకరూపమై- సానుభవమైనత్తయినపరమాత్మ
కువింతాసర్వభువన-స్రష్టయగునీశ్వరున కిదియెంతజంతశ్రీకాంతవిత్తమగునె
వ్వనిబొమముడిని-విశ్వమునశించునెవ్వనిదయ క్రొత్తగాజగమువిలసించును-
కొన్నిలీలలనువర్తించునటంచునత॥డాయత॥౧॥ఆవలశత్రుగ్నునియాసతికై-గే
వలభక్తిపనివారలునియతినిశ్రీవరమని మీసమునుజికిలీశేను-శృంగారాకృతక
ళుచిస్సాతులై విభాకరవంశాగ్రణులుశోధితజ-టావళులై శోభనస్నానమున
బావనులునైచతురలంకృతులయి శ్రీరామలక్ష్మణ- భరతశత్రుఘ్నులసారసు

తులయి అలరిరి సుమంత్రుడు సావథానముఁ గైజేసి - స్యందనము దెచ్చి మీరె
కుడు దేవయని విన్నపమునర్చిన - దివ్యమగు తేరెకలఁజక్కని రామవిభు॥ డా
యత॥ ౨॥ తెల్లని గొడుగును బట్టె శత్రుఁఁడు - మెల్లగ విసఁజెజామరముల త్క
ణఁడు వల్ల భరద్వములకందములు దట్టి - వాగెలందెభరతుఁడు బల్లిదులుకపులె
ల్లగురముల నెక్కి సుందరమనుజు - కృతులయి రాగానుమోదముతో నుమొల్ల
ముఁగమంత్రవరసరయుతులయి పీతాంబరములు - భూషణప్రభల చేనుజ్వలులయి
ప్లవగదానవకులతల్ల జులుతపనజవిభీషణులుల సద్విషముల నెక్కి విలసిల్లి రియ
యోధ్యమీరంజనిరల్లి బిల్లగ బ్రజలుగనుఁగొని - రాహరిని నాయత॥ ౩॥ నాతులు
సీతను శృంగారించి - నూతనరత్నాందోళికమున సంచిఖ్యాతిగను సుగ్రీవుని ప
త్నులందలముల నారోపించి చాతురుని రాగాతౌర్యక్రికని నాదము మధుర - మై
తోడ్తో నెసగాయింపొసగాద్విజాతముఖ్యులు నైగమోక్షులన నాశీర్వాదింపబ్ర
శంసముగ సకలవైభవములను ప్రవేశమై పురిజాతకౌతూహలమున రామ - చం
ద్రోదయముగ నియుప్పొంగి స్త్రీతరుణచాలవృద్ధాఖిల - చేతనాంబుధిమించి
గాంచివరించినది॥ ఆయత॥ ౪॥ రామునిదూర్వాదళశ్యాముని - మైమమణికిరీ
టాభిరాముని కామకోటిశృంగారి ధాముని - కల్పకదాముని సామి - రుణతామర
సనేత్రాంచలములవాని - శ్రీమణిమయాంగదహరికలనూపుర శ్రీమహితనవర
త్నకటిసూత్రాంచస్సద్భురాంచన - చేలునిచలతుండలశోత్రద్వయు సరసక
స్తూరీమలయజవిలిస్తగాత్రుని - శ్రీశసీతుని శేషాచలపతిని భామినులు మేడల
నొసరఁగని - రామహిమమేమందు నెందుగన॥ నాయత॥ ౫॥

౬౦. — భైరవిరాగము = ఆదితాళము.

పల్లవి॥ మహానీయగుణవివర్ధవతి = మాపర్వతవర్ధనివినవే॥ అనుపల్లవి॥
మహిమతో రామప్రభుమణిరా - మల్లికల్పరిమళిహిమాంబుభక్తప్రహర్షమున
నుజల్లిరాపురంబు - ప్రజల్తమభాగ్యమిదే యటన్నమదిని॥ మహా॥ భూరిభేరినా
దములు దెసలఁబొసఁగి మెసఁగజారు రత్నకిరీటాదిభూషణద్యుతులు వెలుగ
వారకామినులు తాంతహర్షుంతరి - తరితకుందయనిదరువుల్ శృంగారాభినయం
బులు జెలంగఁగ - ఘనంబగుతంద్రేగృహంబుఁ జేరునుహారి॥ మ॥ ౧॥ రామదేవుఁడు
గౌసల్యాచరణయుగళికి - రామతోనతుడై పినతల్లులలరగామ్రొక్కి పనికిప్రేమ
చేసుగ్రీవుని జమణి ధామమునను - విడియింపంబం చెను సామీరివిభీషణాదుల సక
ల - సమృద్ధివేళములకానిల సెలవొసఁగె ॥ మ॥ ౨॥ సీతాపతియభిషేకార్థముచ
తుస్సింధుజలములఖ్యాతిగాఁడేఁబంపువనిభరతు - డానతీయసములదాతృసూ

నుసమిరాత్మజాంగ-దసుషేణులనుగ్రీవుడుబంచెనుజాతప్రీతికజనివారలబ్ధి-జ
లంబులుదెచ్చిరిశేషగిరివరుదయము॥ ౩॥

౪౨. — ఆనందబై రవిరాగము = రూపకము - చాపు.

పల్లవి॥ పట్లాభిషేకమువినవేశాంకరీనిజన్మ - పావనముసేవింపుముకోరి॥ అనుపల్లవి॥ పట్టుగొమ్మభక్తులకును - చాలనెల్లిదయామృతమునకిట్టితపములె
వరుజేసిరి - యిత్తటిమదినలరిశ్రీహరి॥ ప॥ శ్రేష్ఠులౌవశిష్ఠమొదలుగాపురోహిత
వ-శిష్ఠులన్నినిగమవిషులుగాసుకృతనైష్ఠికులైనగరుజేరి - నవరసాలంకారయు
తులనిష్ఠరత్నసింహాసనమున - నెలకొలిపిః శీతారామున॥ ప॥ ౧॥ హెన్నవన్నెచి
న్నకన్నెలుజేజేల - మక్కిలుమంత్రులుధన్యులు పసిండివన్నెయొషరసముల - నన్ని
గూర్చివసువుతోంద్రునిబన్నిశ్రీమంతజేయు - పగినభిషేకించిరాముని॥ ప॥ ౨॥ వా
మదేవజాచాలిగౌతములు - వాల్మీకాడిమానిపాశ్చిముగ్యజుస్సామవేద మవిత్ర
ములకు - శాగ్రతులసిపుష్పగంధసాముద్రోదకసంపూర్ణ - మైమకలశములనొ
నర్చిరి॥ ప॥ ౩॥ గొడుగుశత్రుఘ్నుడుధరించెనుశ్రీసుగ్రీ - వుడువిభీషణుడిరుగడ
లనుచెలుపుదొడరిశ్వేతచామరములు - నిడిరివాయుదేవునిచేగడుదబంగారుసరి
పెన - నిలింపరాజుబంపెహరికి॥ ప॥ ౪॥ రామనామాంకములుబాడిరి - గంధర్వులు
ప్రేమనచ్చరవెలదులాడిరి - ఆపుడువేమటు జయదుందుభులు - వేలుపులు మో
యించిరామస్వామిపైమందా - రకుసుమవర్షములుగురిసిరి॥ ప॥ ౫॥ కోటిసూ
ర్యేందుమండలాకారమణికి - గీటాంగదమకరకుండలద్యుతులతోఁకాస్తుభాదిక
ములమొలనూలునందియలకోటిమదనసుందరుని - కోదండవిద్యాగురునిరాము
ని॥ ప॥ ౬॥ నవదూర్వాదశశ్యాముని - పద్మపత్ర - నయనునిస్వర్ణాంబరునిరుచిరదివి
జమాల్మశోభితుని - దివ్యచందనాలంకృతునినవమణివలయాంగుళీయ - కపిలస
ద్భుజునిరాముని॥ ప॥ ౭॥ మించుపసిండిమించుతనువునఁబొడవులగీ.లించియెలమి
కలిమిచనువున హేమించిరామునిడాతొడవ - సించికెంగెలఁగొంగిలించిసీతాస
మాఖ్య - గాంచిచెలఁగుసిరికిహరికి॥ ప॥ ౮॥ వరదుఁడైసుబ్రహ్మణ్యునియేలిన - నెర
సరసునియానతశరణ్యునిగురుతెఱిగివరించినేవరి - తరముమనోవాగగోచరుఁ
డగుశ్రీశేషాచల - సార్వభౌమునివెంటరాముని॥ ప॥ ౯॥

౪౩. — ఘంటారాగము = రూపకతాళము.

పల్లవి॥ నమోస్తుశ్రీరామాయనారాయణాయ॥ అనుపల్లవి॥ నమఃప
ద్మమిత్రవంశానురగు - నాదాయసీతాసమేతాయతె॥ నమో॥ రామచంద్రా
యనిలోత్పలదళ - శ్యామకోమలాంగాయతామరసలోచనాయకిరీటకుండలాం

కె. తాయహగయెసింహాననస్థయే॥నమో॥ ౩॥ ఆదిమధ్యాంతరహిత స్త్వంజగ
దాదిరెస్సజనీదం-అదావవ స్త్వత్తిస్వమాయయాన్వెసురభేరతఃకునివిప్య
సీ॥నమో॥ ౨ వీహంవిధత్యేగుణైర్యుతః శ్రితహితార్థదానాయ శ్రీలసన్నానా
వతారేస్వంశ్రీమద్విర్భుస్యసే ॥నమో॥ ౧॥ కృతవానసిలోకంస్వాన్నేనదృత
వాణశేషాకృతినా-ప్రతిభాసిశశిసూర్యాగ్నిభేదేనపర్జన్యాషధిఃఃబహురూపా
సి॥నమో॥ ౪॥ ప్రాణినాంభుక్తిమనలరూపేణపచసిచాన్నమజస్రం-ప్రాణంపం
చకసహయో'జేహీనాంప్రాభవాదితంతవసత్వమేన॥నమో॥ ౫॥ బ్రహ్మవిష్ణురు
ద్రాదిబేదాత్వంప్రత్యేశభవద్వశ్యసే-బ్రహ్మచానాత్వవాదిభిరసన్యంబ్రహ్మని
శ్చితతుఖండంసుఖరూపం॥నమో॥ ౬॥ మత్స్యకూర్మవరాహనృసింహవామన
భృగురామశరీరో-వత్స్యసేశ్రీహారామాభూత్వావాసుదేవచౌద్ధకలిః-భిఃక్రీ
డసే॥నమో॥ ౭॥ చతురమనాదినాయధైకస్తథా సదసదాత్మకంభువనం-కృతి
నోభవనాతోన్యంలోకేశ్రుతాప్రసిద స్త్వం శ్రీకృష్ణాయతే॥నమో॥ ౮॥ ఏతచ్ఛ
రాచరేయద్యత్తన్నదృశ్యతేత్వయావినా-భూతభవిష్యభవతామీశ్వర స్త్వం
హేతునాం తేనపరాపరతత్వమసి॥నమో॥ ౯॥ పరాత్మనస్తేరూపంనవిదుఃప్రా
కృతాజినాజియ-చరణాంబుజసేవామలమతిచాంపతమైశమేకంవిధాతితత్త్వం॥
నమో॥ ౧౦॥ సరసిజాసనాదయోబహిర్ముఖా సచ్చిదానందఖనం-వరమాత్మా
నందజానంతిత్వాంభక్త్యాభజనేసుధీర్ముక్తిముపైతే॥నమో॥ ౧౧॥ ఇమం స్తవం
నిత్యంసుశీలేనశృంగ్వణవదణలిఖణయః- సముక్తిసౌఖ్యంభవత్సదంయాతినాద
రాతైశ్రీశేషాచలపతే॥నమో॥ ౧౨॥

౪౪. — స్తైంధవిరాగము = బ్రహ్మతాపము.

పల్లవి॥ వందనముశ్రీరఘునంపనాఆని- రిందువదచాస॥అనుపల్లవి॥నం
దనబ్రహ్మసూర్యేందువసురుద్రాశ్వినీ-బృందారకర్ణి కోబృందముల్ ఆనందము
గ॥వంద॥ రావణాసురుచేస్వరాజ్యముగోల్పడితిమి- దేవామహానుభావా-ఆదే
వతారిమృణింజెండే- చేవిభవముతిరుగఁజేకూరెనని. శచీంద్రులు॥ వంద॥ ౧॥
యాగభాగములుమాచేఁగొనితానాహరించుచాగారావణుడు బోగాసరా
గముసమాభాగములుతిరుగాగై గొంటిమనిక్రతుభుజులుబలిగి॥వం॥ ౨॥మచ్చిక
మాపుత్రవర్గ-మిచ్చినపిండములెడిజొచ్చితానేగొను-మొచ్చినేడచ్చపలుఁడునీ
చెఁజచ్చినందున-వచ్చెసొమ్మనిపితృదేవతలు విన్నవించి॥ వంద॥ ౩॥శ్రీహరిమా
నేందన-వాహనముమోయించెనిర్మోహి యయిజగద్రోహిమహావోర్వినిచే
హతుఁడయ్యెను-తెన్నోహముగతైనసతకృప ననియత్తులు॥వంద॥ ౪॥ గీతముచా

డెదగాసం-గీతకీర్తనతపారిజాతాసీతాస- మేతాసుజాతోల్ల సతౌతుమా
లులమైతిమని-గంధర్వులలరిమనివిచేసి॥వంద॥౫॥కిన్నరవిద్యాధరమ-రున్నాగ
రుడులుమున్నగునప్పరసాలున్నాప్ర- పన్నాననాజ్ఞాతమధువు వన్నెగనిభక్తి
పారవశ్యమునకొనియాడి॥వంద॥౬॥ఆడిపాడిమెచ్చించిన-ర్వామరుత్మమందార
వృష్టితోడదుందుభులుగూడజో-డాడసీతాలత్కు- డాంజనేయులతోఁగ్రీడించు
శేషగిరి-కృష్ణానుమతినిఁరవొంది॥వంద॥౭॥

౪౫. — పూరి రాగము=ఆదితాళము.

పల్లవి॥ కౌమారిగౌరివినవేరఘుపతిచరిత్రము॥అనుపల్లవి॥ రాముడు
పట్టాభిషిక్తుఁడైమహిప్రజలకసురకుడైమనిచెసీతాయుక్తుఁడైమనువంశజుల
త్తిక్తు॥కౌమా నెలమూడువానలుగురిసి- కలమాదిసకలసస్యములంజెలువొం
డెనువసుంధరతరువులుసుగంధసుమ ఫలవంతములవ్యానెరా శ్రీరామన్యస-తి
లకముశతసహస్రధేనువులనునొకలక్షచృష-భములనుముప్పదికోట్లనిష్కాముల
వస్త్రాభరణ-ములనెలమివేదశాస్త్రవిత్త-ములగుభూసురుసత్తములకొసంగె
నురఘూత్త-మునిచరితమువినవినఁగ్రొత్త॥కౌమా॥౧॥ సవితృసూనునిమన్నిం
చి-స్వర్ణరత్నహారమునిచ్చిరవివంశవణి దనుజేంద్రునిల-లవిధీషణులసన్నవర
త్నహారాన్నితు-గావించిమించినవరణతోనంగడుగు- శేరబిలచిభుజకీర్తులిచ్చి
ప్రవిమలభక్తినంజలియుతుడై- కొలిచియున్నహనుమంతుఁడిలకించి యిలకు
మారికె-తిలచియున్నకోగకయలరనొసంగెననుసౌరికె-చెలికితారహారముదొ
రికె॥కౌమా॥౨॥ సీతతా రావతిజూచుచేలువృత్తో మోముఁజూచువి-ఖ్యాతవా
నరులజూచుయటులున్నతరిన్యహారిసీతయవనికిదోచువానికింమునిన-చాతురిన్య
పకృతిమనమునననుస్మరించెవై డేహినీరేజాతనయన- చాలాగారవించినెనరు
మించినీతాంశుకోటిరుచిరము-జాతిముతైములసరమువాతాత్మజుకందపము-
వంచుయలంకరించెగరము॥ కౌమా॥ ౩॥మారుతిగౌరవమునమెలుపు-తారావ
లితోనసౌరైనట్లుండెనంత-శ్రీరామవిభుండతని-శేరరమ్మనిహనుమంతాజ్ఞానో
పదేశముసారముగొనుమనియొసంగెనిం - టిడెమున్నుఅనిలజుఁడునమసోర
మొనర్చి అనుక్షణంబునేనిన్నుగొనియాడుదుందు-శ్రీరామానీకథయెందాకధా
రుణివెలయుసందాక-నారూఢిబీవెంతు మీకటాక్షముననేను॥కౌమా॥౪॥ కోరిన
దైలనిచ్చిసా-మిరికల్పాంతమునమదీయ సారసాయుజ్యమునొండెదవుఅనిబలి
కెహారియవుడు-శ్రీరామణీసీతనీవు నెందుందురచట శ్రీరాజలుసకలసంపదలు-ను
ఖముననిత్యాపందుడైవారినినతుండయి సోమకత్వ-ర్వతమునమహినుతోరా

౧౧౨ అధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు - యుద్ధకాండము,

మనామజపమహిమ-ద్యుతితేజుఁడొనర్చు చుండెనుమా॥కొమా॥౫॥ముకుళిత
కరకమలుఁడయి-ముందఁ నిలుచున్నగుహానికి కకుత్స్థవంశసార్వభౌముఁడుస
ర్వజ్ఞుఁడనఘగుణుఁ-డకలంకుఁడయిన శ్రీరాముఁడుచాలారాజ్యము-ప్రకటము
గానొసఁగిప్రజల నేలుము నీవుతుదసారూప్యము క్తికికుదురై చదురై - నదుర
య్యెదవనిసెలవిచ్చె-సకలేశుననుజనమసాగర- శతములానచ్చిసమస్తకవుల్పి
భీషణుఁడునుదమ- తమభూములకుజనిరిభామా: కొమా॥౬॥ ధరణిధరుఁడుశే
షాద్రి-ధరణిసీతామనోహరుఁడా హరిపరమాత్ముఁడునిఁగియుండుస-త్య
ప్రకాశఘనగురుస్వసుఖానుభవుఁడురాముఁడు కర్తృత్వావిరహితుఁడయ్యు
మనుడుఁడయినందువలనజనోపదేశికుఁడయి గురుతరాశ్వమేధశతమొనర్చు-
చులలనామణితోలది పేలేండ్లిరవాందెరామునిసేవించెహితుఁడ- య్యువరా
జైదయయుంచినరసమదిచ్చెప్రదిలిమించిసౌమిత్రచెలఁగెశ్రీమించి॥కొమా॥ ౭

౪౬.-శంకరాభరణము-అటతాళము.

పల్లవి॥ శ్రీరామునిశ్రీమచ్ఛ్రితము శ్రీజాననూనఁనవే॥అనుపల్లవి॥ వా
రాన్నిధిగర్వవిభంజనోదార-శరలాఘుని యీరాగవుఁడైరమావరుసతశ్రీ
కరునిదానవిచక్షణుని-సారసదళేక్షణునిసర్వవిలక్షణునిహరిమాపురకిరీటాంగ
దునిమదిసుగ్రీవుని- వైరహృదయవిభీషణునిచురురభాషనుని॥శ్రీరామ॥ ఆయు
ష్యముఆరోగ్యప్రదముఆమోదము- వ్రీయశోవర్ధనము శ్రీసీతాపతిప్రసాదము
శ్రేయోమార్గముప్రియకుమార - విద్యారత్నసంధానముహాయిపావనము
జ్ఞానోదయముని-త్యాభ్యుదయమునధికపుణ్యామ్నయముఅధ్యాత్మరామా
య-ణంబెవరువిన్ననుడివినావారనఘులై నారాయణునికరుణాధన్యులన౯గు
దదురందమున॥శ్రీరామ॥౧॥భూమిసురులు దరించిసౌజన్య-ముజె దురిందేమి
రాజన్యా-ఘమువింటేజెందువిజయసౌఖ్యముయీమహితాఖ్యాన-మెవరువిని
నవారుస్వామికిసన్మాన్యలు వరధన్యులుగామితార్థప్రదముజనకోటి జన్మదు
ష్కృతసంఘాతగుణసవిస్మృతనేటి వారాన్నిధిదాటిశ్రీమహావిష్ణుసాయుజ్యప
దంబొందుగురుముదంబు-రామతాంకము శాంభవీయోగిసందరము॥శ్రీరా
మ॥౨॥శ్రీశేషాచలవేంకటాఖ్యల- క్షీరహిమిషేర-నీశబ్రహ్మాదిలక్ష్మీస- ర్వేశి
త్యశాలిషే నుకోశాతీతనీశసత్యసంజ్ఞాన-గురుఁడౌవిష్ణునిషేరనుకృష్టునిషేర
నుతకుభాధ్యాత్మమీరామాయణము తెనుగుకీర్తనలుగ- నేర్పించెన్గుణము
క్తామచలపే నుకౌశలంబుననుయద్ధకాండముయిదిష- ట్టాండమఖండచిదనుభ
విరుచిరవిసూబ్రహ్మణ్యకవిశ్రీరామునిశ్రీమచ్ఛ్రితముశ్రీసుజ్ఞానమనవినవె॥శ్రీ॥ ౩

౪౭. — హనుసేని-రాగము-ఆదితాళం.

పల్లవి. మంగళంశుభమంగళం॥ అనుపల్లవి॥ సంగీతలోలునికి శృంగార
 శేఖరునికి॥ నంగజాతకోటిరుచి-రాంగినికి రామునికి॥ మం॥ సీతాసమేతునికి-శ్రీ పతి
 కిభరతజాతాదరునికిని- జయమంగళం - సా|సుమి- త్రాతనయునికి-భ్యాతివి
 క్రమాంజనీ-జాత శ్రీరామునికి॥ కౌసల్యకౌమారునికి- కైకేయావరదునికి-త్యై
 సురావనునికిని-జయ ॥ కోసలనగరిస్వామి-కోరికన్నపెన్నెధికి- శ్రీసదాభ్యుద
 యునికిశ్రీనివాసమూర్తికి॥ శ్రీధరునికివిజితవి-రాధునికిభక్తజన-సాధారనునికి-జ
 యమంగళం-మూలాథారాదిపటక-మ, లాగ్రసహ స్రారదివ్య. బోధానందగ
 న. పూర్ణద్యోతకీమ॥ హరికిభవనీరధి, తరికిఖరదూపణారికి, శరణానతశబరికి.
 జయమంగళం కూరహిరణ్యాక్షశి-రొదగ్రకిరికి-హిరణ్యకశిపుసంహారనరకేస
 రికి॥ మం॥ భానుసూనురాజ్యసం. ధాననిపుణునికివి, జ్ఞానమహోగమ్యునికి - జయ
 జయమంగళం-స॥ న్మానార్హునికిసింధు-మానాపహరికినస-మానగాననప్రవీ
 ణ,నశ్రీరఘుపతికీమం॥ పక్ష-జవాహనునికి- నక్షయునికిసరసిజాతునికధోక్షజుని
 కి-జయ॥ అస్త్రప్రశీతమారీచమక-రాక్షసుంభకణాకాది-రక్షోవీరునికిరాజపరమే
 శ్వరునికి॥ మం॥ ౬॥ రావణాంతకునికి-దేవదేవునికిజనక-జావిజెందకృతికి॥ జయ
 మంగ-పరపాపావనునికివిభీషణా-వనునికిభూమి-చేరిసౌఖ్య-వర్ధిష్టునికివిష్టునికి॥
 మం॥ ౭॥ శ్రీకాళహస్తినగరీశంభుమి త్రునికి-సాకర్యశాలికిజయమంగ-సు- శ్రీ
 శ్రీకకుత్స్థాన్వయ-సింహాసనస్థునికివి-వేకుకార్యశేషగిరి-వేంకటసుబ్రహ్మణ్యుని-
 కి॥ మం॥ ౮॥

క॥ శ్రీనాయకకృపచేతను । గానాధిపులకు నెల్లంగడుహృద్యంబై

భానుశశి లారకంబై । మానుగనీపు స్తకంబుమహి నెగడొందు॥

అధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు.

సంపూర్ణం.

విల్లు

అనుపల్లవి॥ జనఁ

సమతను అత్తా నాత్తవర -

మమతాహంకారకర్తృత్వము -

రదుణనస్యతజడదుఃఖములనునీ - రసమైనదియనాత్మానిశ్య

విచలము సత్యజ్ఞానానందా - త్తికమీదియెవరాత్తామహాత్మా॥

అకాశముత్రవిధంబైనట్లువ - రాత్త త్రవిధమాయెదెలియఁగ

నైకముగానువరాకాశముజల - శయ్యబింబితమైన

చేకొనితదవచ్చిన్నాకాశము - చెలగిభిత్తియందునెంతయ

ప్రాకటముగనిటుప్రతిబింబితమై - ప్రబలినదీచాయశ్రీయాంబనీయః॥ ... విను॥

వాతుమీరినఖండాద్వితీయ - వైతన్యమువలనబింబ

భూతుఁడైత్రవిధాహంకారవిరా - ట్పురుషుఁడుజూపజ్ఞే

అతనియందాభాసరూపమై - భూతేంద్రియమనూవృతమై

భ్యాతిగాంచిజీవాత్మయశఁదనరేఁ - గనుగొనుమీమాడ్రకుమతోద॥ ... విను

గుణమయమాయకర్తృతయపాసం - గినజీవత్వాదిమలినములు

గణతింపనవిచ్చిన్నమైనయవి - కారవరాత్మయందు

అనయాముననునారోపణసేయదు - రజ్ఞానులుభువిలోనెలుఁగక

అకాశమును క్షిరజతమనిభ్రమయుటే - యాభాసమనదగునుదెలియ

- వైతన్యశ్రీ. తముగాఁగ

... నేధన్యం॥

శ్రానందవారిధిలోన

- జిల్లంజేనినన్నుడాని

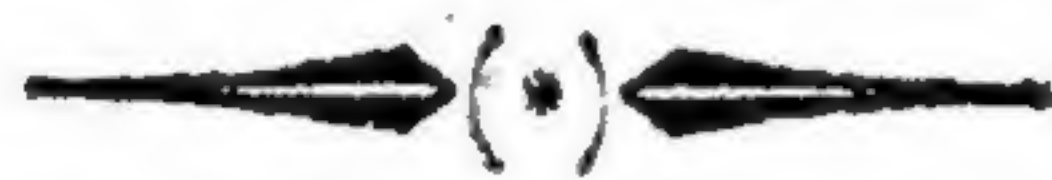
యినచిహితవా - కృములువదలించుటచే

అదృష్టతశంకరవి - శ్వేతశంభూమహాదేవ॥ ... నేధన్యం॥

స్వామీనేనీచేరినన్నయీ - చరితమునవరసధరితము

జేమాటుదీనినినఁబల్కువీనులమృతముజిల్కు

శ్రీమహిళాభిరాముడైనశ్రీ - రామునిదేవతాసార్వభౌమనినీవలనఁజెలసి॥ ... నేధన్యం॥

2. గౌళివంతు - ఆదితాశము .

పలవి॥ వినుముధరాధరవరతనయాభృత - వీనయాసరసగుణావీనయా

॥ చనుపుమీరనన్నడిగినయీశుభచరితమునాతదురితముయిదినిరతము ॥ విను॥

కులశేఖర - మోచలేకభరపీడితయైభూ

కైకొని - శీవిలనీలుబ్రహ్మలోకమునకు

- జీవనములక్రమణమృతదడపుచు

త

ఈ వస్తువు

ధావరుషమైచేపులవండులు -

3. ఔరవి - అటల

వల్లవి || విననే సత్యవాణిశర్వాణీ అలి - నే
అనుపల్లవి || ననుగోరిభజియించి - ననుమదిలో

ననువరదుండనాదు - సంశయములే

మునుపు ఇటులిదియడుగరెవ్వ - రునుమహా

వనముజీవనమమృతనే - వనమునజన్మపావనము

ద్రీరామునకు నమస్కారము - జేసియనివారణ నాత్మతత్త్వమునీకువివరింతు

నారాఘపుడు శారియజ్ఞానవారిజి. తారీద్రీ హరిమాయాధారి

తారకకీర్తితాన - త్యజ్ఞానస్ఫూర్తివి

దారితాత్వికేవతానక్రవతిచి - దానందమూర్తి

యైరాజిలుక్తీ - హరిమాయకెల్లనా

ధారమైసండువల్ల - మోహముకల్ల

శారిప్రకృతికినాదినీజమా - యారూఢిగములుసృజించియ

నారతమునభముగతివెలిలోనుపూ - గ్లతనుబూను ||

వితతమాయచేసిమితమైనిజగముబ

స్మృతిసూదిచుంబిత - నీలచేబరిణమించు

గతియెకర్తృత్వము - ఆతనికిలేదుదు

నానావిధగీతాది కోర్కులుమీరి

వ్యాసి అంబరంబు

నారగౌళ - ఆదితాశము.

చాదము. ధేరినవేక్రీడము

... చరితమునందలి

యముచూడు - సంశయమువీడు

యతిగమునుదశ - కంతునిరవికుల

జాతుఁడైనరథురాముఁడుసబల - వ్రాతముగనుజఁపిసప్తదైసా

కేతపురిజేరియున్నతటినినడచిన॥ ... నీతా॥

హాటకనింహాసనమనరాముఁడు - కోటిసూర్యసమకాంతినివెలుగుచు

పాటలాధరిథరాసుతలోడను - పరగవశిష్టాదిగురుబుధమ్మిత

కోటిసేవింపనాదినారాయణుడౌ - మేటిభక్తానుమోదికమలావిసోది

దీటులేకొలుపుందివానుమంతుచునను - ధైరినినీతనుబలుకుమనముద్దుగులుక

వికిభక్త... గాగిక్యతమతి - సాటిలేనిశౌర్యధైర్యగునుడును

యైసానిలసూనుగనుగొని - తేటముగనులొకమోహినిబతికెను॥ ... నీతా॥ ౧

దుపరమాసాదహయఁడుస - ర్వచరాచరపరిపూర్ణుడవ్యయఁడు

గానలోలుడవలుఁడాద్యుఁడు - సర్వసాక్షిసుమ్మవినిర్మక

ఁడిది... పరమాత్ముఁడనుచు - పేమారుదెలుసుకొమ్ముభక్తులసామ్మ

నుసోజిమ్ము - నామాటదినమ్ముభీనిధివిగమ్ము

వి... మహాత్మునిస్నిహానమాత్రస